

GLAS

NEDJELJNI

**OSNIVAČ LISTA:
SKUPŠTINA OPŠTINE BANJA LUKA**

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list. Izlazi svakog dana — rukopisi se ne vraćaju. Pretplate za našu zemlju: mjesečna 1.350 dinara, tromjesečna 4.050 dinara, polugodišnja 8.100 dinara, godišnja 16.200 dinara. Pretplata za inostranstvo dvostruko.

BANJA LUKA, nedjelja, 8. marta 1992. godne

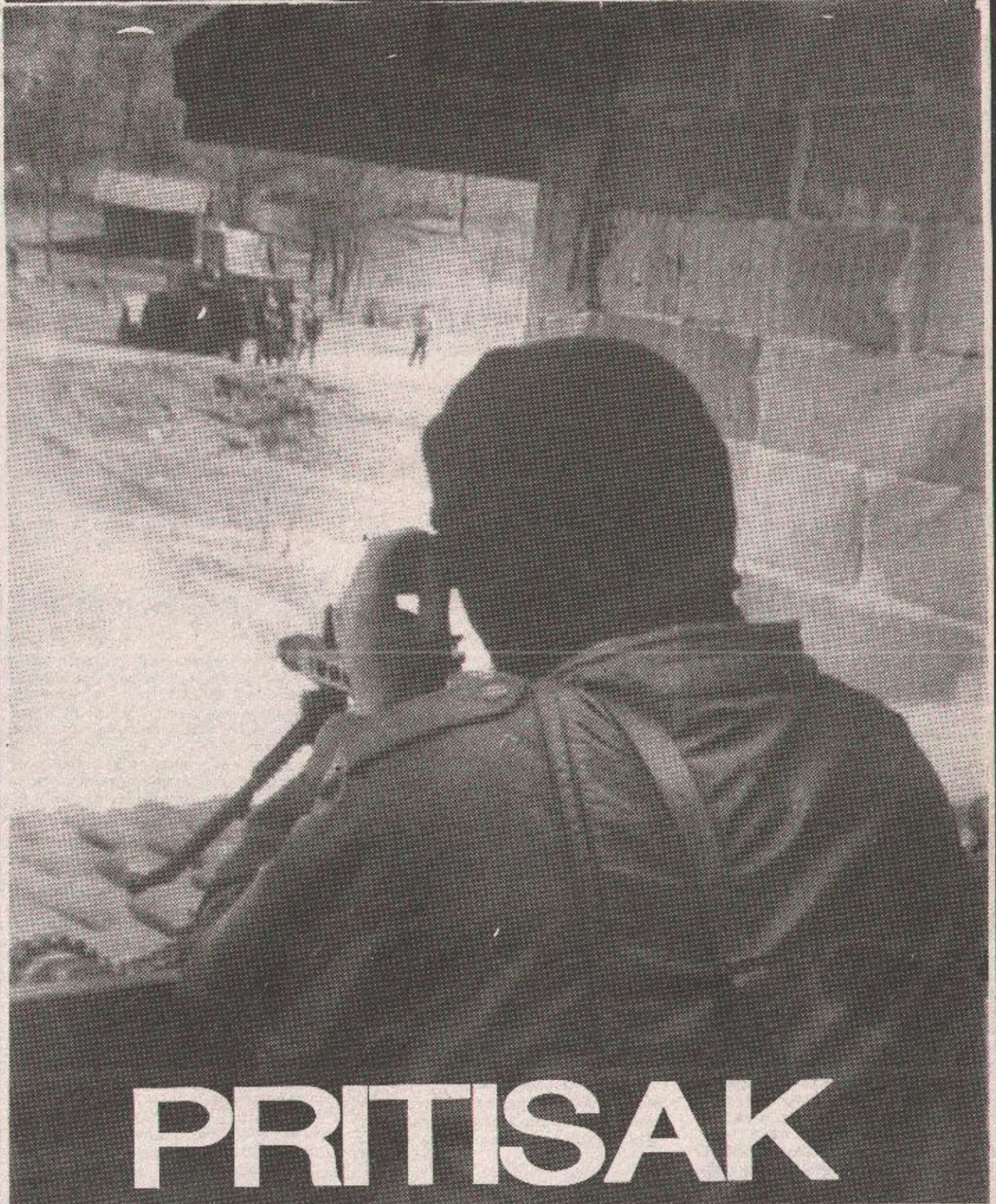
Broj 6548, godina XLIX

PRIMJERAK 50 DINARA

**BANJA LUKA: UZ
8. MART — DAN
ŽENA**

**RADOST,
UZ SVE
OSTALO**

**KAKO JE BOSANSKA KRAJINA IZDRŽALA PRVI SNAŽNIJI UDAR I
OPASNOSTI OD RAZBUKTAVANJA MEĐUNACIONALNOG
ORUŽANOG SUKOBA**

PRITISAK NA GRANICE

**INTERVJU
„NEDJELJNOG GLASA“:**

**NIKOLA ERCEG,
PREDSJEDNIK IZVRŠNOG
VIJEĆA AUTONOMNE
REGIJE KRAJINA**

**POTREBAN
MIRNIJI
POLITIČKI
AMBIJENT**

**BOSNA I
HERCEGOVINA
NA RASKRŠĆU**

**KORAK
DO
AMBISA**

● Unutar Bosanske krajine bilo relativno mirno, za razliku od rubnog područja ove regije ● Najžešći pritisak na granice Bosanske krajine dolazi iz pravca Travnika, prema Skender-Vakufu ● Barikade brane Šipovo od HOS-ovaca i „zelenih beretki“

AB AGROPROM BANKA
D.D. BANJA LUKA

4. jula br. 19 tel. 33-611 fax 44-181

AGENCIJE:

CENTAR: tel. 30-493
HANIŠTE: tel. 12-354
BUDŽAK: tel. 33-611
LAKTAŠI: tel. 832-086
ČELINAC: tel. 851-238

KOSIG

DIONIČKO DRUŠTVO
ZA OSIGURANJE
BANJA LUKA

Zelje Barića br. 3 tel. 43-040 fax 43-202

NUDIMO NAJVIŠE DODATE I UVJERITE SE!

bosanka

Banja Luka

D.O.O.

Veštegovina, export-import
B.Šukovića 20
Tel/fax: 84-306

SENPER

EXPORT-IMPORT ENGINEERING

БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ ЛИДЕР И ОТПУТОВАЛИ У БРИСЕЛ

ДИЈАЛОГОМ ДО МИРА

• Пред полазак у Брисел лидери три националне странке у БиХ потписали су заједничку изјаву у којој су се обавезали на мирно и трајно рјешење кризе путем отвореног и искреног дијалога

САРАЈЕВО, 7. марта (Танјуг) — Делегације три водеће националне странке у Босни и Херцеговини отпутовале су јутрос у Брисел, гдје поподне треба да почне четврта рунда преговора о будућности Босне и Херцеговине под окриљем Европске заједнице. Овај скуп треба да траје два дана. Делегације предводе лидери Странке демократске акције Алија Изетбеговић и Српске демократске странке Радован Караџић, те допредсједник Хрватске демократске заједнице Мате Бобан.

Делегације националних странака у БиХ су пут Брисела отпутовале у два авиона, пошто сви — како се сазнаје нису могли стати у

једну малу летјелицу, недовољног капацитета.

Иначе, данашњи сарајевски листови пишу како су представници ХДЗ-а одбили да путују са осталим учесницима конференције, те да је изгледало да ће делегација отпутовати свака својим авионом. Из Предсједништва Републике, међутим, помињана је чак могућност да се на пут крене редовним пинијама.

Јуче пред полазак, под притиском Европе, лидери делегација су потписали заједничку изјаву у којој су се обавезали на мирно и трајно рјешење, путем отвореног и искреног дијалога.

ЈАЈЦЕ

Било је говора о мобилизацији

ЈАЈЦЕ, 7. марта — У нашем и вашем листу од 7. марта објављен је текст под насловом „НИ ГОВОРА О МОБИЛИЗАЦИЈИ“, у коме стоји да је Никола Билић, предсједник Извршног одбора Скупштине општине Јајце, изјавио Ц.С. да на сједници није било ни говора о мобилизацији јединица ТО, што је нетачно и представља блаћење Окружног штаба ТО Бања Лука, који је као претпостављена команда забранио мобилизацију.

На састанку Савјета за народну одбрану и Извршног одбора донесена је одлука о мобилизацији, јер на који би начин биле дигнуте јединице чија би обавеза била да штите виталне објекте ако нема одлуке о мобилизацији.

Ваш извјештач је присуствовао једној сједници Савјета, али не може детаљније да је презентује јер је предсједник Савјета и предсједник СО Јајце, Митхат Караџић забранио да убудуће било ко осим њега даје информације са тог тијела за јавност. Познато је да је телекс Окружног штаба носио ознаку „СТРОГО ПОВЈЕРЉИВО“, а неко га је ипак

протурио до телевизије и изазвао узнемирење грађана Јајца (можда намјерно).

Јер, ако није донесена одлука о мобилизацији, како је дошло до узимања оружја из магацина ТО и упућивања у сеоска подручја општине Јајце. Витални објекти ни до данас ни на који начин нису заштићени, јер то и није била сврха. Заправо, нису ни угрожени ни са које стране, јер је сигурно да активни и резервни састав милиције могу да обаве све задатке који су пред њима, уколико то хоће, или уколико добију наређење. У вријеме најачег ангажовања резервног састава милиције, прошле године, порушени су споменици два народна хероја и једног првоборца српске националности, а да починиоци ни до данас нису откривени, иако је обећана енергична истрага.

Све ово пишемо ради правилне и истините информисаности јавности, која је у нашем листу од 5. марта могла да види јајачку истину и реалност јер је борба за мир и заједништво до сада приказивана за реалност.

Д. МИЛИЧИЋ

У ЧАПЉИНИ

Учестали напади на касарну

НЕВЕСИЊЕ, 7. марта (Танјуг) — Информативна служба Команде Ужичког корпуса саопштила је данас да је у току протекле ноћи од стране хрватских паравојних формација отворена ватра из стрелачког и минобацачког и војног наоружања на касарну „Миро Попара“ у Чапљини.

Припадници ЈНА били су приморани да узарате на ветру, јер су им животи били угрожени, каже се у саопштењу и додаје: у овом оружаном инциденту нико од припадника ЈНА није повријеђен.

Команда Ужичког корпуса, како пише даље у саопштењу, још једном упозоравља јавност, те органе власти Босне и Херцеговине и општине Чапљина, на сву спољеност ситуације у овом крају, гдје су учестали инциденти и напади на објекте и припаднике ЈНА, који нису ничим изазвани.

ЗВАНИЧНА ИЗЈАВА СЈБ О УЗРОЦИМА ПРЕКЈУЧЕР-АШЊЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ У ЦЕНТРУ ГРАДА

Ни говора о међунационалном сукобу

• Потврђено да је експлозију испред Робне куће „Боска“ изазвао један од учесника туче двије малољетничке групе • Малољетници су припадници различитих националности • Најстарији има 17 година

БАЊА ЛУКА, 7. марта — Јучерашња експлозија испред Бањалучке банке у ужом центру града, у којој су теже повријеђена четири, а лакше 43 лица, узнемирила је јавност и узнепокојила грађане. Причало се и претпостављало да је ријеч о некој врсти политичког обрачунавања и као такво сматрало се политичким инцидентом. Чак почетком „опасних“ експлозија и сукоба. Нагађало се, а званични органи Службе јавне безбједности из Бање Луке, ради истраге, уздржали су се од давања детаљнијих података.

Међутим, данас, непуну 24 сата касније и након практично само пола дана истраге, СЈБ је готово у потпуности разријешила случај. Наиме, према изјави Владимира Тутуша, начелника ове службе, цио догађај изазвале су двије групе малољетника. Једна из Нове вароши, друга из насеља Анте Јакића, иначе, обје већ одраније познате бањолучкој полицији по честим међусобним тучама и сукобима.

сукобу, јаче ухватио за руку. Због тога је малољетник из групе насеља Анте Јакића извадио бомбу и запријетио да ће је бацити. Не вјерујући му, исмијавали су га и то је, вјеро-

УХВАЋЕН „БОМБАШ“

Непосредно прије закључења листа, обавијештени смо од бањолучке Службе јавне безбједности да је ухваћен малољетник који је бацио активiranу бомбу. Ради се о четрнаестогодишњаку из Бање Луке, чије име, у складу се законом, јавности не може бити саопштено. Како нам је рекао Владимир Тутуш, начелник Службе, малољетник се скривао у граду и већ је био у стању да се сам преда полицији.

ПОВРИЈЕЂЕНИ ВАН ЖИВОТНЕ ОПАСНОСТИ

Како сазнајемо, четири теже повријеђена грађанина у овој експлозији, смјештена у Клиничко-болничком центру у Бањој Луци, налазе се ван животне опасности. Весна Дурбић и Асим Сарајлић, смјештени у шок-соби хируршког одјељења, због повреда изазваних дијеловима бачене бомбе, биће за-

држани на даљем лијечењу. У болници ће остати и Едхем Кобилић (смјештен на неурохирургији), као и Славоко Топић, на торакалном одјелу.

Од дежурне сестре хируршког одјељења сазнали смо да су лакше повријеђени грађани пуштени кућама.

Обје групе малољетника су вишенационалне, па, према томе, не може бити ни говора о некаквом политичком скандалу. Јер, наша истрага доказује да овај немио догађај нема политичку конотацију. Разумије се, то не умањује његову озбиљност, нити може да ублажи посљедице учињеног — ријечи су начелника Тутуша.

Да заиста није ријеч о националном сукобу, објаснио је и Живко Бојић, начелник Одјељења за општи криминалитет у Бањој Луци. Он је изнио податке о томе како се заправо све одиграло.

У свађи и тучи двије групе малољетника учествовало је више лица. Најстарији је имао 17 година. Један од њих је другог, у том

ватно, утицало на малољетника да је активира и баци испред себе — каже Бојић додајући да је непосредно након тога упозорио своје другове да бјеже, а сам побјегао 30-ак метара од бачене бомбе и легао на земљу.

Након тога, малољетници су се разбјежали. Међутим, неке су сами грађани ухватили и предали надлежним органима СЈБ, који су одмах потом стигли на мјесто експлозије бомбе. Изузев једног, сви „учесници“ овог догађаја су ухваћени. Истрага је показала да се сукобљене групе знају одраније, као и да су међусобни вербални, па и физички обрачуни чести.

Експлозију је изазвала ручна бомба М-75, познатија као „кашикар“. Татјана ТАПАВИЧКИ

У ОРГАНИЗАЦИЈИ ИСЛАМСКЕ ВЈЕРСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У БАЊОЈ ЛУЦИ

Рамазанске вечери

БАЊА ЛУКА, 7. марта — У току мјесеца рамазана, једног од најзначајнијег мјесеца у току хришћанске године муслимана, биће одржано девет рамазанских вечери. Организатор тих свечаности је Исламска вјерска заједница из Бање Луке.

Први програм рамазанске вечери одржаће се у џамији у Горњем шехеру, други у џамији Десна Новоселија, трећи у Газанферији, четврти у џамији Ступница, а следећи у џамијама: Хисета, Граб, Ферхадина и посљедња поново у џамији у Горњем шехеру. Програми рамазанског славања биће уприличени трећег, четвртог, деветог,

десетог, шеснаестог, седамнаестог, двадесетог, тридесетог, четвртог и тридесетог рамазанског дана. Тачни датуми и времена одржавања рамазанских славања могу се наћи на хаберима (огласним таблама) исламских божијих храмова.

Извођачи програма су омладински хор „Ферхад — паша“ и дјечији хор при Одбору Исламске вјерске заједнице. Како то већ обичаји налажу, током тих вечери одржаће се и пригодни вазови (предавања) која ће држати бањолучке муфтије Т.Т.

„ГЛАС“, УЛ. АВНОЈ-а 93. Оснивач листа: Скупштина општине Бања Лука,

Главни и одговорни уредник: **Миро Млађеновић**.

Редакцијски колегијум: **Момо Јоксимовић** (спорт), **Ратко Марић** (Бања Лука), **Миро Млађеновић** (главни и одговорни уредник), **Светлана Пезер** (култура), **Стеван Рисовић** (крајишка хроника), **Ариф Ситница** (технички уредник), **Дејан Соцански** („Недјељни Глас“), **Ранко Чулевић** (економска пропаганда), **Зора Шамар** (земља-свијет)

Редакција-телефони: главни и одговорни уредник 12-032, деск 12-076, 12-084, дактилографи 12-004, телефакс 12-032. Огласно у Улици Бориса Кидрича 1, телефон и телефакс 11-948, руковођац Пословне 11-964, Телекс 45-208 ЈУ „Глас“, Динарске уплате жиро-рачун број 10500-601-12456 код СДК Бања Лука

Уплате на девизни рачун број 10500-620-71000-522 код Бањолучке банке ДД Бања Лука.

ИЗДАЈЕ И ШТАМПА ЈНИГП „ГЛАС“

Директор: **Јосиф Д. РАКИЋ**

КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТПЛАТУ ПОСЛАТИ НА ОГЛАСНО

На основу мишљења Министарства за информације СР БиХ бр. 04-021-58-45/91, од 15.2.1991. године „Глас“ се опорезује по стопи од 3 посто из тарифног броја 8 Закона о привременим мјерама о порезу на промет производа и услуга, „Службени лист СФРЈ“ бр. 4/91. Адреса: АВНОЈ-а 93. Телефони: централа (078) 12-384, 12-386, 12-390, 12-409 и 12-414, директор Предузећа и помоћници директора Предузећа 12-263 и 11-659, Телефакс 12-283. За РЈ „Графика“ Боро ЛУБУРИЋ

НОВОФОРМИРАНИ ДЕМОКРАТСКИ ФОРУМ ОПОЗИЦИЈЕ ПОЗИВА ГРАЂАНЕ БАЊЕЛУКЕ НА МИРОТВОРНУ ШЕТЊУ ГРАДОМ ДАНАС ОД 11 САТИ

Заједно против страха и неизвјесности

● У немогућности да организује скуп „За мир и заједништво“, који је требало да се одржи јуче у Бањој Луци, новоформирано Демократски форум опозиције позива грађане да сутра од 11 сати прошетају испред Робне куће „Боска“, Улицом Веселина Маслеше, до Народног позоришта Босанске крајине

БАЊА ЛУКА, 7. марта - Социјалистичка демократска партија, Савез реформских снага и Либерална странка у Бањој Луци, данашњим саопштењем за јавност и позивом грађанима, и званично промовишу формирање **ДЕМОКРАТСКОГ ФОРУМА ОПОЗИЦИЈЕ**, путем којег ће се ове странке како је казано удружено, борити за опште, грађанске интересе.

У саопштењу се каже да надлежни органи Бање Луке Демократском форуму опозиције нису дозволили организацију скупа „За мир и заједништво“, који је требало да се одржи у суботу, 7. марта, у Бањој Луци.

У немогућности да организује овај скуп, Демократски форум позива грађане Бање Луке на миротворну шетњу градом, сутра, у недјељу, 8. марта, од 11 сати, од

Робне куће „Боска“, Улицом Веселина Маслеше, до Народног позоришта Босанске крајине.

Запрепаштени смо ескалацијом насиља и тероризма у Бањој Луци, стоји у саопштењу, а јучерашњи акт безумља у центру града, у којем је проливена крв тридесет недужних грађана, изазвао је талас огорчења и осуде становништва Бање Луке, којем се безрезервно придружујемо.

Сви заједно живимо у страху и неизвјесности од онога што нас очекује сутра. Зато Демократски форум опозиције упозорава владајуће странке и органе власти да снесу највећу одговорност за потпуну слободу и сигурност грађана и њихове имовине, стоји на крају саопштења за јавност Демократског форума опозиције.

У разговору са новинарима,

којему су присуствовали Ивица Бијелић (Савез реформских снага), Драго Талијан (Либерална странка) и Велимир Цвијић (СДП), казано је да јучерашње „одуговлачење“ и изналажење формално правних „зачкољица“ од стране надлежних бањолучког МУП-а, није могло поколебати удружене снаге опозиције да организују скуп добре воље, на којем ће грађани самом својом присутношћу доказати да им је жеља живјети заједно, једни поред других.

Исто тако, од председника владајућих странака у Бањој Луци очекује се да организују сличну манифестацију и обрате се грађанима.

На данашњој конференцији за новинаре удружена опозиција оштро је протестовала што се сва витална скупштинска питања преносе у кабинете странака на власти, те подсетила да је то нарочито спорно у погледу јавних предузећа која су, управо из скупштинских клупа, добила „акредитацију“ за организовање.

Љ. ЛАБОВИЋ

ЕПИДЕМИЈА ГРИПА У КРАЈИНИ

ШЕСТ ХИЉАДА ОБОЉЕЛИХ

БАЊА ЛУКА, 7. марта - Од око милион становника Босанске крајине од грипе је обољело нешто више од шест хиљада. Подаци Завода за здравствено заштиту у Бањој Луци о пријавама обољелих су тек приближна оцена стварног ширења грипе, слика је неколико пута сбијенија.

Највише пријава је из Кључа, 1.100, затим из Дубице 832, Босанске Градишке 731, Бање Луке 660, Јајца 553, Приједора 400, Мркоњић-Града 442, Босанског Новог 560 итд. Најмање пријава има у Челинцу, само тринаест обољелих, затим у Лакташима 35, Српцу 48, Босанском Грахову 95 обољелих.

Е. П.

БОСАНСКИ БРОД

Минобацачима на село

БОСАНСКИ БРОД, 7. марта (Танјуг) - Четири минобацачка пројектила испалила су ноћас око два сата на село Кричаново у близини Босанског Брода, јавља Радио-Сарајево, позивајући се на Центар за обавјештавање у Босанском Броду. Радио преноси тврдње да су пројектили испалили са подручја званог Полој, које је под контролом српских територијалаца.

Извјештај радија наводи да је инцидент потврђен и у кризном штабу српске општине Лијевиће, који је саопштио да је ухапшена особа која је, без ичијег одобрења, отворила ватру.

Нема вијести о погинулима и рањенима.

ДВИЈЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ КОД ДОБОЈА ПОВРИЈЕЂЕНО ЈЕДНО ЛИЦЕ

ГРАЧАНИЦА, 7. марта (Танјуг) - У Грачаници код Добоја ноћас је због експлозије уништена кафе-спластичарица „Шехерезада“, а потом су у селу Степан Поље засад непознати нападачи из теретног и путничког возила пуцали ручним бацачем или тромблонском мином на кућу начелника станице јавне безбједности из Грачанице Таиба Омердића. Његова кућа је оштећена, а једно лице је повријеђено.

САОПШТЕЊЕ СТАНИЦЕ ЈАВНЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ БАЊА ЛУКА ПОВОДОМ НЕОДРЖАВАЊА ЈУЧЕРАШЊЕГ МИТИНГА

ЗАБРАЊЕНО НИЈЕ БИЛО

● Осим што је захтјев за одржавање скупа испред Робне куће „Боска“ Општински одбор СДП поднио неблагоприятно, нису уважена упозорења о сложеној политичко-безбједној ситуацији ● Сву одговорност за евентуалне посљедице на непријављеним скуповима морају преузети његови организатори

БАЊА ЛУКА, 7. марта - Поводом саопштења Општинског одбора СДП Бања Лука, емитованог на Телевизији Сарајево, у којем се наводи да је СЈБ Бања Лука забранила одржавање скупа грађана који је требало да се данас одржи у организацији СДП под називом „Скуп мира и заједништва“ јавности се обратила и бањолучка Станица јавне безбједности. У свом саопштењу СЈБ Бања Лука у потпуности негира тврдње Општинског одбора СДП и наводи да рјешење о забрани овог скупа уопште није донесено.

Међутим, истичу у СЈБ, чињеница је да је сазивач скупа, у овом случају Општински одбор СДП, захтјев за његово одржавање поднио 6. марта у 8.30 сати, дакле јуче иако је Законом о јавним скуповима прописано да се захтјев за одржавање скупа мора поднијети најмање 48 сати раније.

Осим тога, у СЈБ су констатовали да, осим неблагоприятно поднесеног захтјева, у њему сазивач није назначио и мјере које ће

подузети ради одржавања реда. СЈБ је сазивача упозорио и са мањкавости захтјева јер нису наведени циљеви и програм његовог одржавања. Уз то, сазивач је упозорен и на сложеној политичко-безбједној ситуацији у Бањој Луци.

Да су ова упозорења била умјесна, истичу у СЈБ, потврдили су и јучерашњи догађаји када је од експлозије бачене бомбе повријеђено више од тридесет људи, управо на централном бањолучком тргу испред Робне куће „Боска“, гдје је СДП хтио да одржи свој скуп. И поред свега тога, СЈБ није издала рјешење о забрани одржавања скупа, како је то наведено у саопштењу Општинског одбора СДП у Бањој Луци.

Овом приликом у Станици јавне безбједности истичу да и сутрашњи скуп, који је такође заказао Општински одбор СДП, у виду мирног протеста у центру града, није пријављен у складу са Законом о јавним скуповима, па се обавјештавају грађани да ће евентуалне посљедице сносити организатори скупа.

Ж. КОПАЊА

ВЕЋ ТРЕЋИ ДАН

Шипово блокирано

ШИПОВО, 7. марта - У градић Шипово, ево већ трећи дан, не може се ни ући ни из њега изаћи. Наоружана група, кажу повратника са фронта, блокирала је сав прилазе, тако да не раде школе и фабрике, а по свему судећи, тако ће остати до испуњења њихових захтјева, који се односе на смјену командира милиције, секретара Секретаријата за народну одбрану, директора ШП „Горица“, директора „ТРИКА“ и још неких.

Данас су излијепили плакате по улицама и изложима и грађанство писмено објавијестили шта траже.

Истовремено сазнајемо да је Слободан Медид, председник Скупштине општине Шипово од прије двадесетак дана, поднио оставку и да се те дужности прихватио др Драган Букић, председник СДС.

Д. М.

АКЦИЈОМ КОРДУНСКИХ ИНЖИЊЕРАЦА

Спашена војна опрема

ВРГИНОСТ, 7. марта - Деведесетпрви инжињеријски батаљон ЈНА, формиран у децембру прошле године на Кордуну, већ мјесецима успешно уклања остатке срушених пијечилишних објеката у Топушкском и ради на уређењу околиша. Прије два дана припадници ове јединице извели су још један подухват вриједан пажње. Инжињерци команданта Војислава Шаровића, брзом и ефикасном акцијом, спасили су дио опреме која је остала на хрватској страни након повлачења ЈНА из Хрватске. Они су из круга Инжињеријског школског центра у Каменском, недалеко од Карловца - извукли пливајуће транспортере, скеле, алат и средства за израду скелпских десантских прелазних мјеста, те другу опрему. Вриједност средстава која су на овај начин спашена износи преко два милиона њемачких марка. Сва наведена опрема налазила се у непосредној близини прве борбене линије, на самој обали Купе.

Љ. ЧИЧА

ИЗ ВОЈНОМЕДИЦИНСКЕ АКАДЕМИЈЕ У БЕОГРАДУ

Вељко Миланковић ускоро на ратишту

БЕОГРАД, 7. марта - Прве прогнозе о тежини повреда које је у сукобу са убаченом диверзантском групом хрватских бојовника у Ширинцима и о дужем одсуству са западнославонског фронта поручника Вељка Миланковића, на српећу, нису се оствариле. Према ријечима љекара на Трауматолошкој клиници ВМА у Београду, ране Вељка Миланковића, командира специјалне добровољачке јединице која се налази у саставу 329. бригаде Бањолучког корпуса, изненађујуће брзо зарастају и уколико опоравак буде текао као до сада, Миланковић би за мање од мјесец дана могао стати поново на чело своје јединице.

Иначе, Вељко Миланковић је на ВМА окружен пуном пажњом медицинског особља, јер, како рече медицинска сестра Мира Стоканић, он је на одређан

Вељко Миланковић-брзи опоравак на ВМА

начин постао симбол отпора српског народа у Крајини усташком нољу и геноциду.

Ж. К.

BOSNA I HERCEGOVINA NA RASKRŠĆU

Jednostavno rečeno — to Sarajevo ne pamti!

Politička situacija u Bosni i Hercegovini sve više se usložnjava, a uzrok takvog stanja jesu potpuno oprečni pogledi na budućnost ove republike.

Događaji iz prošle sedmice duboko su potresli i uznemirili sve stanovnike glavnog grada Bosne i Hercegovine.

Moglo bi se, doduše, reći da je protekla sedmica vrijeme slomljenih nada i pokopanih iluzija u mogućnost stvaranja jedne države po modelu i za interes samo jedne nacionalne stranke (SDA).

Desilo se u ovih nekoliko dana toliko toga da je to teško i hronološki nabrojati, a kamoli svesti u jedno novinarsko viđenje i jedan ovakav tekst.

TERORISTIČKI NAPAD

No pođimo redom. U nekada slobodnom i mirnom Sarajevu još i sada zvanom olimpijski grad, 1. marta desio se teroristički napad okorjelih zločinaca u kome je poginuo Nikola Gardović na svadbenom veselju svoga sina. Incident se desio u blizini pravoslavne crkve na Baš-čaršiji na parking-prostoru u Ulici Danila Ilića. Sada već poznata lica na mjestu zločina ubili su nedužnog čovjeka i ranili njegovog zeta Rađenka Mirovića. O ovom je već naš list pisao.

Do nemilog događaja je došlo u trenutku kada su svatovi parkirali vozila na pomenutom parkingu. Svatovi su nosili zastave sa vjerskim obilježjima srpske-pravoslavne crkve, što je, najvjerovatnije, iritalo okorjele i bezobzirne nacionaliste koji su zastavu pokušali oteći. Tom slijedivstvu svatovi su se pokušali usprotiviti, kada je došlo do pucanja, ubistva i ranjavanja.

Vijest o ovom gnusnom i nezapamćenom zločinu i pucanju u najsvjetlija znamenja (srpsku zastavu) srpskog naroda primljena je sa velikim ogorčenjem i zaprepaštenjem svih poštenih ljudi, a pogotovo srpske nacionalnosti.

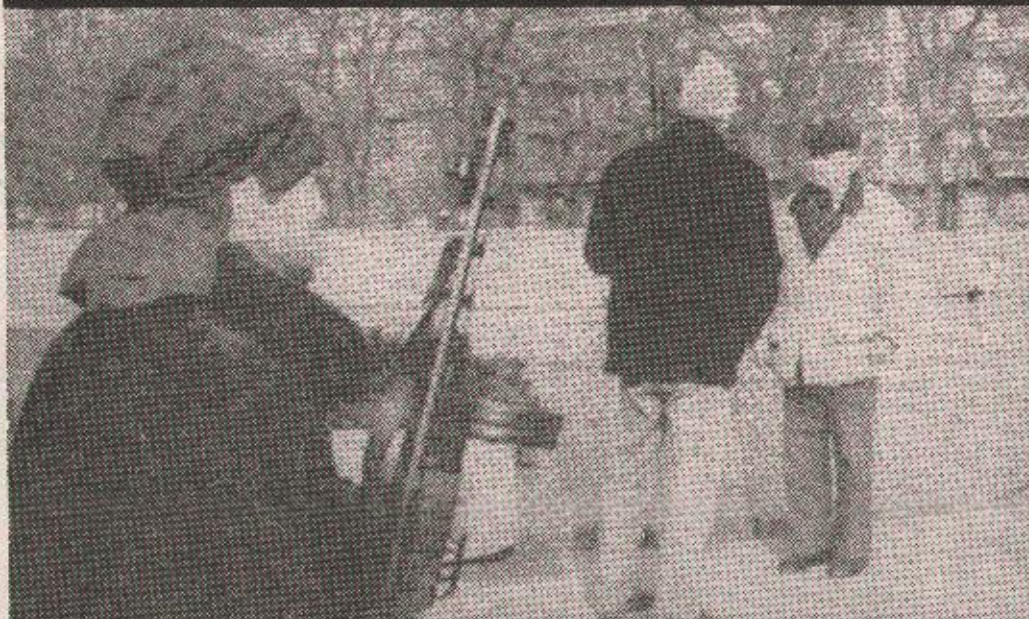
Na ulicama Sarajeva zavladao je strah i neviđena panika, kada se srpski živalj ovog grada odlučuje na samooorganizovanje i zauzimanje najvažnijih punktova, raskršnica i postavljanje barikada. U veoma kratkom roku na razdaljini od samo desetak kilometara postavljeno je više od deset barikada, koje su čuvala naoružana lica.

Život u glavnom gradu Bosne i Hercegovine ovim je bio paralizan. Zaustavljen je saobraćaj, tako da su prekinute sve komunikacije osim telefonskih. Iz grada se praktično nije moglo izaći niti u njega ući.

Još veću napetost i nervozu pojačala je vijest o pogibiji Straje Pandurevića, mladića koji se nalazio na barikadama.

Gradom su počele da se prenose munjevitom brzinom razne glasine i dezinformacije koje su još više unosile nemir, paniku i neizvjesnost. Sarajevo je u tim trenucima bilo na koljenima.

KORAK DO

Naoružani civili na sarajevskim ulicama

● Prošla sedmica u Sarajevu bila je najteža i najkritičnija u posljednjih pedesetak godina. Pucnji u srpsku zastavu i ubistvo nedužnog čovjeka izazvali ogorčenje svih poštenih ljudi u Sarajevu. Katakliзма izbjegnuta pet do 12. Tenzije u blagom padu, mada naoružane straže dežuraju po kvartovima grada. Brisel daje nadu u mogućnost postizanja dogovora

AMBISA

ZAHTJEV U PET TAČAKA

Ništa se pouzdano nije moglo u tim trenucima saznati ko su organizatori i ko stoji iza njih, sve dotle dok se 3. marta oko 10 časova nije objavio Krizni štab Srpske demokratske stranke Bosne i Hercegovine, koji je zbog mogućnosti eskalacije širih nemira preuzeo ulogu vođenja daljih aktivnosti i artikulacije oko barikada. Iz ovog štaba Predsjedništvu Republike je upućen prijedlog za razgovore kao i zahtjevi formulirani u pet tačaka koji bi trebali da se udovolje. Dok se čekala sjednica Predsjedništva Bosne i Hercegovine i odgovor na upućene zahtjeve, u gradu se na više mjesta čula sporadična pucnjava. Istini za volju, tokom cijele prethodne noći odjekivali su pucnji na svim stranama ovoga grada. Na svu sreću, do tog vremena niko nije stradao. Gotovo cijeli dan prošao je u totalnoj neizvjesnosti, a pogotovo crne slutnje su nagovještavale tešku, nemirnu, neizvjesnu i besanu noć.

Ipak, negdje oko 19 časova 3. marta na pregovorima u Predsjedništvu Republike postignut je dogovor o prihvatanju zahtjeva Kriznog štaba Srpske demokratske stranke BiH, čime su se stekli uslovi za uklanjanje barikada i kako-tako normalizovanje života u gradu. Smirivanju napetosti pomogli su Rajko Dukić, predsjednik Kriznog štaba SDS BiH i Muhamed Čengić, potpredsjednik Vlade BiH, svojim istupom na sarajevskoj Televiziji kada su saopćili da su ispunjenjem zahtjeva prestali svi razlozi za dalju blokadu Sarajeva.

I dok je trajala ova emisija, nekoliko hiljada građana je krenulo prema barikadama uzvikujući razne parole. Na najkritičnije mjesto u gradu u blizini kasarne „Maršal Tito“ ispaljeno je nekoliko metaka u asfalt. Odbijanjem „rikoše“, došlo je do lakšeg ranjavanja

dvije osobe iz kolone građana. Nastala je neviđena panika i metež u kome na svu sreću nije došlo do tragičnih posljedica. Bježalo se na sve strane čime je izbjegnuta katastrofa.

Ubrzo poslije toga grad je bio očišćen od barikada, ali je napetost ostala cijelu noć, jer se dežuralo po dvorištima i stanovima. Malo je ko te noći spavao. Oči su bile uprte iz tamnih zavjesa prema ulici i susjednim stanovima, dok su uši osluškivale svaku vijest sa radija koji je stalno izvještavao o trenutnoj situaciji u gradu.

RAZGOVOR KOD GENERALA

Sve je izgledalo da je najgore prošlo, no, 4. marta po dobijanju informacija u sjedištu Srpske demokratske stranke BiH da se mobilise na hiljade ljudi muslimanske nacionalnosti i da će paravojne formacije tzv. „zelene beretke“ napasti određene srpske kvartove, uslijedio je dramatičan poziv srpskom narodu da se pripremi za odbranu. Takođe, stizale su informacije da se nekoliko hiljada srpskih dobrovoljaca nalazi na prilazima Sarajevu i da očekuju poziv da priteknu u pomoć ugroženom srpskom narodu u gradu. Po dobivenim saznanjima to su bili uglavnom građani sa područja srpskih opština Sokolca i Pala, koji su zaposjeli Trebević i okolna brda. Sukob i neviđeni kaos visio je o koncu. Samo jedna varnica je trebala pa da Sarajevo postane Bejrut.

Na svu sreću, dijalog dr Radovana Karadžića i Alije Izetbegovića kod generala Druge armijske oblasti Milutina Kukanjca urodio je plodom. Pozivanjem svog naroda na strpljenje i uzdržanost od napada ova dvojica lidera su spasili ovaj grad od kataklizmi.

Nevjerojatne su glasine i dezinformacije usložnjavale i

otežavale i reagovanje Ministarstva unutrašnjih poslova i njegovih pripadnika.

Što je najvažnije, međunarodni sukob sa nesagledivim posljedicama je izbjegnuto.

Poslije svega viđenog i doživljenog, ostaje pitanje do kada je ovaj sukob spriječen? Na hiljade ljudi bez ikakve kontrole je naoružano svim vrstama ubojitog oružja. Bure baruta na kome leži Sarajevo je sve veće, ali je fitilj, nažalost, sve kraći.

Nakon svega ozbiljno se postavlja i pitanje šta je dovelo do svega ovog.

Jedan od razloga je sigurno i ambicija o stvaranju nekakve nezavisne i suverene države Bosne i Hercegovine. Zaista je teško povjerovati da racionalni muslimanski političari mogu gajiti iluzije da se jednom narodu (srpskom) koji ima oko 40 odsto stanovništva republike, te drži čak 64 odsto zemljišta u njoj, mogu silom nametnuti takve ideje. Što se politička situacija u republici više zaoštrava, Srbi sve više nacionalno staju uz svoju stranku, i njeno rukovodstvo, pa se može reći da nema onih koji bi dozvolili stvaranje nekakve unitarne, a pogotovo ne jednonacionalne države. Evidentno je da se antisrpski front sve više zgušnjava, te da svakim danom postaju sve više jasnije namjere njegovih aktera. Mržnja prema srpskom narodu nije iracionalna, već je prevashodno funkcionalna, a njen cilj je razbijanje i sataniziranje srpskih etničkih teritorija.

RJEŠENJE SAMO KONSENZUSOM

Ohrabreni secesionisti u komanđanju Jugoslavije, odjednom postaju unitaristi i zagovaraju „gvozdene“ granice nezavisne države Bosne i Hercegovine.

Piše:

Slavko JOVIČIĆ

Srpski narod ne želi da prihvati nikakvu unificiranu ili bilo kakvu sličnu državnu tvorevinu „nove“ BiH.

Bez postizanja koncenzusa različitih političkih stranaka o važnim zajedničkim pitanjima, ova republika će upasti u još veću krizu, iz koje praktično više nema izlaza.

Dobro je poznato stanovište Srpske demokratske stranke Bosne i Hercegovine da se nastave razgovori tri nacionalne stranke BiH uz posredovanje Evropske zajednice i da se na zadovoljstvo svih dođe do realnog rješenja. Takav dogovor ne smije ići nauštrb nijedne nacionalne zajednice, a pogotovo ne smije se nametati volja jednog naroda drugom.

Možda će malo više vedrine donijeti nastavak razgovora u Briselu tri vodeće nacionalne stranke koje odlučuju o sudbini i statusu BiH.

Do konačnog raspleta bosanskohercegovačke rašomonijade treba se nadati da je ono najteže ipak iza nas. Hoće li razum nadvladati sve strasti, hoće li ovaj narod nastaviti život u miru i slozi, teško je predvidjeti zato što oružje dobiva, nažalost, dominantnu ulogu. A dobro je poznato tamo gdje odlučuju pušćane cijevi nema mogućnosti za tolerantnim i miroljubivim dijalogom.

I na kraju moraće se postići dogovor o razrješenju ove krize. Dogovor mora uslijediti veoma brzo kako ne bi došlo do neželjenih posljedica, a onda bi za sve bilo kasno. Pobjednika ne bi bilo, ostali bi svi poraženi.

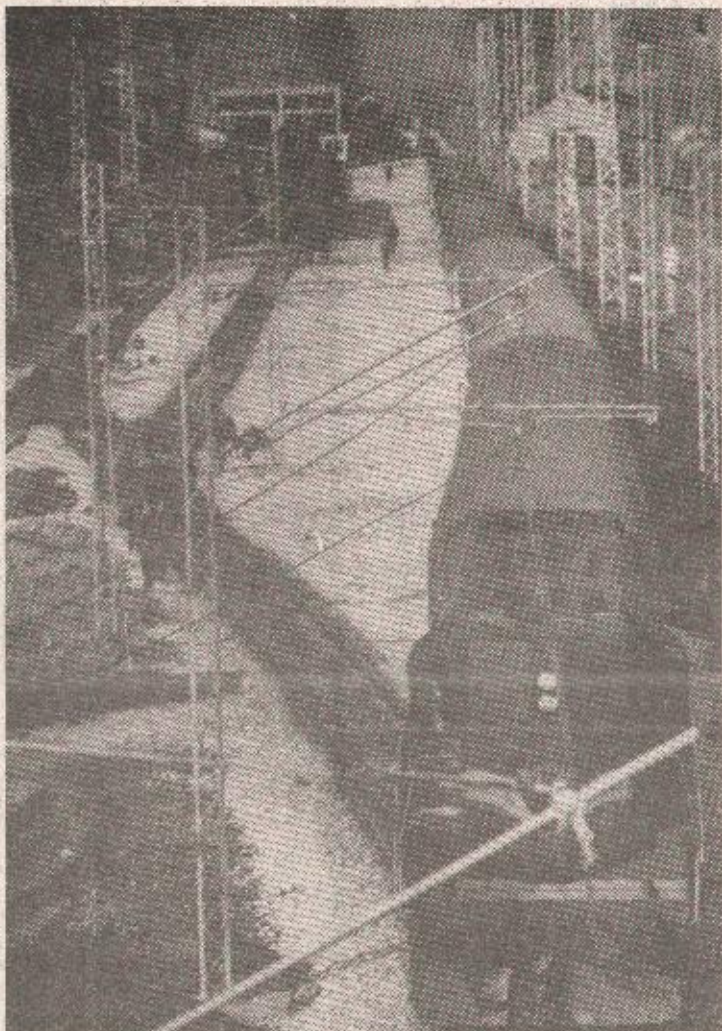

PLAVI ŠLJEMOVI: PRED DOLAZAK LOGISTIČKIH TRUPA U BANJU LUKU

PRIPREMANJE DOČEKA

Izjava Sajrusa Vensa, specijalnog izaslanika generalnog sekretara UN, izrečena u Sarajevu označava nedvosmislen stav svjetske zajednice da više nema odlaganja za slanje mirovnih trupa u Jugoslaviju ● Logistika u Banjoj Luci: šansa za krajišku privredu

Piše: Zoran PEJIČIĆ

Zeljeznička stanica u Banjoj Luci: pred velikim izazovima

Nema nikakvih prepreka za nastavak „kompletne“ mirovne operacije Ujedinjenih nacija na ratom obuhvaćenom području Jugoslavije. Šljemovi dolaze bez obzira na kritičnu situaciju u BiH, tvrdi specijalni izaslanik generalnog sekretara OUN Sajrus Vens. Satiš Nambijar, indijski general, komandant mirovnih snaga za Jugoslaviju osmog marta stiže u Beograd. Ovako otprilike glasi siže udarnih vijesti u sredstvima informisanja kod nas i u svijetu.

Ali ma koliko one zvučale umirujuće, bosanski lonac je proključao i ozbiljno prijeti da seratni požar najugoslovenskim prostorima proširi. Znajući za sve što se u

„centralnoj“ jugoslovenskoj republici dešava, Sajrus Vens je ipak prilikom nedavne posjete Sarajevu kategorično ustvrdio da naredne sedmice u ovaj grad stiže prethodnica plavih šljemova u kojoj će se nalaziti vodeće ličnosti mirovne misije za Jugoslaviju. To bi prema Vensu trebalo u velikoj mjeri smanjiti sadašnju zategnutost u BiH i stvoriti pozitivan okvir za nastavak političkih razgovora o budućnosti ove republike i cjelokupnom rješenju jugoslovenske krize.

Još jednom je potvrđeno da će glavni štab mirovnjaka biti u olimpijskom Sarajevu, a logistička baza u krajiškoj ljepotici.

BANJOLUČANI IZVRŠILI PRIPREME

Već mjesec dana traju aktivnosti čiji je cilj smještaj logističara u Banjoj Luci. Posao je velik i značajan. Tim prije što bi u Banjoj Luci bilo smješteno oko osam stotina pripadnika logističkog bataljona, a kroz objekte zabavno-rekreativnog i drugih za vojsku neophodnih sadržaja u toku mirovne operacije prošlo bi praktično svih 14 hiljada vojnika i civila koliko je mirovnim planom predviđeno.

Predrag Radić, predsjednik

banjolučke opštine, kaže da su predstavnici oficiraza vezu u nekoliko navrata boravili u Banjoj Luci i u detalje snimali teren i mogućnosti ovog područja da se posao uspješno obavi. Sve im je predloženo, a oni su na licu mjesta „snimili“ po svojim aršinima i sada rukovodstvo banjolučke opštine čeka odgovor.

Sudeći prema tvrdnjama Vensa da logističari stižu u Banju Luku, malo je vjerovatno da bi se odluke mogle promijeniti.

Nauka kaže da logistika predstavlja učenje o proračunima vremena i prostora potrebnih da se izvede taktički pokret. Znači u logističkom bataljonu su vojni eksperti, ali i pozadinci bez kojih mirovna akcija ne bi imala smisla.

Znači iz banjolučkog logističkog centra pripremale bi se taktičke, ali obavljale i svakodnevne aktivnosti vezane za smještaj, ishranu, rekreaciju, zabavu, telekomunikacije, prevoz i transport i još mnogo toga.

„Mi smo dosada identifikovali i ponudili sve potrebne hotelske kapacitete koji nisu udaljeniji od 50 kilometara od Banje Luke, predložili lokacije za smještaj tehnike, transportnih i drugih vojnih sredstava, snimili stanje snabdjevačkih kolektiva koji tvrde da mogu uspješno snabdijevati mirovnjake a da se to ne odrazi na dobro snabdijevanje stanovnika, kaže gospodin Radić, još jednom naglašavajući i princip mirovnjaka da oni ne žele da njihov dolazak remeti svakodnevni život kod domaćina.

ŠANSA ZA OŽIVLJAVANJE PRIVREDE

Logističari i njihove kolege koje će gostovati u Banjoj Luci idealna su prilika da se oživi bosanskokrajiška privreda. Njihov princip da prihvataju samo tržišne viškove trebalo bi natjerati Krajišnike da ih proizvedu, rukovodiocce i vlasnike praznih turističko-gostiteljskih objekata da ih dovedu u red i prime mirovnjake zaposlene na željezničkoj stanici da se organizuju da bi za 24 sata mogli istovariti

15 kompozicija voza sa po 30 vagona. Slični zadaci očekuju i zdravstvo, urbaniste, poljoprivrednike, prerađivače i proizvođače prehrambenih proizvoda.

Gospodin Radić ne sumnja u sposobnost Banjolučana i sada je sve stvar dobre organizacije.

Treba znati iskoristiti šansu kojastoji pred nama. Organizovan tov stoke, proizvodnja životnih namirnica, dobra usluga to se traži od nas azauzvat sve će se plaćati kešnovcem. Ukazaće se prilika nezaposlenim stručnjacima svih profila. Postoji i interes za angažovanje građevinskih mašina, materijala, autobusa za prevoz vojnika i mnogo toga što ide u korist Banjolučana i Krajišnika, riječi su mr Predraga Radića.

U banjolučkoj Privrednoj komori takođe u dolasku logističara i ostalih mirovnih trupa vide šansu za plasman proizvoda i usluga, mada do sada, prema riječima sekretara Đorđa Banjca, nije bilo konkretnih aktivnosti.

„Iduće nedjelje imaćemo sastanke na kojima će vjerovatno biti riječi i o dolasku logističkog bataljona u naš grad. Doduše, predstavnici naših udruženja, industrije, trgovine, ugostiteljstaveću uključeni u razgovore, a sama Privredna komora će slijediti i smjernice iz Savezne i republičke privredne komore, kaže Banjac.

Agencijske vijesti najavljuju dolazak indijskog generala Satiša Nambijara u Beograd. Zajedno sa njim stiže i direktor civilnog osoblja Sedrik Tornberi kao i grupa od 40 oficira. To je zapravo prethodnica plavih šljemova koja će na terenu utvrditi sve pojedinosti vezane za mirovnu operaciju. Njima će se nekoliko dana kasnije pridružiti i „drugi ešalon“ od 450 do 600 osoba.

Dobro obaviješteni izvori tvrde da bi general Nambijar sa prethodnicom obišao područja pod zaštitom UN gdje bi ostao do definitivnog dolaska cjelokupnog kontingenta plavih šljemova, da bi zatim prešao u Sarajevo gdje će biti glavni štab i sjedište misije.

Tako kažu predstavnici svijeta, uvjereni da visoka temperatura u jugo-loncu nije prepreka već razlog više da se mirovna misija što prije pokrene.

U MEĐUVREMENU

DRŽAVA

Piše: Dragoljub JEKNIĆ

Svaka čast državama, mada ima dosta onih u kojima, da nisam rođen, ne bih volio da se rodim.

Države se rađaju kao i ljudi, i čas rođenja života istovremeno je i čas rođenja smrti.

Postoje ogromne države, ali i one koje možeš bez muke prepješčiti.

Država svome narodu obezbjeđuje da radi, da misli, da se razmnožava, da gleda u nebo, da mašta o vaspeljenskim prostorima.

Ko zna kad je nastala prva država nazemlji i u kome zemaljskome kraju!

Ali, nema sumnje, u praistoriji postojale su praistorijske države. Možda je jedna pećina, i nešto šipražja oko nje, bila jedna država.

Još kao majmuni, ljudi su imali svoje majmunske države.

Majmunske države, kao oblik organizacija, sistem, postoje i danas. I nema nikakvih razloga da ih ne bude i dalje. Svakako, sve dok bude majmuna.

O državi su napisane tone rasprava, studija, knjiga.

Na ovom dijelu Balkana svaki treći stanovnik govori, piše, muca, sanja, mozga o vlastitoj državi.

Platon je u dubokoj starosti napisao najobimnije svoje djelo - „Država“.

Platon je bio zamislio da državom upravljaju filozofi.

U staroj Gilgamešovoj otadžbini državom je upravljao i jedan ovčar.

Zvao se Lugalbanda.

Lugalbanda je vladao hiljadu i dvije stotine godina neprekidno.

Bio je, dakle, ovčar.

Ali i bog.

Bio je treći u prvom uručkoj dinastiji poslije potopa.

Ne mogu da dokažem, ali sam uvjeren da je to bila sjajna, veličajna država. Da je bog i ovčar Lugalbanda bio omiljen, poštovan i slušan vladar.

On je narod učio da gaji stoku.

On je narodu recitovao pjesme o divljim ljudima, bogovima i besmirnosti.

Na najvećoj cijeni tada nisu bili filozofi. Bilo ih je, svakako, mada o tome nema svjedočanstava.

Na najvećoj cijeni bili su, tada, pjesnici. Oni su smjeli sve, ili, čini se, gotovo sve. Oni su smjeli da napišu i ove stihove:

„I sami se bogovi uplašiše potopa, pobegose i popeše se na Anđov breg bogova. Sčućureni kao psi gurahu se među sobom...“

КАКО ЈЕ БОСАНСКА КРАЈИНА ИЗДРЖАЛА ПРВИ СНАЖНИЈИ УДАР И ОПАСНОСТИ ОД РАЗБУКТАВАЊА МЕЂУНАЦИОНАЛНОГ ОРУЖАНОГ СУКОБА

Барикада у Ободнику на путу према Теслићу

ПРИТИСАК НА ГРАНИЦЕ

● Унутар Босанске крајине било релативно мирно за разлику од рубног подручја ове регије ● Најжешћи притисак на границе Босанске крајине долази из правца Травника према Скендер-Вакуфу ● Барикаде бране Шипово од ХОС-оваца и „зелених беретки“

Пише Жељко КОПАЊА

Ако је судити према досадашњим информацијама у посљедњих неколико дана када је почео да кључа „босански лонац“ и када су у појединим предјелима централне југословенске републике почели прави оружани међународни обрачуни Босанска крајина је релативно била мирна. Истина, инцидената је било и у Босанској крајини, али то је далеко од онога што се дешавало и дешава у Босанском Броду, на примјер.

Међутим, ако је ситуација унутар Босанске крајине била релативно подношљива, то се никако не може рећи за рубна подручја ове регије, кантона или државе зависно како ко воли рећи. Наиме, овом приликом недвосмислено се показало да је Босанска крајина, која је, свидјело се то некоме или не, на одређен начин заокружила своју територијалну, политичку а све више и економску аутономију, трн у оку многим у Босни и Херцеговини. Све што се дешавало на границама Босанске крајине јасно даје до знања да је већ почела борба за територије прије неминовног и званичног разграничења дијелова папирнате БиХ државе.

БОРБА ЗА ТЕРИТОРИЈЕ

Како се могло и претпоставити, најжешће је било на граници, оној административној, између босанско-крајишке општине Скендер-Вакуф и Травника. Барикаде у селима Шишава и Ђелиловац, формације ХОС-оваца и „зелених беретки“ које контролишу све што се креће путем од Турбета до Скендер-Вакуфа и малтретирање свега што је српско била је кап у препуној чаши за становнике српских села Шишава, Витовље и Корићани. Житељи ових села која се налазе у административним

границама травничке општине дигли су се на ноге и са оружјем стали на пут све дрскијим покушајима ХОС-оваца да овладају подручјем Влашића и Бабановца. Било је питање само тренутка када ће почети фронтални сукоб између добро наоружаног српског живља у селима на западним падинама Влашића и припадника ХОС-а из Травника и Новог Травника. Негдје на општинским границама приправни су били и скендервакуфски територијалци.

Ипак, допласком на Бабановац једне јединице ЈНА, „изненада“ је спаснула жеља ХОС-оваца да завладају овим са војног становишта изузетно важним стратешким просторима. Тиме је практично отпала свака могућност да ХОС мимо воље становништва цијели један појас богат квалитетним шумама на силу задржи у саставу Травника у којем његове оружане формације полако али сигурно преузимају власт.

У ЈАЈЦУ — БЕЗ ИЗЕНАЂЕЊА

Никакво изненађење није ни ситуација на граничним предјелима између Шиповаи Јајца. Различит етнички састав становника двије општине, неповјерење које расте из дана у дан само је убрзало догоријевање давно упалеог фитиља прије експлозије међународног оружаног сукоба. Упоредо са сарајевским барикадама у Јајцу је почело шенлучење ХОС-оваца и „зелених беретки“ што је, разумије се, био сигнал за узбуну у шиповачкој општини. Сви прилази овој општини, у којој живи готово искључиво српски живаљ, преко ноћи су затворени. На барикаде су стали наоружани грађани тако да о неком непријатном изненађењу из правца Јајца није могло бити ни говора. Барикаде се на путевима према Шипову на-

лазе и данас и како ствари стоје, до коначног договора и расплета БиХ кризе на подручју ове општине неће се моћи баш тако лако ући.

Притисак на границе Босанске крајине све је очигледнији и већи и из правца Ливна према Гламочу. Могу челници Ливна и владајућег ХДЗ у овој општини махати и заклањати се декларативно иза тобожње независности и суверености БиХ. Међутим, иоле политички писменом човјеку је поодавно јасно да на овим просторима прије свих важе закони Хрватске и Фрање Туђмана.

Уосталом, и општинска влада Ливна је то, прихватајући да је на овом подручју средство плаћања хрватски динар, признала.

Због такве политичке климе у Ливну постају сасвим разумљиви што је оружани сукоб између Срба из Гламоча и Хрвата из Ливна сваки даном све ближи. Припадници ХОС-а, који се кроз Ливно крећу слободније него у сред Загреба, већ су на неким правцима према Гламочу заузели положаје. Ровови иза превоја Корићна се стално копају и до јуче добре комшије почеле су да се гледају преко пушчаних нишана. Најозбиљнија пријетња да дође до фронталног судара догодила се послје убиства др Алојза Келаве кога је убио добровољац из Книнског корпуса Ђоко Вракела у једном гламочком кафићу. Мада се још, званично, не зна ништа о мотивима овог убиства, Ливњаци су предузели ригорозне мјере за све Гламочане. Пролаз магистралним путем Гламоч-Ливно је постао ризичан, а вијести о малтретирању и пребијању свих Срба који падну у руке ХОС-овцима на овом подручју почеле су стизати свакодневно. Како то изгледа бити у рукама ХОС-а, увјерила се и делегација Гламоча која је путовала за Бањалуку на сједницу Скупштине АР Босанска крајина.

СКЛАДАН ЖИВОТ УНУТАР ГРАНИЦА

Збивања и отворени пут у Босанском Броду, разумљиво, био је сигнал за узбуну и приправност становника Прњавора, такођер граничне општине Босанске крајине. Под контролу су стављени сви путни правци, а нарочито је појачана будност према Дервенти, гдје је ситуација послје напада двојице младих на касарну ЈНА и погибије једног од њих доведена до усијања. На срећу, покрета формација ХОС-а, који слободно крстаре свим крајевима БиХ гдје је већинско становништво хрватске или муслиманске националности, према Прњавору није било.

Можда и због тога што су сукоби у Босанском Броду попримили такве размјере и што се показало да је српски народ у овом граду тврдо ораха, па су продори према овом дијелу Босанске крајине остављени за неки други пут. Уз такве процјене не треба сметнути с ума још нешто. Познато је да су Прњавор и

Прњаворчани током рата у Хрватској стекли истински ратнички одиум и да су спектакуларни ратни успјеси прњаворских „книнци“ Вељка Миланковића психолошка брана сваком евентуалном покушају да се нападне овај крај.

У свим овим догађањима најмирније су биле западне границе Босанске крајине, што би аналитичаре и прогнозере могло упућивати на закључак да Босанска крајина евентуални војни, монетарни или економски „удар“ прије свега може очекивати на својим југоисточним границама. Заправо, све ово што се дешавало у посљедњој седмици указује на то да опасност долази из Сарајева и централне Босне.

Да би се одбранила од нових, сасвим сигурно и жешћих удара, Босанска крајина осим својих граница мора обезбједити миран и складан живот унутар ње. Зато је сваки напад на вјерске објекте, изазивање међународних сукоба, минирање пословних локала људи било које националности унутар Босанске крајине заправо удар на њу саму.

Можда би у том свјетлу требало гледати и упорне покушаје да се изазову међународни сукоби у Котор-Варошу који је хтио то неко признати или не у срцу Босанске крајине. Послије свега што се догодило у граду на Врбањи и послје за длаку избјегнутог оружаног сукоба Срба и Хрвата и Муслимана са друге стране ваљало би поставити питање коме заправо одговара да у Босанској крајини букне пожар међународног рата. Можда и није баш тешко претпоставити.

Ипак, засада, ситуација је колико-толико подношљива и релативно мир буди наду да ће садашњи узаврели БиХ догађаји заобићи Босанску крајину. Уколико се то тако деси и уз мир како на границама тако и унутар ње, ни јединствена жеља српског народа Босанске крајине о властитој држави није далеко од остварења.

ПУКОВНИК ПЕТАР СПАСОЈЕВИЋ, КОМАНДАНТ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ОДБРАНЕ ОКРУГА БАЊА ЛУКА ГОВОРИ ЗА „ГЛАС“

Посљедњих мјесеци име Петра Спасојевића, команданта територијалне одбране округа Бања Лука, посебно је „експлоатисано“ у јавности овог дијела Босне и Херцеговине. У ствари, упоредо са почетком велике септембарске мобилизације јединица ТО, па све до данас, незаобилазно питање у свим разговорима је управо дјеловање и начин рада команде ТО округа Бања Лука и самог пуковника Спасојевића.

ГЛАС: Почетком септембра прошле године почели сте обиман поса мобилизације јединица ТО на подручју округа. Из ове перспективе, шест мјесеци касније, како оцјењујете њену успјешност?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: - Са мобилизацијом јединица ТО почели смо након добијања наредбе од Савезног секретаријата за народну одбрану и команданта Бањолучког корпуса. Сада, када сумирамо све резултате, морам да истакнем да смо у то вријеме највеће проблеме имали због уплитања, а и спрјечавања извршавања мобилизационих послова, од стране политичких странака и појединих органа власти. Наравно, ово се односи на оне друштвено-политичке заједнице и средине гдје војни окрузи нису преузели војну евиденцију од Секретаријата за народну одбрану. Које су то средине, односно општине, није потребно истицати. Оне су јавности и те како познате. Суштина је у томе да је до неспоразума, па и проблема, долазило због поштовања и непоштовања савезних и републичких закона о општернародној одбрани. У ствари, свака средина је поштовала она упутства, која су јој према политичким одређењима одговарала.

И поред свих ових проблема одзив у јединицама територијалне одбране је био задовољавајући. У појединим срединама он се кретао од 65. до 90. па чак и 100 одсто. Далеко најбољи одзив смо имали у Српцу, Босанској Градишци, Босанској Дубици, па и Бањој Луци. Данас могу да констатујем да су неке од овако формираних јединица прикључене и дјелују у саставу Бањолучког корпуса, а неке су након обуке расформиране.

ГЛАС: Током обављања септембарске мобилизације често је долазило до „кратког споја“ са органима власти у појединим општинама?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: - На веома одговорна мјеста у појединим општинама стигли су људи који уопште нису били упознати са начином дјеловања и законима у овој области. Добро знам да су већина њих мислили да ове послове из дјелокруга мобилизације треба да обављају искључиво општински штабови ТО. Одмах да кажем да је права компетенција само у секретаријатима за народну одбрану. Јесте, општински штабови им-

Спутавалу

Пише:
Момо ЈОКСИМОВИЋ

нас међунационалне несугласице

материјалне штете и разарања, што је нарочито карактеристично за Босанску Градишку. Нажалост, на ову чињеницу се републичке власти БиХ никада нису освртале, нити правовремено реаговале.

ГЛАС: Како и на који начин су дјеловале Јединице ТО на ратиштима у Хрватској?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: Све наше јединице директно су потчињене Бањолучком корпусу, што подразумијева да све задатке које им поставља команда и командант Корпуса извршавају у оквиру и у субординацији са укупним дјеловањем на овом подручју.

Редовно пратимо рад и запагање тих јединица и са задовољством можемо констатирати да ту нема никаквих проблема, те да им и сам командант Корпуса одаје пуно признање за укупно дјеловање. Бројни су примјери изузетног ангажовања и храбрости старјешина и бораца, али бих истакао мајора Славољуба Павловића и његову јединицу. Подразумејемо се да оваквих и сличних састава на територији округа има још.

ГЛАС: У чему су данас основни проблеми у ТО?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: Политичке и међунационалне несугласице и подјеле и у овој сфери имају одраза и утицаја. Територијална одбрана није конципирана, у ових протеклих двадесетак година колико постоји, за овакав начин односа и дјеловања. Све што смо радили и како смо се постављали рађено је за обезбјеђење услова за вођење евентуалног општенародног одбрамбеног рата. У таквом концепту имали смо максималну подршку свих неопходних елемената. Међутим, политичке, међунационалне и друге несугласице довеле су до тога да данас имамо сасвим другачију ситуацију. Једни нас подржавају, други нападају, једни нас својатају, други су против нас. Сретан сам што је, ипак, заједнички циљ и интерес огромне већине припадника територијалне одбране, обезбјеђење мира и реда, као и обезбјеђивање објеката и заједничког живота за све народе јединствене земље. Да је суштина ТО управо у овој чињеници, казују свакодневни примјери јављања бројних добровољаца за јединице територијалне одбране. Тако смо прије извјесног времена добили захтјев бивших бораца НОР-а, који захтијевају да формирамо посебну јединицу. Сматрам да је заиста до-

● Предузећемо све мјере да се паравојне формације формиране на подручју нашег округа разоружају, разбију, а по потреби и униште ● У септембарској мобилизацији далеко највећи одзив у Српцу, Босанској Градишци, Босанској Дубици, па и Бањој Луци ● Захваљујући ангажовању наших јединица на чувању објеката од виталног друштвеног значаја и контроли територије, коју су обављали са припадницима станица јавне безбједности и војном полицијом, нисмо имали већих диверзија и рушења јавних објеката

бро да се у оваквој ситуацији као добровољци јављају и бивши борци, јер у овом рату нама свакако требају искусни и прекаљени ратници. Но, они морају ући у састав постојећих јединица територијалне одбране у својим мјесним заједницама. Идентична ситуација је са омладинцима - добровољцима, који нам се свакодневно јављају.

ГЛАС: У посљедње вријеме веома много се говори о формирањима паравојних формација, посебно на овој нашој територији. Да и сте упознати о стварном постојању ратних састава ове врсте?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: У принципу све оне јединице које нису под командом Штаба територијалне одбране округа и оне које нису мобилисане по мом наређењу, сматрамо паравојним формацијама. Добро смо упознати да их на нашем подручју заиста има. Сви ми добро знамо да је народ разним каналима и по разним основама наоружаван. На несрећу, све то је рађено мимо штабова територијалне одбране. Сагласан сам са ставом генерала Вуковића, команданта Бањолучког корпуса, да овдје на нашим просторима неће нити смије бити паравојних формација. У том смислу ћемо предузимати све мјере да се оне разоружају, разбију, а по потреби и потпуно униште. Стога тражимо подршку свих народа којима је стало до заједничког и мирног живота да нам помогну да се ријешимо заиста великог проблема. Шта значе ове паравојне јединице, говоре примјери општина Котор-Варош и Шипово, гдје се самовољно постављају барикаде, узурпира се мир, до максимума одиже ратна тензија...

ГЛАС: Посљедњих дана, дознајемо из босанскохерцеговачких јавних гласила, готово јавно се оглашавају и дјелују паравојне формације у општини Јајце?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: Још од септембарске мобилизације и поред низа конта-

ката са одговорним људима из власти општине Јајце, као и упозорења упућених команданту територијалне одбране Јајце Адему Спахићу, нисмо устању реализовати ниједно наше наређење. Тај штаб се уз помоћ владајуће странке максимално „отима“ из контроле, формирајући јединице за чије постојање сагласност нису дали ни званични републички органи. Управо овај елемент је основа наших међусобних неспоразума. У принципу нигдје не смијемо дозволити формирање нелегалних, поготово једнонационалних, паравојних формација, на било ком подручју нашег округа. Ипак, надам се да ће власти у појединим срединама правилно процијенити ситуацију и да се мир на појединим подручјима не постиже дијељењем оружја. То су страначке војске, које са ТО немају ништа заједничко и очигледно је да су против мира и заједничког живота.

ГЛАС: Својевремено 1986. године сте код спровођења највеће војне вјежбе у овој регији „Вис 86“, дјеловали у својству команданта одбране града Бање Луке. Можете ли повући паралелу између тадашњег и нашег ангажовања данас?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: Тада смо сви ми у Бањој Луци били јединствени, имали смо исте циљеве. Разрађивали смо стратегију одбране града од евентуалног агресора са стране, тако да сам имао максималну подршку свих субјеката система ове средине. Данас је сасвим другачија ситуација.

Ни сањао нисам да ћемо у сваком граду, селу, па тако и Бањој Луци имати разрађене процјене и веома изражен страх, од напада првих комшија, с којима смо све до сада заједно живјели, учествовали у славама, сахранама... Баш стога данашња ситуација са евентуалном одбраном Бање Луке је сасвим другачија и многоструко компликованија.

ају задатак да само прихвате војне обвезнике, изврше обуку и формирају јединице. Но, много већи проблем је био у чињеници да су се органи власти у појединим општинама мијешали у мобилизационе послове, што их је знатно компликовало, чиме је отежан рад и извршење свих задатака надлежним органима. Но, ипак, морам да кажем, да је и поред свих ових проблема на подручју нашег округа, а он „покрива“ 16 општина, мобилизација у суштини успјешно обављена. Ова констатација за собом повлачи и потребу да истакнем посебно велика ангажовања и самопријегоран рад старјешина и грађанских пица запослених у окружном и општинским штабовима. Тако њих седамдесетак одсто није користило ни дана годишњег одмора у прошлој години. Осим тога више него успјешно су се одупирали и страначким упливима у дјеловање штабова ТО.

ГЛАС: Шта су и на којим задацима у протеклом периоду радиле ове јединице ТО?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: Од момента мобилизације до јединица је био потчињен Бањолучком корпусу, док је остатак ангажован на обезбјеђивању виталних објеката, како оних за оружане снаге тако и оних од виталног значаја

за становништво. Ту мислим на физичко обезбјеђење мостова, трафо-станица, водовода... као и на контролу територије заједно с припадницима станица јавне безбједности и полицијима војне полиције. Наравно, и овај задатак је веома успјешно обављен. Ми, наиме, на територији округа нисмо имали већих диверзија и рушења

наведених објеката. У овом моменту цијенимо да су ове јединице толико добро ојачане, мобилне и спремне да могу евентуално спријечити и све евентуалне међунационалне сукобе на територији округа.

ГЛАС: Највећи терет наше стварности и рата поднијеле су, да тако кажемо, пограничне општине према Хрватској?

ПУКОВНИК СПАСОЈЕВИЋ: Тачно је да су састави територијалне одбране општина Босански Нови, Босанска Дубица, Босанска Градишка и Србац били директно изложени ратним дејствима непријатељских формација из Хрватске. Није чудо да је било и много људских жртава, поготово невиног и недовољног народа, који се није напазио ама баш ни у каквим војним формацијама. Те средине су посебно поднијеле велике

BANJA LUKA: UZ 8. MART — DAN ŽENA

RADOST - UZ SVE OSTALO

● Žena danas, bez društveno-političke uloge, potpuno na marginizovanju ● Ozbiljne pripreme za ulazak na političku scenu ● Dosadašnji program Saveza žena Banje Luke u najkraćem mirotvorni i humanitarni

Piše Sabira LONIĆ

Dan žena u Banjoj Luci ove se godine dočekuje nekako zabrinuto, s manje radosti na licima prolaznika, s potišćenošću koja u ovom teškom vremenu najviše pritišće ženu, pogotovo majku. Bombaški obračun maloljetnika usred grada samo je potvrda više da je društvo, zaokupljeno političkim igrama, odvučeno, nažalost, roditelje od osnovne brige - vaspitanja i nadzora nad potomstvom.

Društvenim i ekonomskim položajem žena ni ranije nije bila zadovoljna, a danas je potpuno na marginizovanju, počesto upotrebljavana u političke svrhe i do te mjere da se nije prezalo dirnuti ni u najtananija osjećanja zarad ostvarivanja političkih ciljeva.

Život piše program

Nakon višestranačkih izbora žena je izgubila društvenu, pogotovo političku ulogu - kaže **Sajma Gajetić**, predsjednica Saveza žena grada Banje Luke. Ipak, nakon devetomjesečnog rada ove nadstranačke organizacije, nada se da će u dogledno vrijeme baš ova organizacija pomoći

ženi da ozbiljnije uđe u društvena, pa i politička zbivanja kao partner, a ne usputno i kad kome zatreba.

Zamislile smo - ističe **Sajma Gajetić** - mnogo ozbiljniji širi program rada, kao što je zaštita prava i interesa žene u gotovo svim oblastima života i djelovanja, a ponajprije u pravnom, zdravstvenom, kulturno-obrazovnom, socijalnom, pa i društveno-političkom. Naš je interes da se pripremimo i aktivno sudjelujemo u političkom životu, jer ovo što imamo danas potpuno je isključivanje žene, a to znači i njenog uticaja na sva zbivanja.

Žene Banje Luke su stoga ovogodišnje obilježavanje 8. marta prilagodile zahtjevu vremena sa željom da se pokretu žena Jugoslavije vrati internacionalni karakter, a organizacija žena ne svede na godišnje okupljanje na sjedlicama i zakuskama, izletima radi šopinga.

Manifestacije Saveza žena Banje Luke, ipak više inspirisane trenutnim zbivanjima i životom, okrenute ponajprije humanosti, počele su traženjem odgovora na veoma ozbiljno pitanje - položaj žene u višestranačkom sistemu. Prvi put zajedno našle su se žene iz privrede, društvenih djelatnosti, humanitarnih organi-

Za izbjeglice više akcija: Posebna briga za porodilje i djecu

zacija, odbornice opštinskog parlamenta.

Jedinstvena je ocjena - naglašava **Sajma Gajetić** - da je žena danas u vrlo teškom društvenom i materijalnom položaju sa svojom porodicom. Kao nadstranačka organizacija, uvjereni sam, malo tu možemo šta mijenjati, ali kao pokret koji će, nadam se, imati sve više pristalica, osmišljenim radom pripremaćemo se za buduće izbore.

Doista, i podaci dokumentuju ovakvu ocjenu. Od ukupnog broja stanovnika Banje

Luke 51 odsto su žene, a kroz stranačko organizovanje tek je 8 žena odbornika, od 120, koliko ih ima Opštinska skupština Banje Luke. Na političkoj ljestvici taj je broj sve manji, za razliku od mnogih evropskih zemalja gdje je učešće žene u vlasti od 25 do 30 odsto.

I materijalni status gotovo je ispod dostojanstva. Na spisku nezaposlenih u Banjoj Luci 80 odsto su žene, a radnim organizacijama koje zbog sve težih uslova privredivanja pribjegavaju da

radnike šalju kućama na čekanje i do 90 odsto čine žene.

Mirotvorci i humanisti

Svjesne smo - kaže **Sajma Gajetić** - da se Savez žena udalio od svojih programskih zadataka. Nažalost, vrijeme i dnevni događaji pišu nam program. U najkraćem, on je bio mirotvorni i humanitarni.

Kao žene i majke objektivno smo najpozvanije da usmjeravamo nacionalne strasti i smirujemo ratnu psihozu, animiramo što veći broj građana u borbama miru. Žalostno, ali došli smo u situaciju da se borimo za goli život.

Sudeći po minulim događanjima, žene Banje Luke su imale uspjeha. U prvoj akciji prikupljanja potpisova za mir odazvalo se 70 hiljada ljudi, u cvjetnoj povorci ih se našlo desetak hiljada, a na velikom koncertu za mir oko 60 hiljada. Samo te tri manifestacije pokazale su da građani Banje Luke žele zajednički život u miru, dostojan civilizovanog čovjeka.

Pomenavrijedne su i humanitarne aktivnosti koje je teško pobrojati. Najviše su bile okrenute izbjeglicama. Skupljeno je 9.534 kg odjeće i obuće, čebadi i druge robe, 5.746 kg prehrambenih artikala i 273 hiljade dinara. Savez žena je posebno brinuo o majkama-porodiljama i djeci, a dobro su saradivale sa ostalim humanitarnim društvima kao što su „Kolo srpskih sestara“, „Merhamet“ i „Kari-tas“.

U svojim aktivnostima nisu zaobišle ni domaće ustanove poput Doma „Rada Vranješević“. Poklonili su im 45 jorgana, a u saradnji sa sindikatom „Metala“ mališanima u Zavodu „Dr Miroslav Zotović“ 600 knjiga kao početni fond za biblioteku, te po dvije flaute i melodike. Djeci u dva vrtića kupili su igračke, uz obavezu da animiraju radne organizacije u redovnom plaćanju čuvanja djece.

Osmomartovske manifestacije zvanično će završiti Savez žena Banje Luke tek 21. marta kada je predviđeno osnivanje konzulata Dječije ambasade Međaši.

BANJA LUKA I DALJE PRVA U EVROPI PO BROJU OBOLJELIH OD TUBERKULOZE

RIZIK BEZ PRESTANKA

Piše Esma PAŠAGIĆ

Ovaj neslavni rekord banjolučka opština ima već godinama i, s obzirom na sadašnje prilike i karakter ove bolesti, koji se neminovno i direktno veže za njih, imaće ga i ubuduće.

Takozvani Vogralikov prsten, pet karika u lancu uzročnih faktora ove bolesti, čvršći je nego ranije upravo zbog socijalne ugroženosti i drugih posljedica rata. Epidemiolozi očekuju uskoro novi talas tuberkuloze u ovim krajevima.

Prokuzenost tuberkulozom je stoprocentna - kaže dr Mirko Ljubanić, načelnik dispanzera za tuberkulozu i druge plućne bolesti u Banjoj Luci, ali oboli 3 do 5 posto ljudi. Bolest je u pritaji i vrebala pogodnu priliku.

OTKRIVEN VIRUS — MRTAV VIRUS

Ljekari tvrde da tuberkulozu danas nije teško liječiti, bolesnika je moguće izliječiti za pola godine ili godinu dana, ali ga je vrlo teško disciplinovati, naročito alkoholičara

(takvih je najviše), a još je teže otkriti bolest.

Nekada smo imali obavezna fluorografisanja stanovništva, pa je ljekar na terenu otkrivao na vrijeme bolest i preduzimao mjere za suzbijanje širenja tuberkuloze, danas otkrivamo novooboljele na sistematskim pregledima - kaže dr Ljubanić.

Sistematski pregledi kod nas nisu bili redovna praksa ni u mirnija i bogatija vremena. Danas se otkrivanje tuberkuloze, koja se u ovim prostorima nezadrživo širi iznad svih domaćih i inih prosjeka, svodi na lični stav i nivo zdravstvene prosvijećenosti pojedinca. Pošto se danas u zdravstvu plaća sve pa i zaštita tuberkuloznih bolesnika (izuzev BK pozitivnih, odnosno aktivnih prenosioca klice), otkrivanje novooboljelih biće slično rješavanju opasne enigme. Jedan nedisciplinovan, pajoš neotkriven bolesnik, prava je tempirana bomba za okolinu, najviše za djecu, stare ljude, trudnice, dojilje... Isto je tako pravi rizik, koji, dakako, sami snosite, ući u prostorije ovdašnjeg dispanzera, ali to je priča stara koliko i sam dispanzer. Treba reći da tuberkuloza nije bolest „običnog

svijeta“, ukoliko je to ometalo zdravstvenu politiku u ovom gradu da do sada izmijeni nešto nabolje, jer u kartotekama dispanzera sve je više gradske djece i aktivnog stanovništva u najboljim godinama.

TUBERKULOZA I UBIJA

Lani je u banjolučkoj opštini bilo 366 bolesnika od tuberkuloze, od toga je 108 novooboljelih te godine upisano u kartoteku dispanzera. Među oboljelim ljekari su imali ponovo 22 stara pacijenta, što je izuzetno visok procent recidiva, a pripisuju ga nedostatku lijekova. To su prve posljedice ratnog stanja na tuberkulozu. Lani je od tuberkuloze umrlo petnaest bolesnika. Oko 62 posto oboljelih su aktivni prenosioci bolesti.

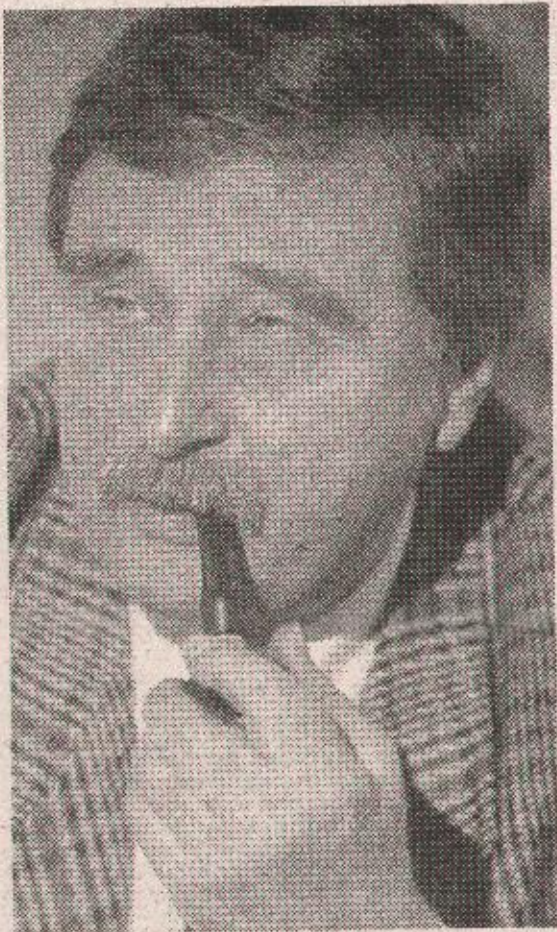
Prije trideset godina epidemiolozi su zabilježili nateritorij čitave zemlje nagli skok porasta obolijevanja od tuberkuloze. U Bosanskoj krajini sličan talas zabilježili su i 1988. godine. Rat je bio suviše daleko da bi mu se pripisao ovaj posljednji talas u Krajini,

● Nekoliko desetina godina Banja Luka je prva u Evropi po broju oboljelih od tuberkuloze, bolesti gladnih, neprosvijećenih, prljavih, poročnih... Jeemo li zaista takvi? Ako nismo, to ćemo tek biti nakon ovoga rata. ● Hoće li se jedan od jahača Apokalipse zvati tuberkuloza?

a ni ljekari ne žele snositi krivicu jer su oni, kako kažu, tek karika u lancu. Međutim, dobro opremljena ATD-služba može mnogo da učini na suzbijanju širenja bolesti, pa to treba imati u vidu u najavljenom obnovi ovdašnjeg zdravstva. Naime, ATD-služba nema rendgen-aparat već šest mjeseci. Opravdanje da za novi nema novca izbljedi pred činjenicom da ga imaju mnogo manje opštine i ustanove (s manjom problematikom, takođe) kao što su Bosanska Gradiška, Jajce ili Prijedor. Ovo utoliko prije što se pravi talas obolijevanja od tuberkuloze tek očekuje, te će čekao i ambulante, pa i bolnice, biti pretijesne za sve bolesnike. Zvuči krajnje pesimistično i gotovo alarmantno, ali iskusni ljekari u ATD tvrde da se tuberkuloza pojavljuje u talasima i po epidemiološkim zakonitostima, za koje treba biti spreman. Da bi u ovoj instituciji kvalitetno odgovorili na postojećestanje, a pogotovo na očekivani pritisak, potrebno je mnogo više društvene pažnje (bolest je takođe i odraz svekolike krize u društvu), odnosno novca za rendgen-aparat i ostale potrebe.

Milorad Pavić, pisac

VIZANTINAC A NE MARKSISTA

Milorad Pavić, pisac, tvrdi da u svijetu nikada nije bio cenzurisani: „Nikada, ni u jednom trenutku nisam bio u svetu cenzurisani. Nije bilo cenzurisano ono što sam govorio iako je odudaralo od očekivanja i odstava i od mišljenja glasila. Uvek je ono što sam rekao bilo objavljeno onako kako sam rekao. Sećam se, ipak, ijednog izuzetka. Jednom me je novinar, čini mi se u Francuskoj, upitao: „Jeste li Vi marksista, Gospodine Paviću“? Bilo je to prije pet godina. Odgovorio sam: „Ne, ja sam Vizantinac, gospodine“. Taj odgovor nije objavio. Mislio je da je biti Vizantinac još gore nego biti marksista.“

**VELIMIR BATA ŽIVOJINOVIĆ,
GLUMAC I POSLANIK U SKUPŠTINI SRBIJE**

PORODIČAN ČOVJEK

Velimir Bata Živojinović, glumac i poslanik SPS u Skupštini Srbije, prepričava svoj razgovor sa Slobodanom Miloševićem, na temu — film: „Pričali smo i o tome. Rekoh vam da je on porodičan čovek. Ima prirodu protiv koje se ne može i zato nema vremena da predstavi narodu pravu ličnost. Pitao me je da li radim, da li mi rad u Skupštini oduzima puno vremena. Rekao nam mu jednom prilikom da sada snimam filmove kakve ljudi vole, jer žele da se razgale. A i dosta je bilo rata. Igrao sam svevojske, čak i vojnika sa Marsa u filmu „Rat“ Veljka Bulajića, u kom je Antun Vrdoljak imao glavnu ulogu i dobio za nju Zlatnu arenu u Puli. U Puli koju je sada ukinuo i poželeo da učestvuje u pravom ratu. Kazao sam Slobodanu da sam dosad u partizanskim filmovima poginuo pedeset puta. A on meni kaže da se čuvam pedeset i prvog puta.“

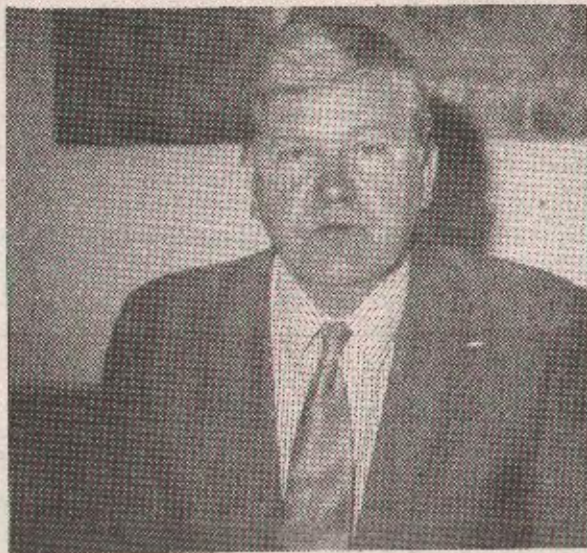
Dr Milorad Pupovac, profesor

REVOLTIRAN I GNJEVAN

Dr Milorad Pupovac, profesor na zagrebačkom Sveučilištu, komentariše ubistvo srpske porodice Zec u Zagrebu: „Ja sam svakako revoltiran i gnjevan, štaviše, veoma sam gnjevan. Čak bih mogao reći da sam i goropadan, u punom smislu te riječi zbog toga što hrvatska vlast, ne samo da nije uradila ništa da zaštiti Srbe po gradovima, da ih zaštiti od kojekakvih grupa koje su bile spremne na likvidaciju, proganjanje, krađe, šikaniranje itd., nego je slobodno mogu kazati, to tolerirala. A, po svoj prilici, i inspirirala. Ja sam zbog toga danas veoma kritičan i nespreman na razgovore, sve do onog trenutka dok postojeća vlast ne objasni s kojim pravom je ubijeno nekoliko stotina Srba u gradovima, u kojima nisu vođene ratne aktivnosti i u kojima, u to vrijeme, nije bilo nikakvih ratnih okolnosti. S kojim pravom je razoreno nekoliko hiljada kuća građana srpske nacionalnosti, izvan zona ratne aktivnosti, prije vremena ratne aktivnosti, ili poslije vremena ratne aktivnosti? S kojim pravom i zbog čega je protjerano tako mnogo ljudi iz njihovih vlastitih stanova pod pretnjama oružjem?“

**Dr BRANKO KOSTIĆ, POTPREDSJEDNIK
PREDSJEDNIŠTVA SFRJ**

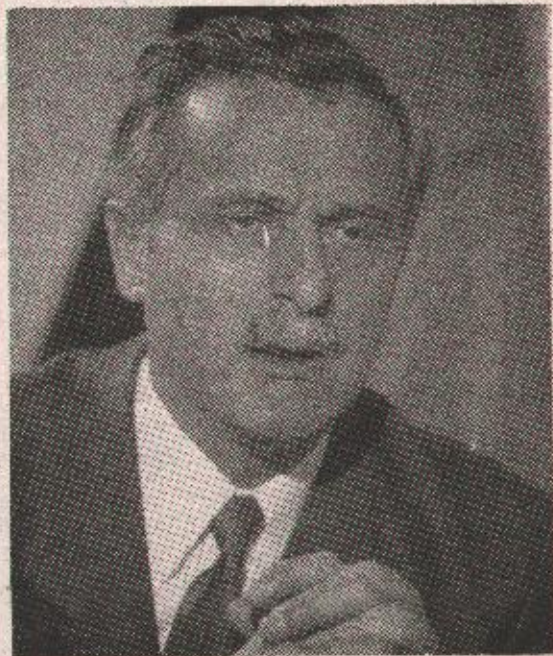
BRANKO KOCKICA

Dr Branko Kostić, potpredsjednik Predsjedništva SFRJ, odgovara na pitanje o tome kako je dobio nadimak Branko Kockica: „Prije poznatih januarskih događaja u Crnoj Gori bio sam potpredsjednik republičke vlade. Kompletan sastav vlade novogodišnji odmor provodio je u Rožajama, i to porodično.

Tamo je bilo dosta djece. Uoči dočeka Nove godine stariji su sjedili pozadi, a djeca naprijed. Ja sam se toj djeci nametnuo raznim pričama i šalama i u skladu sa tim šta se dešava u društvu, pravio sam dosta šale.

Djeca su me prihvatila. Zametnuli smo i jedni igru i učio sam djecu da skandiraju — „Izlazite napolje“. I tada sam dobio ime Branko Kockica. Mislim da su me djeca prihvatila i identifikovala sa jednim njihovim televizijskim prijateljem. A jedan broj mojih kolega koji su bili u vladi prešli su u „reformiste“, pa pretpostavljam da su to ime kasnije poduprli.“

**GENERAL TOMISLAV SIMOVIĆ, BIVŠI
MINISTAR ODBRANE SRBIJE**

SAMOSTALNOST SA ASPEKTA ORUŽANIH SNAGA

General Tomislav Simović, bivši ministar odbrane Srbije, objašnjava čime bi, u stvari, to ministarstvo trebalo da se bavi: „Verovatno će biti naglašeniji zahtjev da republike ipak imaju nekivid samostalnosti sa aspekta oružanih snaga, u tu potencijalnu oružanu silu, federalnu ili kakva već bude. Moja su razmišljanja bila usmerena da ne budem zatočen, a kroz to ni vlada ni Republika Srbija. Da se ne desi da nemamo odgovore na moguće situacije u kojima se Srbija može naći. Razmišljao sam u tri varijante: Srbija se može naći sama, može sa jednom ili sa više republika. Shodno tome bi se prilagodio i modelovao taj zakon. Brzina mog rada na tom zakonu bila je, između ostalog, motivisana i sledećim razmišljanjem: zar da Srbija, koja je po svojoj državnosti najstarija od jugoslavenskih republika, bude zatečena i da nema odbranu? Ali kada su počele da padaju granate na Šid i Apatin, ljudi su me pitali: ministre, dali je Srbija spremna za rat? Kako da im kažem da nije spremna?“

**MILORAD VERUOVIĆ, POTPREDSJEDNIK
KULTURNOG KLUBA „SVETI SAVA“**

SVETI SAVA BEZ ULICE

Milorad Veruović, potpredsjednik kulturnog kluba „Sveti Sava“, upućuje na posljedice ideologiziranog školstva za proteklih pola veka: „Istoričari i sociolozi milešvskog kraja moraće da razjasne kako se dogodilo da od 126 imenovanih ulica Prijepolja 74 ulice nose imena poginulih partizana, čak i onih koji su samo nekoliko dana bili u ratu ili su se u pozadini fronta našli kao njegovo slučajne žrtve. Međutim, za divno čudo, nijedna ulica, trg ili ustanova nisu udostojeni da ponesu ime Svetog Save, rodonačelnika srpske prosvete i kulture čije su mošti 360 godina počivale u manastiru Mileševi, pre spaljivanja na Vračaru.“

**БЕОГРАД
ПРЕД
ДЕВЕТИ
МАРТ**

БЕОГРАД: Светосавски плато на Врачару
**СВИЈЕЋЕ ИЛИ
ПОЖАР**
Пише Славољуб ШБЕКИЋ

Баук кружи Србијом, Београдом посебно. Баук деветог марта. Шта ће се догодити на светосавском платоу, између храма највећем српском просјетитељу и споменика највећем српском бунцији, Карађорђу, дилема је која не може бити разријешена прије понедељка. У атмосфери страха, посијаног моћним медијима - коментарима и извјештајима са мјесних одбора СПС, конференција за штапу странака за које се чује само овом приликом (такозваних палома - партија за једну употребу) - данје водеће опозиционе парламентарне странке, СПО и демократи, ипак, обилежавају прошлогодњи демонстрације и спремају нове захтјеве.

Опозиција хоће силом да отме власт, да ослаби Србију сада када јој је стабилност најпотребнија, да унесе хаос, изазове крвопролиће... - дио је оптужби које се већ мјесец дана у различитим облицима товаре на плећа неколико странака, заправо од оних часа када је лидер СПО Вук Драшковић припријетио новим захтјевима за девети март. Страх у огромним количинама просут је у етар и примио се очигледно на плодно тло. Због свега тога Три Републике постао је и сувише ризичан за купљање више од два грађанина у понедељак у подне.

Упућени кажу; највише залагањем Драгољуба Мићуновића, који је условио Драшковића евентуалном апстиненцијом демократа, што би рејтинг митинга довело у питање, демонстрације су пресељене на светосавски плато. Позив да одржи свету литургију за прошлогодње жртве београдских немира (један младић и један милиционер), као и за све оне пале у рату и недавно у БиХ, прихватио је поглавар Српске православне цркве господин Павле. Нису, тврде обавијештени извори, помогла убјеђивања ни оних који обично имају утицаја на Патријарха да одустане од ове накате. Својим обраћањем у петак он је, међутим, дао до знања да је његов гест везан само за „Цркву Христову“ која, како је казао, има разумијевања за своју дјецу и њихова различита страначка увјерења. Патријарх је позвао и на достојанство свих.

**ПОПУШТАЊЕ
ДЕМОКРАТИМА**

Да ли ће то бити довољно да до ексцеса на митингу и око њега не дође, остаје неизвјесно и поред истицања Вука Драшковића да имају јаку стражу: „С једне стране свети Сава, с друге Карађорђе, у средини патријарх“. Поред небеских изасланика, Драшковић се, сазнајемо, ипак ослонии и на овоземаљске редаре. Биће их око шест хиљада, са задатком да спријече евентуалне зле намјере „учесника“, који би умјесто са свијећама дошли само са „кресивом“.

Драшковић је овог пута, чини се, и превише попустио демократима, а изгледа да су послуже доста натезања заборањене и пацке упућене прошле године Мићуновићу који је, говорили су СПО-овци, скидао кајмак док је Вук чамио у затвору. Тако се дио опозиције-реформисти, републиканци, Дучићеви радикали, Веселиновићеве сељаци и други - појављује само као симпатизери, али не и као актери демонстрација. Мићуновићу и екипи из Демократске странке очигледно је стало да покажу ко коси, а ко воду носи на српској политичкој сцени, па није искључено још неко помјерање у сценарију за понедељак у подне.

Једно је извјесно: Чак и да је стварно у једном дану хтјела да сруши власт као агенте у страних сила, што јој је приписано чак и са највишег политичког врха (Борисав Јовић), опозиција је натјерана да одигра улогу плишног меце, ког су студенти узели за маскоту прошлогодњих протеста код Теразијске чесме. Опозиција, додуше, и када би хтјела, нема снаге и средстава да сруши власт, а Борисав Јовић је у праву када каже да су уз њих Армија и полиција (што је и разумљиво, јер је СПС на власти), поготово не митингом најављеним мјесец дана унапријед. Она је, међутим, сада у ситуацији да стрепи и од најобичније петарде, која би могла бити повод оживљавања панике.

Полицијске снаге неће бити преблизу светосавског платоа, у складу са својим саопштењем да не желе да преузму одговорност на митингу који нису у стању да обезбједије (наводе се најаве убицавања усташких група преобучених у полицијске и армијске униформе, које би требало да створе хаос), али ће вјероватно видљиво штитити такозване институције система у које су, поред Предсједништва и Скупштине, убројане и зграде новинских кућа и РТВ Србије.

**ОСЛОБАЂАЊЕ ОД
СТРАХА**

И поред давно најављених захтјева да уредници водећих медија поднесу оставке, да се распису избори за уставоворну скупштину, омогући повратак Карађорђевићима, Драшковић у последње вријеме, ипак, истиче један: „Ослободити људе страха“. Један, ако дође на плато, значиће да је ослобођен и то је већи велики успех, каже лидер СПО, наглашавајући да је девети март и десети март, марта, априла, маја. Власт је прикључена на апарате за дисање и Бећковић је у праву када каже да „овоме може докати само ово“, тврди Драшковић, припремајући оне који можда од понедељка очекују много. Свој чланству у петак он је поручио да у Београд „не долази онај ко очекује више од ријечи, свијећа и свијећа“. Вјероватно ће бити разочараних, тврди Мићуновић у изјави НТВ „Студио Б“, због тога што се ништа страшно неће десити, али вјерујем и постиђених због тога што су непотребно сијали страх.

Неспокојство, ипак, може престати тек у понедељак увече, уколико се заиста више од мирних демонстрација и комеморативног скупа не деси. Чињеница је да, без обзира на исход, у Србији не може бити као прије. Владлајућа партија пресингом и оптужбама на рачун опозиције обезбједила се да краткорочно заиста не губи ништа. Дугорочно, то ипак више зависи од СПС саме. Драшковић и Мићуновић, међутим, имају много на коcki. Најмања исцра, у психози страха, од свијећа може створити буктињу, која би прво захватила политичке снаге центра-демократе и СПО.

Ко преживи, причаће о томе.

КРАЈИШКЕ АГРАРНЕ ТЕМЕ

ОТРОВИ У ТАЊИРУ

● Оброци су све мањи и некавалитетнији, а и оно што једемо није здравствено безбједна храна ● Хоће ли агрономи затворити пољопривредне апотеке?

Пише Милан Ракић

Крајишки потрошачи, а слично је и у осталим крајевима земље, не знају какву храну уносе у организам! То сасвим сигурно нису намирице високог квалитета и „чистоће“ јер се такви производи слабо контролишу, од почетка производње па до - трпезе. Мало је таквих организација које се баве својим послом на безбједан начин, а још мање оних који би из промета избацили отрове што нам стижу у тањир.

ПРВИ ЗА — ОТРОВЕ!

У садашње вријеме, а оно је, нажалост, такво да се више говори о гладнима а мање о ситима, ко би уопште и питао каква је храна! Важно је само да је има, па шта се да, нека се да, а шта се једе, нека се једе. Нажалост, баш та чињеница, дакле глад и лош квалитет хране коју имамо, одразиће се на здравље људи, али знатно више на генерације које ће тек доћи.

Јесенас, подсетимо, крајишке њиве нису засијане ни половином предвиђене пшенице, а стручњаци из највиших савезних институција, као што је Бајазит Пачариз, помоћник савезног секретара за пољопривреду, рече нам како ће ове године пољопривредна производња у земљи бити за 10 одсто мања него лани, када је имала пораст од 17 процената. Овог прољећа храну ће бити све теже произвести, разлози се знају, а најважнији су скупи репродуктивни материјали који улазе на њиву, па сељака одбијају од те производње. Све то спугне на још већу глад, или на ону стару праксу да се пошто-пото произведе поврће, воће, житарице или месо и млијеко, не питајући за отрове који ће се ту наћи. А они стижу због незнања произвођача или чињенице да једноставно морају што више „фабриковати“ пољопривредних производа, служећи се технологијом коју довољно не знају, трујући и тло и биљке и себе, али и све друге којима ће таква роба на трпезу.

Ми смо ваљда једина земља гдје се производи храна без икакве контроле. Морамо се окренути сасвим другачијем начину производње јер ово што данас радимо и како радимо уништиће нам генерације које долазе. Произвођачи морају правити квалитетну храну за себе и друге, а сада имају два аршина-једна је храна за своју трпезу, други за продају. Свијет другачије ради, а ако желимо храном у тај свијет и на његово тржиште, мора-

мо се окренути јер с оваквом прехранбеном робом не можемо у Европу, нарочито не ону која настаје од 1993. године. Једино ћемо, можда, нашу храну моћи да продајемо негдје у Африци - каже др Рефик Нумић, заменик министра за пољопривреду БиХ.

НА РЕПУ ЕВРОПЕ!

По потрошњи хране, по пошем начину исхране и по томе да због „тањира“ све више болујемо, нажалост, држимо неславан рекорд у Европи. Ту смо на зачељу, а број обољења због неправилне исхране расте из дана у дан. Отрови нас „нападају“ са свих страна, па као да не можемо, нећемо, или не желимо да им се одупремо. Ту, у ОПК Бања Лука, на једном састанку о аграру прије неки дан, чуо се и податак како је једна прометна организација из Бање Луке набијала веће количине веома опасног отрова за уништавање кромпирове златице, препарата који је одавно заборављен и избачен из употребе. Он, међутим, није и једини који нас „вреба“ из пољопривредних апотека.

Отрове може да продаје ко хоће. Творнице виде свој рачун, иду на препарате са јаким концентрацијама и оним са пуно „нула“, што збуњује сељаке и друге произвођаче. Ми стручњаци само узалуд причамо како се и да ли се нешто уопште треба да употријеби. Сељак ће урадити по свом. Сада немамо довољно хране, говори се све више и о „здравијој храни“, а ако наставимо са оваквом праксом, нећемо имати никакву храну - каже Милан Прибичевић, агроном из Босанског Новог, човек и стручњак по мјери села и пољопривредника.

Од јуна ове године затварају се све пољопривредне апотеке у којима нема пољопривредних стручњака за тезама! Ситан потез, али и крајње је вријеме да се бар од тога почне у производњи боље хране, за коју у свијету нема проблема с пласманом. Како то рече и др Бранка Лазућ, један од најбољих стручњака за поврће у нас, свијет се све више окреће „еко-поврћу“ и „био-поврћу“, таквим производима гдје готово нема никаквих материјалних штетних за човека. Покрети и удружења за производњу такве хране ничу као гљиве послије кише и у свијету, али и неким дијеловима Србије (Војводина), док се у Босни и Херцеговини, па и Крајини, тапка у мјесту. Чак се иде до тле (примјер је новосадски, а пројект европски) да се за посебне болеснике траже и посебна здрава храна као - лијек!

ДРВАРСКИ ПУТЕВИ РАЗВОЈА

Погрешна досадашња политика

Пише Милован БЈЕЉАЦ

Због погрешно вођене политике Републике БиХ према Дрвару, те због низа субјективних слабости, ова босанскокрајишка општина у протеклом периоду знатно је заостајала у развоју у односу на реалне, природне, кадровске и друге потенцијале. Дајући овакву оцјену, уз препоруку да ће се у догледно вријеме разријешити Југословенска криза, Извршни одбор Скупштине општине устврдио је да је неопходно на нивоу ове друштвено-политичке заједнице окупити све стручне, креативно опредјељене и мотивисане кадрове на платформи дугорочне пројекције развоја општине.

У склопу тих размислања и оцјена чланови општинске владе израдили су полазне основе развоја општине до 2005. године. Овај документ послужило је као полазни материјал за широку и демократску јавну расправу, након које ће се, уз конкретне примједбе, приједлоге, сугестије и мишљења, моћи реално дефинисати дугорочна политика друштвено-економског развоја. На овом значајном задатку, како је речено на последњој сједници Извршног одбора, потребно је да се мобилишу сви грађани, привреда, друштвене организације и други органи и институције, а све ради остваривања предуслова за бољи живот и просперитет овдашњег становништва. Према садржају полазних

основа развоја до 2005. године, видљиво је да би глобални привредни развој ове средине могао бити усмјерен на јачање постојећих индустријских грана (дрвна, метална, папирна и текстилна индустрија), те изградњи нових капацитета, комплементарних постојећој привредној структури и развоју нових грана индустрије, за које постоје услови и компаративне предности у привређивању. Треба очекивати и интензивни развој саобраћаја, трговине, туризма и угоститељства, мале и комуналне привреде, а посебно пољопривреде, како у друштвеном тако и у индивидуалном сектору. Снажнији развој, ако је судити по предвиђањима, треба очекивати и у друштвеним дјелатностима.

Према неким сазнањима и тренутним политичким опредјељењима, те реалним могућностима, општина Дрвар би требало да буде један снажан фактор економског, културног и политичког повезивања са регионалним центрима Книном и Бањом Луком, те даље са Београдом, у чему има компаративне, привредне, кадровске и друге шансе и могућности. Коначно дефинисање развојних праваца у свим областима живота и рада до 2005. године, услиједиће, како се очекује, крајем марта, након јавне расправе, која је у току.

У финансијској теорији посебно је обрађена економска мјера, под називом тезаурација новца. Израз је латинског поријекла и преводу на наш језик значи повлачење једног дијела новчане масе из оптицаја. И поред тога што ова мјера не дјелује инфлаторно, не може се сматрати рационалном, јер се њоме ускраћује вршење основне функције коју има новац. Наиме, у обављању робног промета, новац као платежно средство, омогућава и убрзава процес разијене, а самим тим повећава своју вриједност и обогаћује укупни репродукциони циклус.

Свако успоравање природног тока новца, познато као „залеђивање“ мора имати негативне последице. Ова појава, у великој мјери, дошла је до изражаја код употребе стамбеног динара.

Кључна примједба на досадашњу стамбену политику односила би се на њену пренаглашену социјалну улогу. Истина, потребе за улагањем релативно значајне масе средстава за стамбену изградњу биле су изражене у цијелом послјератном периоду. Недовољан и у рату, углавном, оштећен стамбени фонд, морао се брзо обновити и увећати. Зато је фаза претварања новца у корисно материјално добро-стан имала пуно оправдање. Након тога, на све остале активности, може се изрећи критика, посебно на расподјелу и управљање стамбеним фондом. Ову констатацију потврђује чињеница заснована на званичним статистичким подацима из којих се види да на југословенском простору има много више станова него домаћинства. То практично значи да велики број домаћинства посједује више станова, а да истовремено више стотина хиљада становника немају обезбијен свој кров над главом. На једној страни становање неерационално користе, а на другој подстанари не могу поднијети нарасле тешкоће.

НЕИСКОРИШТЕНО БОГАТСТВО

Нарочито критику не могу издржати тзв. друштвени станови. Само у периоду од 1960 до 1980. године у Југославији је изграђено готово милион друштвених станова. Укупан фонд друштвених станова, већи је за још најмање једну половину од ове цифре и његова тренутна тржишна вриједност износи око 60 милијарди долара.

Стамбени фонд Босне и Херцеговине има 250 хиљада друштвених станова, чија се тржишна вриједност процењује на 10 милијарди долара.

На основу ових података могу се схватити штетне последице кашњења у трансформацији власништва стамбеног фонда.

МРТВИ КАПИТАЛИ БАЊОЛУЧКОГ СТАМБЕНОГ ФОНДА

Према неким прорачунима, годишњи прилив средстава од продаје станова, у републичким оквирима, износио би трећину укупних инвестиционих улагања.

Тренутно бањолучка општина располаже стамбеним фондом у друштвеном власништву од 18.500 станова. Просјечни степен отписаности је 15 одсто, што значи да је већина станова изграђена у посљедње двије деценије.

Поред тога, град има и знатно богатство у пословном простору, изграђеном у 150 објеката укупне површине 17.700 метара квадратних.

Приходи од станарина и пословног простора су до те мјере ниски да се из њих могу подмирити само најужњи трошкови. Око 70 одсто укупних расхода усмјерава се за интерентне сврхе текућег и инвестиционог одржавања, а остатак

Далеко од тржишта

Пише: др Коста ТЕПАВЧЕВИЋ

служу за финансирање потреба администрације и осталих расхода.

Све вриједности које се односе на стамбени фонд нерелевне су и потцијењене. У којој мјери је депресирана вриједност стамбеног фонда, убједљиво говоре статистички подаци из којих се види да је просјечна ревалоризована вриједност квадратног метра стана 6.500 динара. Имајући у виду чињеницу да је просјечна цијена изградње, прошле године, износила 30.000 динара, лако долазимо до оцјене о неерално високој вриједности постојећег стамбеног фонда. Ово је само један од доказа у којој је мјери био неадекватан систем ревалоризације вриједности друштвене имовине. Непридавање одговарајућег значаја овој имовини вишеструко се негативно одразило на њено стање, чија се слика може видјети на сваком кораку.

НЕОПХОДНОСТ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Након двогодишњег ишчекивања законског прописа којим се регулише трансформација стамбеног фонда, из друштвеног у приватно власништво, сада нам је јасно да је друштво, због неоправданог кашњења, претрпјело велику штету и да је

неизвјестан почетак провођења ове корисне активности. Истини за вољу, на доношење нових законских прописа није ни потребно чекати. Сасвим је извјесно да су станови имовина као и свака друга. На основу важећих законских прописа, за посљедње двије године, у великој мјери, извршена је трансформација друштвеног у мјешовито, приватно и државно власништво. Не улазећи дубље у анализу ових промјена, не може се једноставно прелазити преко чињеница којима се недвосмислено доказује да је промјена власничке структуре извршена на штету државног интереса. На примјер, познато је да је ревалоризована вриједност имовине, у просјеку, пет пута нижа од тржишне вриједности и да су олакшице за купце износиле и до 70 одсто од тако потцијењене вриједности.

На основу ових фактора није тешко доћи до резултата којим се потврђује да судионачари дошли до великог капитала распродајом друштвене имовине, по цијени нижој и од 10 процената њене реалне вриједности.

Иако је било реално очекивати да ће се друштвени станови, по нешто повољнијим условима, продавати купцима-носиоцима станарског права, сада је испало обрнуто. Прихваћени су основни критеријуми, на основу којих ће

Реална вриједност милион квадратних метара стамбеног фонда у друштвеном власништву бањолучке општине износи око тридесет милијарди динара. Продајом станова на рок од 30 година, по одбитку амортизације и осталих олакшица, у просјеку 50 одсто, обезбјеђује се годишњи прилив средстава у вриједности од 500 милиона динара који је пет пута већи од садашњих годишњих прихода

се вршити вредновање станова, као што су: цијене изградње у прошлом кварталу или полугодишту, стопа амортизације од један одсто годишње, попуст пола процента за сваку годину радног стажа и рок отплате од 30-35 година. Примјеном ових критеријума стамбени фонд бањолучке општине може извршити трансформацију власничке структуре на задовољавајући начин.

Реална вриједност око милион квадратних метара стамбеног фонда, у друштвеном власништву бањолучке општине износи 30 милијарди динара. Продајом станова на рок од 30 година, по одбитку амортизације и осталих олакшица, у просјеку од 50 одсто, обезбјеђује се годишњи прилив средстава у вриједности од 500 милиона динара који је за пет пута већи од садашњих годишњих прихода.

Из наведених и осталих података очито је да одлагање процеса трансформације власништва стамбеног фонда, значи губитак реалне могућности за рационал-

но коришћење неопходних финансијских средстава. Одлагање почетка трансформације власништва због недостатка прописа, провођење система бодовања и обављања осталих припремних радњи могу послужити као својеврстан изговор којим се оправдава кашњење, а у ствари је ноторна чињеница којом се доказује како не треба радити.

Сваком је јасно да су наши станови конфекцијског типа и да је само незнатан број напросјечне опремљености, што се може видјети из пројектне документације. Исто тако, познато је, да се све величине своде на просјечне вриједности, које су далеко од тренутне тржишне вриједности, у сваком конкретном случају. Зато не би требало губити вријеме у ишчекивању корекционих фактора чији је утицај маргиналног значаја. Објективно гледано, процес приватизације станова може почети одмах. То могу урадити власници станова, не чекајући нове прописе, започето бодовање и остале активности од којих има више штете него користи.

НОВА АЛБАНСКА ОЧЕКИВАЊА ОД ЗЕЛЕНЕ ТРАНСВЕРЗАЛЕ

Вјерска браћа кућу граде

Пише Ненад Новаковић

Више је него очигледно да зелена муслиманска трансверзала покушава да завлада кичмом Балкана и да премости тај дио од Азије до срца Европе. Изгледа тек сада, када је струја подобро запријетила у Босни и Херцеговини, у ствари када је у доброј мјери разголићена, Европа постаје свјесна опасности која јој се под прозором спрема. Донедавно је искувише сигурна у себе „стара дама“ игнорисала ту потајну опасност и тек сада у главама неких европских моћника почиње да се пали сигнално свјетло за пријетлу опасност. Донедавно су Српске крајине биле најчешћа брана продору ислама даље према средишту Европе, а сада када је јасно услиједила опасност од коалиције ХДЗ и СДА на други начин се желе избјећи крајине и ислам тежи да се даље шири. Господин Де Микелис види да је прва на удару Италија, па онда редом, и први се освјешћује. Затезање, бар привидно, око признавања независности БиХ није зато што ти моћници много уважавају шта им ми причамо са Балкана већ што то сада није њихов интерес. Могу европски политичари признати независну БиХ, али ће прво добро одвагати гдје су ту они и од кога им и каква опасност пријети. Не пријети им опасност да малене муслиманске БиХ већ од опасног и екстремног фундаментализма који

већ у доброј мјери хвата коријене на територији муслиманске БиХ и Санџака.

„НАЈВЕЋИ НА БАЛКАНУ“

Већ је почело сливање сваковрсног шљама из Турске, Либије, Сирије, Палестине, Марока..., који користећи југословенске унутрашње слабости малтене безбједно прелази државну границу и покушава да стигне на одредиште, прије свега Сарајево. Само у овој години на територији Космета откривено је на десетине тих група и појединца страних држављана из поменутих земаља који су без исправних путних исправа покушавали стићи до БиХ, уз нескривене изјаве да тамо иду по позиву из те републике да се боре са браћом Муслиманима против Срба и православља. Има и једноставнијих образложење, гдје кажу да иду једноставно јер их тамо чека посао. Велика опасност се крије у таквим лицима која за не баш велике паре „чине чуда невиђена“, чиме се Европа и до сада могла много пута увјерити.

Практично, Албанци покушавају на сваки начин својој вјерској сабраћу помоћи у остваривању накана, јер очекују учешће у диоби колача, а истовремено праве посао прије свега и за себе. Своја настојања, стварања сада више не велике Албаније, већ једне од највећих држава на Балкану, гдје би доминантни били

муслимани, тј. прије свега албанци национал-картографи са Космета и из Тирание обзнанили су карту једне такве замишљене државе која би веома лако преместила ту потребну спону и успоставила исламску кичму на Балканском полуострву. Користећи институцију референдума, као најјачи аргумент за остваривање замисли национал-стратега (занемарују се сви остали релевантни институцији), на шалтеру међународних организација, Албанци су сада већ заокружили референдумским документима, шта желе у Србији, Македонији, а већ и Црној Гори, гдје су рекли шта не желе – Црну Гору у новој Југославији са Србијом.

СЕЛЕКТИВНА ПРИМЈЕНА ПРАВА

У тој новој држави Албанаца, како замишљају сценаристи тоталног разарања и остатка Југославије, напале се поред Скопља и Титограда и градови: Врање, Бујановаца, Прешова, Тиват и Улцињ, комплетно Косово, цијела западна Македонија од Охрида па и комплетну грчку област Памрија. Заиста много и од најзасљепљенијих шовиниста. Узимају територије Албанци као да се оне налазе на распродаји, а не зазиру ниједног тренутка од могућих санкција јер се директно мијешају и угрожавају територијални интегритет других суверених држава. Примјена међународног права за Албанца је

селективна барих онитачко сматрају, и узимају се само она акта и формулације које њима у датом тренутку одговарају, а занемарују се потребна окружења. Национална заслијепљеност, или боље речено национал-романтизам тек сада запљускује Албанце и те како штети осталим цивилизацијама које су неколико копаља испред тих токова. Ово садашње национал-романтичарско пражњење Албанаца је чињеница, јер тај народ још у свој еволуцији није дошао до тог стадија. Све то добро знају екстремисти из СДА из Санџака, па и централе из Сарајева, користећи их за своје циљеве гурајући их као пробне балоне. Референдум Албанаца у јужној Србији, недавно, протекао је у директној режији, организацији и по диктату СДА из Санџака из два разлога. Требало је тај референдум одржати у исто вријеме када и референдум Муслимана у БиХ, да би се на неки начин растеретила јавност и развукла позорност на два пункта. Очекивао се отпор органа реда у Србији и то би за средства информисања могло бити атрактивно као неко ново жаришта. У таквој ситуацији у БиХ би се много тога могло и другачије испланирати. Други елемент је да би се са овим изјашњавањем на неки начин Албанци у Србији јасно изјаснили шта хоће и да не желе живјети у тој републици. То је јасна теза комплетног разарања Србије и свођења на оне границе које само они желе – мања од београдског пашалука. У том случају та велика карта замишљене државе, гдје би владали Албанци, била би једнака, ако не веће од Србије, јер они рачунају да ће један дио те државе одвојити себи Мађари а и Бугари.

NOVA ETAPA ŽIVOTA AUTONOMNE REGIJE KRAJINA

POSILIJE PRVOG KORAKA

Sa autonomijom „širod od one koju ima Vojvodina“ Bosanska krajina vuče poteze bijelim figurama - pitanje je samo da li u željnoj varijanti

Piše: Goran TRKULJA

Nakon maratonskog ubjeđivanja u vijećnici banjalučkog Doma kulture, u subotu, 29. februara, između predsjednika SDS BiH dr Radovana Karadžića i „banjalučke frakcije“, u vezi sa Ustavom Srpske Republike Bosne i Hercegovine i primjedbama na njegov račun upućenim iz Banje Luke, dr Karadžić je rekao: „SDS Banje Luke mora usaglasiti svoje stavove sa mnom, to jest sa SDS BiH. Ako želite formirati državu, morate promijeniti stranku, jer ovo što vi hoćete nije stav cijele Bosanske krajine i to nije program SDS BiH“.

Istoga dana, nešto ranije, dr Karadžić je kazao i to da predloženi Ustav nije ograničio autonomiju koju AR Krajina ima i obćeo da tu autonomiju, koja je i prema slovu srpskog Ustava, „veća nego što je Vojvodina ima u Srbiji“, niko neće ogranićavati.

VLADA „ŠIROKE“ AUTONOMIJE

Nakon što su se krajiški poslanici „posuli pepelom“ i odustali od ultimativnih zahtjeva upućenih Skupštini srpskog naroda BiH u Sarajevo, u srijedu je održana naredna (zatvorena) sjednica Skupštine AR Krajina, poslije koje je, na konferenciji za novinare, predsjednik Skupštine Vojko Kuprešanin izjavio da „od danas na području Autonome regije Krajina poćinje provođenje Ustava i zakona Srpske Republike BiH“. Podsjećanja radi, na toj sjednici je za novog mandatar Izvršnog vijeća Skupštine ARK izabran Nikola Erceg, poslanik u Skupštini Socijalistićke Republike Bosne i Hercegovine, Skupštini srpskog naroda BiH i Vijeću Republika i pokrajina Skupštine SFRJ. On je, kako je saopćšteno, dobio zaduženje, osim da predloži sastav Vlade ARK, da imenuje rukovodiće novoformiranih resora na nivou regije: službe za platni promet i finansijski nadzor te fondova za obrazovanje, nauku i kulturu, za puteve i za poljoprivredu i vodoprivredu.

Drugim rijećima u regiji treba da bude formirana prava vlada, sa svojom policijom (Centar službi bezbjednosti AR Krajina), kontrolom platnog prometa (zaštita valute) i ubiranjem državnih dažbina. Umjesto odvajanja od Bosne i Hercegovine, ćemu se Karadžić žestoko suprotstavio, Bosanska krajina je dobila „široku autonomiju“. Koliko i kako će se ta autonomija provesti u praksi zavisi, svakako, od mnogih faktora izvan regije, ali posmatrano s manje skepe moglo bi se reći da je prvorođene tek proglašene Srpske Republike Bosne i Hercegovine došlo na državu - valja ga ljuljati!

VANJSKI FAKTOR

Kako će se politićki odnosi unutar Srpske demokratske stranke dale odvijati u ovom je trenutku manje bitno. Jedna ideja, koja je u određenom momentu odnijela prevagu nad radikalnijom (proglašenie Republike Krajine), institucionalizovana je. Malo je vjerovatno da će ta institucijalizacija tako brzo mijenjati. Šta se, zapravo, desilo u Autonomnoj regiji Krajina?

Ne može se reći da je projekat decentralizacije u odnosima između Banje Luke i Sarajeva ugušen, iako je, na prvi pogled, u odnosu na banjalućke zahtjeve, postignuto samo to da se Sarajevo proglasi privremenim, a ne konaćnim, glavnim gradom srpske Bosne i Hercegovine. Osnivanje pomenutih institucija u Banjoj Luci, ako nijesa samo politićki manevar, što bi, iako, bilo odveć opasno da bi bilo vjerovatno, predstavljaju stvaranje osnove za državnu reorganizaciju Bosne i Hercegovine na mikroplanu. Makroodnosi, još uvijek, zavise od mnogih faktora izvan Bosne i Hercegovine. To se, prije svega, odnosi na nastavak međunarodne konferencije o budućnosti Bosne i Hercegovine koja se ovih dana nastavlja u Briselu. Ćinjenica da se sastav delegacije SDA promijenio djelićno, a sastav HDZ u potpunosti (Mate Boban umjesto Mire Lasića) dok je sastav delegacije SDS ostao nepromijenjen (Karadžić, Koljević, Krajišnik) indikativan je jer govori da je samo SDS, u odnosu na poće-

tak pregovora u Lisabonu, ostao na istim pozicijama. Znaći li to da su te pozicije ćvrste, drugo je pitanje, ali makar prema „lisabonskom osmijehu“ Karadžić i Žestokoj kritici izetbegovića unutar vlastite stranke, moglo bi se i tako suditi.

No, bez obzira na moguće špekulacije, ćinjenica je da Karadžić događajima u Krajini nije „iznevjerio“ zaključke papira potpisanog u Lisabonu što mu ostavlja dobre izgleda za taktićke maneuvre u nastavku razgovora pod međunarodnim patronatom. Da li se i HDZ, ponovnim ukljućivanjem Bobana približava toj varijanti, ostaje da se vidi.

POTEZ „BIJELIM FIGURAMA“

Što se, međutim, Bosanske krajine tiće, ona je ušla u novu etapu života. Teritorijalno je ostala bez Cazinske krajine, koja nije ušla u sastav AR Krajina. A ćaje još uvijek „visi“. Sa 22 ćijele i nekoliko „polovićnih“ općtina, Krajina treba da organizuje vlastiti život. Da će, pri tome, više biti vezana za Beograd nego za Sarajevo, oćigledno je i u tome ne mora biti ništa loše. Krajina je javno povukla potez koji je zapadna Hercegovina uradila tajno mnogo ranije uvođenjem simbola, valute pa ćak i formiranjem vlastitih vojnih formacija. U vezi sa armijom, komandant Banjalućkog korpusa general Vladimir Vuković je u intervjuu „Glasu“ izjavio da armija ostaje u Krajini iz prostog razloga što se ovdje ne osjeća stranom. To bi, drugim rijećima, moglo da znaći da bi, u slučaju proglašenja bosanskohercegovaćkog suvereniteta, zatočena armija mogla (ako je potrebno) samo promijeniti oznake i ovdje ostati kao armija regije odnosno Srpske Republike BiH.

Tosu, međutim, svakako samo hipoteze. Nešto konaćno u ovom se vremenu i ne može pretpostavljati jednostavno zato što je odveć faktora koji, izvana, utiće na budućnost Bosne, a time i Bosanske krajine. Do „konaćnog rješenja“ je, oćigledno, još dug put. Krajina, na tom putu, nesmiije gubiti vrijeme. Svaka traka, da parafraziramo staru kinesku poslovicu, poćinje prvim korakom. Ovo, ipak, jeste potez „bijelim figurama“ bez obzira da li je odigran u željnoj varijanti.

SEDAM DANA JY —PRESSA

IGRARILJA SALICA MJESTA

U prošloj sedmici su sredstva informisanja u još uvijek u znanim granicama postojeće Jugoslavije (koja jedina ima nađe, sve ostalo su farse) odgovarala na pitanje: „Gori li Bosna i Hercegovina?“ I opet, kao toliko puta ranije osvjedoćavane, do izraza se došle - različite politićke opcije - što govori da ta sredstva informisanja, sve do jednog, i najmanjeg, i najneutrajnijeg, opstaju - poslušnićtvom. To ćak, iovaš ćitanje novina, jer prošle sedmice u Banju Luku i Bosansku krajinu uglavnom i najćešće nisu dolazile (ili ne bar redovno) novine iz Beograda, Sarajeva, Zagreba. Za neke od njih bilo bi dobro da upošte i ne dolaze višeli i televizijski studiji su, znano, prepoznatljive „politićke opcije“ radio-stanice imenuju svoje probleme“ da je preostalo samo Radio-Sarajevo - kao takvo.

Profesionalnošću i autoritetom Gorana Mićića njegov je „Yutel“ vadio „fleke“ - spašavao obraz. Izdizao se iznad drugih - humanošću, razumom, poduhvatom ravnim herostivu u ovo suluto, ratno, kriminalno vrijeme. Mićić je, naime, kada je izjelgalo da će buknuti rat u Sarajevo, uspio „spojiti“ tri dolićne lićnosti: generala Kukanjca, izetbegovića i Karadžića. I oni su, se, gie ćuda, pošto ih je javno isprovocirao, naravno izetbegovića i Karadžića, na „pomirenje“, prikazavši svijetu njihovu sumanutu pogodbu o ratu, uspjeli dogovoriti - o primirju(?)

Ko je kako vidio i isprićao „priću o sarajevskim barikadama“

Piše: Ranko PRERADOVIĆ

barikada. Urniše se sve doliće urađeno: i trojni dogovor Karadžića, izetbegovića i Kukanjca, bagatiliše sve što je uradio Goran Mićić, ponorudjavno pljuje jer je glup što ne mir pristaje! (?)

Sredstva informisanja, već kako je kome „plasišana istina“, „objavještavaju“ sa lica događanja, iz Sarajeva i oko njega, o barikadama, miru, a najveći broj kolega - pođizenebebarikade, ruši mir, izaziva rat, predskazuje smrt i krv. Taj dvoboj je najćudnovatiji u samom Sarajevu: dok, recimo, Radio-Sarajevo doslovice prenosi šta je to, u ime SDA izjavio Aljanović, došlo ga Televizija Sarajevo, kralj!“ i „ćist!“ mu sve ono što najdirektnije izaziva druge narode, naroćito srpski. To i takvo ponašanje je u neimanju rukom smiješno bilo bi još smiješnije, da ni su posrijedi posve fraćigne stvari i stravićna dogovanja. O nekim novinama koje isto to ćine, od „Slobodne Bosne“, do stranaćkih listova koji ih je u BiH siljased, da se i ne govori.

Nejasno je, naime, kako će, koliko sutra, sve te novine izlazići kada ozbiljno prijeti nestanak rotopapira? Za mnoge će to biti konaćan i definitivni spas, kako njihovih pokretaća i uređivaća tako i sadravnika tilić suradnika. I televizijama, odnosno radio-stanicama ne cvjetaju ruže: ćuli ste već, žiroćučni Radio-televizije Sarajevo su blokirani ne samo zbog toga što svijet ne plaća (ili sve rjeđe plaća) pretplatu nego zbog dugovanja prema inostranstvu. A proizvodnja minuta televizijskog ili radio programa postaje sve skuplja.

Hošemo li se, konaćno, tom „srećnom informativnom blokadom“, spasiti informativnog ratovanja, zavodenja, zaludivanja, terorisanja ili će neke od tih novina, radio i TV-stanica, kao i „države“ im ili „politićke grupe“ dobiti „potporu“ iz inostranstva zarad razbuktanja općteg rata? Najnesrećniji je svijet kojim upravlja drugi, a još nesrećniji je onaj kome diriguju - njegovim neprijateljii. Hoćeli sredstva informisanja ladić liko u ovoj loj još uvijek postojećoj Jugoslaviji truditi se vi ili ne da dokaže da ona ne postoji više, ćinjenice ubijaju osćricama u mozak) sve to shvatiti i ko će se prvosmićliti da prestane izlazići, odnosno programe elimovati da ne bi više u neprijateljskom smislu djelovao prema barekom dijelu nekog naroda i narodnosti ovdje? Bilo bi krajnje vrijeme da se i tako nešto dogodi, ali ne prisilom nestankom rotopapira ili novaca, nego - razumno, ljudski, iz humanitarnih pobuda.

Intervju „NEDJELJNOG GLASA“

Nikola Erceg: najprije snimili situaciju

Nedavnim proglašenjem Republike srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, donošenjem Ustava i ostalih pratećih zakona ove Republike - stvoreni su sasvim realni uslovi, kako za nastavljajenje kontinuiteta teritorijalizacije srpskih etnićkih prostora na području novostvorene Republike, tako i za sprovođenje Ustava izakona u smislu konkretnijeg politićkog, ekonomskog, kulturnog i društvenog organizovanja srpskih oblasti i regija na tlu avnojske BiH. U kontinuitetu pomen ute teritorijalizacije srpskih etnićkih prostora, Bosanska krajina svakako ima ključno, centralno mjesto u Republici srpskog naroda Bosne i Hercegovine, kako zbog svog monumetalnog geopolitićkog kvantuuma, tako i zbog svog ekonomskog, društvenog, istorićjskog i kulturnog znaćaja ne samo za Srbe na području BiH već i ćire. Kao što je javnosti poznato, Skupština AR Krajina imala je proteklilih dana dviije veoma burne sjednice na kojima se bukvalno prelamala sudbina Krajine i Krajišnika, ali ćini se i svih Srba na području avnojske tvorevine imenovane kao Bosna i Hercegovina. Na zadnjoj skupštinskoj sjednici udareni su temelji ćvršćem teritorijalnom i politićkoekonomskom organizovanju Krajine, i samim timenjenazašćite od „uisavanja“ u crnu rupu suverene muslimanske države. Već samim tim što je izabran mandatar IV AR Krajina (diplomirani ekonomista Nikola Erceg) - ocrtana je jasna fuzionija buduće krajićke vlade. Zanimajući se za faktićko stanje stvari u Izvršnom vijeću, kao i za radne planove ovog izvršnog organa krajićke skupštine - o tome smo razgovarali sa Nikolom Ercegom, predsjednikom Izvršnog vijeća AR Krajina. Ovo je, ujedno, njegov prvi intervju sredstvima javnog informisanja, prvog radnog dana novoinašabrog mandataro krajićke vlade.

„GLAS“: Gospodine Erceg, dozvolite mi da Vam u lmeredakćije u svoje ime, ćestitam naliborbu za privredom ostakle transformisane Jugoslavije.

ERCEG: Hvala!

„GLAS“: Koji su, po Vašem mišljenju, najprije poslovi koji u ovom ćasu stoje pred Vama, odnosno pred Izvršnim vijećem AR Krajina?

ERCEG: Naravno da se odmah na poćetku postavljaju pitanje: šta raditi, odnosno šta uraditi? Međutim, bilo šta da se zapoćne raditi - za to bi trebalo mirniji

Nikola Erceg, mandatar Izvršnog vijeća AR Krajina

POTREBAN MIRNIJ POLITIĆKI AMBIJENT

Krajina ima dovoljno kadrova - treba ih samo animirati i usmjeriti jednom zdravom i realnom poslovnom politikom, jer kreativni potencijal našeg naroda je velik. Mi smatramo da će u rad krajićke vlade, odnosno u njene resore, trebati ukljućiti i stručne i druge kadrove i iz ostalih krajićkih općtina, a ne samo iz Banje Luke, što je do sada bio slućaj

Andelko ANUŠIĆ

Vam je sve nedovršene (ili nezapočete) poslove „stara“ vlada ostavila u „amanet“?

politićki ambijent, dakle, potrebno je mirnije i sigurnije vrijeme, koje nam, oćito, nije naklonjeno. Sadašnjim Ustavom Republike srpskog naroda Bosne i Hercegovine, krajićka regija je ćvrsto ukomponovana u ovu republiku, ali joj jete mada i mnogi veći podstrek razvoju i samorazvoju, i daleko veće politićke i ekonomske mogućnosti. Međutim, ja ćitavo ovo vrijeme, postizborno vrijeme, kako se to kaže - tvrdim i inzistiram na tome da poslije izbora nije napravljena inventura rada minute vlasti, nije napravljen primopredajni bilans, tako da mi još uvijek živimo u ambijentu komunistićkih posljedica. Jer mi smo jedinstven primjer u svijetu (mislim na našu zemlju u ćelini) - koja preko noći treba preći iz idealne u realnu državu, i drugo - pretvoriti društveno uprivatno vlasništvo, što niko u svijetu nije radio, a mi ćemo to upravo morati uraditi. Zatim, moramo prebrođiti još jednu tešku situaciju: moramo, tako reći preko noći preći iz uređenja koje je novac samo trošilo u bezmjerje - u uređenje koje će novaci proizvoditi! Povezano sa svim ovim - šta će krajićka vlada uraditi? Ona će u prvom redu - u ovom vremenu pokidanih privrednih tokova i veza, kao i pokidanih saobraćajnih veza, i negativnih nacionalnih i politićkih tenzija, kao i pod sjenkom ratnog okruženja - pokušati da izvrši neka logića privredna preusmjerenja i prestrukturiranja. Tražićemo da svaka općtina napravi privrednu kartu, kako bi se mogli odrediti novi pravci usmjerenja u privrednom i reproductivskom smislu. Pri tome ćemo posebnu pažnju posvetiti revitalizaciji sela. Naravno, da ćemo se u svemu ovome oslanjati na vlastite privredne i ekonomske resurse, jer ih imamo. Jasno nam je da će sve ovo biti veoma teško izvesti, jer su svi fondovi ispraćinjeni. Zato ćemo se morati okrenuti samorazvoju i samofinansiranju. Kao prva poteza na ovome planu smatram pokušaj decentralizacije nekih vitalnih fondova, i njihovo svodjenje na regionalni nivo, kako bi se novac proizvodio ovdje i ostajao ovdje, i što je još važno, ostaje napomenuti: krajićka privreda će ćvrsto biti povezana sa srpskim privredom, odnosno sa privredom ostakle transformisane Jugoslavije.

UTVRDITI POTREBE KRAJIĆKIH KOMUNA

„GLAS“: Kako ocenjujete rad „stare“ vlade za koju mnogi smatraju da i lije postojala u strogo formalnom smislu rijeći, zbog dobro poznatih i objektivnih i subjektivnih okolnosti? Koje

fond za vodoprivredu i poljoprivredu bude lociran u Bosanskoj Gradišći, iz prostog razloga što je ovaj gradić pravo središte jednog velikog i bogatog poljopriv-

NIKOLA ERCEG, MANDATAR KRAJIĆKE VLADE

Nikola Erceg, mandatar izvršnog vijeća AR Krajina, je rođeni 1943. g. u Glamocu, Ekonomski fakultet je završio u Beogradu. Jedno vrijeme je radio u rodnom Glamocu, da bi se 1971. g. preselio u Banjaluku i dobio zaposlenje u „Jelšegradu“, gdje je radio na raznim rukovodićim mjestima; bio je izvršilac dužnosti direktora, pomoćnik direktora „Livnice“, a obavljao je i poslove finansićkog direktora.

Poljavom višestranaćkih izbora 1990. g. gospodin Erceg biva izabran za poslanika u Vijeću općtina u bosanskohercegovaćkoj Skupštini, da bi decembra iste godine bio biran i za delegata u Vijeću Republika i pokrajina u Sašveznoj skupštini u odbor za kreditno-monetarni sistem.

rednog okruženja (tu je i Lijevće polje), paje stoga logićno da ljudi u Bosanskoj Gradišći odlućuju o razvoju poljoprivrede i njenim rezultatima. Što se tiće vodoprivrede - tu je, takođe, i slav Vrbsa, tu je i Sava, i razumljivo je da fond iz vodoprivrede jedino može da bude baš u Bosanskoj Gradišći. Ovo smo uradili i zbog toga da ne bismo ponovili stare greške iz minulog politićkog sistema, kad je u jednom centru bilo locirano sve. Mislim da ne treba praviti od Banje Luke hipercentra svega i svaćega.

RAD NA VOLONTERSKOJ OSNOVI

„GLAS“: Kad se očekuje izbor direktora ovih fondova, i kako će oni biti birani?

ERCEG: S obzirom na to da Krajina nema formiranog budžeta, to znaći da će i sekretar u vladi Krajine, i direktori fondova - za vrijeme ovog prelaznog perioda raditi na volonterskoj osnovi.

Tek poslije stvaranja budžeta, postavivši na jednoj od skupštinskih sjednica rješenje kadrovskog pitanja, i tek od toga momenta ljudi će za poslove koje budu obavljali biti profesionalno vezani. Naravno, to nikako ne znaći da nećemo raditi odmah na poslovima oko izbora direktora fondova. Radićemo, uprkos tome što će to biti na volonterskoj bazi.

„GLAS“: Koji će fondovi još biti osnovani, s obzirom na to da još nedostaju, na primjer - fond za socijalnu i dječju zašćitu, fond za stanoćgradnju, fond za penziono i invalidsko osiguranje, a takođe nedostaje i resor za informisanje koji je i te kako važno za funkcionisanje krajićke regije kao autohtone geokulturne strukture?

ERCEG: Što se tiće osnivanja ostalih fondova, neki od njih su općtinskog karaktera, i tako će i ostati. Posebno je tu osjetljivo pitanje fonda za penziono i invalidsko osiguranje, i mi tu za sada nismo ništa dirali, nismo ga decentralizovali. Dakle, ovaj fond će ostati i dalje na nivou republike Bosne i Hercegovine, iz našeg prostog ubjeđenja što se prava stećena po osnovu rada, dakle prava iz penzionog i invalidskog osiguranja - nićim ne mogu zakidati, jer ih ćitlje savezni zakoni i propisi, ali i Međunarodna konvencija po osnovu rada. Što se tiće informisanja, za sada nemam namjeru da osnivam resor za ovu oblast, jednostavno zato što ovo područje još dovoljno ne poznajem. Ostavivši to pitanje za kasnije, za neko dogledno vrijeme, kad se steknu i ovi budžetski uslovi, mada znam da je pitanje informisanja i te kako važno.

Takođe su realne mogućnosti i za osnivanje Službe društvenog knjigovodstva i Jugoslovenske narodne banke u Banjoj Luci, tako da će se finansićko poslovanje krajićke privrede i privredne moći ovdje efekasno kontrolisati.

„GLAS“: Kao što Vam je poznato, zbog politićkog „sudara“ krajićke i sarajevske općle rješenja srpskog pitanja u BiH došlo je do izvjesne polarizacije između jednog dijela srpskih intelektualaca u Banjoj Luci i predstavnića vlasti AR Krajina. Kako će i kada ovaj raskol - koji srpskom narodu ćini samo dodatne štete i nevolje - biti prevaziđen?

ERCEG: Ja bih najviše volio da se to Vaše pitanje iskljući kao pitanje, jer bojim da ćesenjenjem postavljajem izazvati nova podođenja, nove sumnje, svade i podjele. Što se mene lićno tiće - nemam ništa protiv da svako javno razmišlja o svojoj politićkoj ili ćisto intelektualnoj općiji, ali nisam zato da se srpski poslanici bespredmetno ruže i napadaju. Potpuno sam saglasan sa izjavom Kluba srpskih intelektualaca (objavljeno u „Glasu“) da oni žele biti samo dobromirni kritićari našeg rada, s napomenom da to pravo ostave i nama.

NE POSTOJI KRIZA RESURSA, NITI KADROVA

„GLAS“: Gospodine Erceg, da li će krajićka privreda biti sposobna da sama „opslužuje“ ove fondove?

ERCEG: Što se tiće toga, krajićka privreda mora stvoriti novu os-

ЖИВОТ КАО ПОЕЗИЈА

ЊИХОВА СУНЦА
УВИЈЕК МЕ ПРАТЕ

КАДА СЕ
ТРГНЕМ ИЗ
СНА И
ТАМЕ,
УГЛЕДАМ
ОЧИ
МОЈЕ МАМЕ

Пише Исмет БЕКРИЋ

Четвртак је, 5. март, 18 сати. У пространом холу Народне и универзитетске библиотеке „Петар Кочић“ много сунца, неке неописиве свјетлости. То су она сунца, она чудесна свјетлост што зрачи из очију жена - мајки, бака, кћерки - што су дошле оvdје, на вече поезије и музике, организовано у поводу 8. марта. Вриједнице из Савеза жена Бање Луке побринуле су се да свој овогодишњи празник оките не само цвијећем него и лијепим ријечима, умјетничким порукама да нам је доста страха и ратовања, прољеће је, вријеме да се радујемо, да шетамо и своје руке, и сва своја умијећа, предамо раду и љубави.

Гледам те очи испод дугих трепавица. Дјеца их у

својим пјесмама и саставима називају језерима из бајке, плаветним небесима без краја, цвијетовима у сунчаном пољу, шапутавим морима, свјетовима добротe и њежности... У тим очима и ове вечери огледа се један љепши свијет, кроз који се провлаче брижни вјетрови за сутрашњицу дјеце, оне која ће сутра бити мајке и очеви, и у чијим ће се очима жарити брига за сутрашњицу њихових потомака.

А тог четвртка, у поп-одневним сатима, док су радио-станице и телевизијски екрани извјештавали о миротворним скуповима и шетњама широм Босне и Херцеговине, ја сам, спонтано, настављао стихове једне моје раније пјесме, написане као поетски предговор за

књигу „Очи моје маме“, антолојски избор пјесама о мајци, у издању „Гласа“. Пјесма од три строфе добила је још толико ријечи, а могла је још, и још, бесконачно, као што је бесконачна мајчина љубав, као што су бескрајна неба мајчаних очију, та неба препуна сунца, птица, паперјастих облака који постају јастуци за дјечије главе.

О тој љубави казује своје стихове, пуне унутрашњих слика, пјесникиња Стевка Козић Прерадовић, која се тог предвечерја играла са својим унуком Аљошом. Њене пјесме су лирска молитва за сву дјецу, за свесинове и унуке, кћерке и унуцице.

А моја пјесма о очима моје маме, о очима свих мајки, о рукама и корацима

ОЧИ МОЈЕ МАМЕ

Кад се тргнем
из сна и таме,
угледам очи
моје маме.

Кроз све године,
и све сате,
њихова сунца
увјек ме прате.

И када вјетар
развија, носи,
њена је рука
у мојој коси.

Када сам сам,
кад ме је страх,
чува ме, храбри
мајчин дах.

Кад сам далеко,
у свијету тамном,
осјећам, мајка је
увјек са мном.

И тада бљесну
чудесни зраци;
кроз живот свијетле
мајчини кораци.

свих мајки, о њеном даху који је увјек с нама, који нас чува и храбри, само је дјелић заједничке жеље да овог 8. марта буде много више добротe и љубави, више узајамног повјерења

и спремности да отварамо странице живота и рађања, а не страха и умирања.

Хеј, препознајете ли бруј око себе и у себи, прољеће је...

ЗАПИС О ДЈЕЛИМА МЛАДОГ ПРИЈЕДОРСКОГ СЛИКАРА ЗОРАНА СОВИЉА

УМЈЕТНИК КОЈИ
ОПОМИЊЕ

Пише: Славица БАШИЋ

Тешко, трауматично вријеме у којем живимо не оставља равнодушним најмлађу генерацију босанскохерцеговачких умјетника који својим дјелима најдиректније пропитују надасве сложен историјски тренутак у којем живимо, те своје радове често приводе с ферама тзв. ангажованог умјетничког дјеловања. Млади приједорски умјетник чији рад без остатка можемо назвати ангажованим, а у ширем смислу и „етичним радом“, је без сумње Зоран Совиљ. Он је такође један од излагача на изложби „Седам младих босанскохерцеговачких умјетника“ чији је покретач УПУБиХ, а у оквиру манифестације Сарајевска зима.

Три рада с којима се овај умјетник представио сарајевској публици чине, заправо јединствено заокружено дјело, један концепт са заједничком поруком једне свеопште морбидности времена на крају наде и инфлације вриједности.

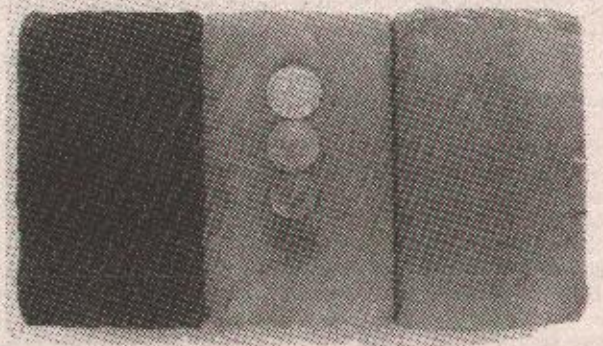
Централни рад, рад који на неки начин супсумира остала два и носи идеју јесте рад настао дво-годишњим прикупљањем фотографија умрлих, које извађене из новина и поредане једна поред друге на формату 2 x 2,5 м, те са називом OMNES MANET UNA NOX (све нас чека једна ноћ) у до краја кондензованој форми опомиње, прекорава, призива к свијести и говори: још има времена. То, да нас све чека једна ноћ није индиферентна констатација морбидне и песимистичне душе, већ рафинирана провокација умјетника, његов ангажман, помјерање тежишта одоздо према горе, од тјелесног ка духовном.

Други умјетников рад - мала дјечија школица, иста она коју дјеца исцртавају кредом по асфалу, само скраћена, са пет разреда и небом, израђена у бодљикавој жици и окачена на зид, јесте једна болна метафора овог несрећног времена, насилно прекинутих дјетињстава (само пет разреда школице), потуцања у избјеглиштву, дјечијих будних ноћи под отвореним небом славонских збјегова...

Трећи је рад, за разлику од претходна два, рад су универзалном тематиком, те може на неки начин бити премисом претходна два. Изведен је у три плоче ппастелина, величине цигле, у плавој, црвеној и зеленој боји. На средишњој црвеној плочи утиснуто је неколико новчића, номиналне вриједности 1, 2, 5 и 100 динара, недавно повучених из оптицаја. За ишчитавање рада битна су два фактора: симболика боја с једне стране и редослед новчића с друге. Црвено је истовремено и

централно по мјесту које заузима и носилац продубљеног значења (употреба новчића). Црвено уоквирено изразито спиритуалним бојама - плаво и зелено јесте носилац принципа живота, земаљског, тјелесног, страственог, ирационалног. И управо тај простор умјетник препознаје као

критичан, у њега утишће новчиће поредане тако да одозго према доле прво драстично, а касније полагано губе вриједност: сто, пет, два, један, остављајући испод посљедњег празан простор. Упућује ли тај празан простор на бојазан да након опште инфлације вриједности, или кризе етике у ширем смислу, долази неред, хаос, распад система. Међутим, уводећи плаво и зелено умјетник наговјештава идеју могућег реда, смисла, чији је крајњи исход опет један ангажован, опомињући рад.

За помног посматрача, за онога који има стрпљења да се умјетничко дјело унесе, овај се рад - концепт, далеко види.

Иначе, Зоран Совиљ, иако млад умјетник, дипломирао на сарајевској академији прошле године, има већ иза себе два значајна учешћа на свјетском бијеналу плаката у Варшави и Мексику 1990. год., Бијенале младих у Риједи 1989. год, самосталну изложбу у галерији Дома младих у Сарајеву 1990. год. и низ групних изложби. Изложбом Седам младих умјетника БиХ сарајевској публици се представио не само актуелним већ и зрелим и озбиљним радом.

ИЗМЕЂУ КРАЈИНА

ДОГМА

О

МИРУ

Пише Радо ДИМИТРИЈЕВИЋ

То је страшно, али ја морам поново писати. Ово су тренуци кад човјек не зна да ли да пожури или успори.

Наставља се проповиједање догме о миру. Мене моје око не вара. Само ме вид није издао откако поче разликовати сијалицу од сунца. А тек моје, кои Трајанове, уши? Њих ни пјесма преварити не може.

Варао нас је премного да би тако лако повјеровали левалчићима и брљи. Ласно је дјечи очи замаглити на начин: - „четници“ с Пала нападају Сарајево, „зелене беретке“ нападају Пале. Питам се, гдје су у тој шуми шумари? Нема их ни за лијека. Изађоше пред идиотске екране, да нам за трен очи шуме пребоје. У тој шумарској догми о миру нема чак нимало духовности и маште.

Хвала бркатом потпредседнику владе његове Сицилије на телевизијском наступу у

којем спомену своју жену и дјецу. Очигледно, Скупштина и народ нису његовој хануми до кољена.

Хвала узвишеном Илији званом Алија што онако моћан, отијен и висок глуми мајушног Гандија пред свијетом, са очима и без очију. Као да само они воле Босну и Сарајево, као да је нама осталима море до кољена, као да смо се сви ми у хајдучију дали попут оних што осим пушке о рамену, ништа ни у лијевој, нит у десној немају.

Њихови гангови од три јела изазивају на нашој живој рани гас-гангрену. Они сију гасне флегмоне. Гангренозни људи неће преживјети од догме о миру. А сви смо се до грла од те исте болести разбољели. Да се лијечимо ампутацијом треба, а небива јер глава без тијела не може ко ни тијело без главе... Ја сам себе могу видјети у шетњи обалом Врбаса без ногу, али не видим се ни у постељи без главе.

Може ли се преживјети с овом догмом о миру? Може бити и не мора. Сами себи одолова изабрасмо кабанице. Искочили би из њих сад када се почеше на нама топити. Ако будемо чекали да нам кројачи тешких кабаница вичу у „хол“, на нама ће се истопити. Само ћемо се избавити својом памећу и сопственим узвиком за искок из огртача безумља. **Догма о миру је одар над нама свима. Градитељи те велике обмане и сами себи плету петљу. Кад тад пашће у сопствене замке, а преживјели ће морати да живе са својим гријесима.**

Коријени свих догми су високи, широки и дубоки. Мир је у људима, не у догми. Мир сваком добром човјеку, смрт свакој догми!

Нема више делфина на чијим леђима могу побјећи од стварности. Нема невјероватније и страшније бајке од ове стварности. Из ње не могу, у њој ми се не остаје.

Ипак, бајком се од бајке човјек брани.

Кад
свециШКОЛА И
ВЈЕРОНАУКА

марширају

Д а ли ће у септембру, са правим школским звоном, у босанскохерцеговачке школе ући поп, хоџа и фратар? Да ли ће нови часови вјеронауке подијелити ученике у три групе, сваку одвести пред свог Бога, а четврту у школско дворште да јурца лопту јер у богове - не вјерује. Хоће ли уз кабинет биологије, гдје малишани изучавају Дарвинову теорију о постанку свијета, бити отворена учioniца са утврђеном вјерском иконографијом која ће ученицима објаснити како су свијет стварали Христ, Јехова, Мухамед, Буда и...

Вјеронаука или наука о религији, вјерски обред или прикладно тумачење историје и културе религије - дилема је школе, родитеља, вјерских службеника и министара која налаже радикалне промјене, а реализацији оставља времена тек за „преко кољена“. Од главобоље можда спашава нови Закон о школи, који прецизира да под школским кровом „нема политичког и вјерског организовања“. Ако и успијемо да га преко ноћи промијенимо, колико времена остаје за нове наставне планове и програме, нове уџбенике и нове предаваче. Сигурно је само једно, да нови предмет (ма како се он звао) неће доживјети судбину марксизма: неће постати најомраженије штиво јер је сигурно да ће имати своје присталице, неће бити тако амбициозан да створи новог човјека за кратко вријеме. Религија се враћа у простор одакле је протјерана постратном идеологијом, самоуверена и сигурна да ништа не губи данас ако у школу уђе и постарим, предратним програмима. Она се једноставно враћа, а не почиње.

септембарски распоред часова. Разговори представника школе и постојећих конфесија воде се већ годину дана, а коначног договора још нема. Министарство за образовање, науку и културу Владе БиХ још се није огласило званичним ставом. Дневна политика паралише све полове, па и овај у којем се не сналазе ни наставници, ни родитељи, ни ученици.

У ствари, како уопште наставници и родитељи размишљају о увођењу вјерског образовања, покушала је да сазна једна мала бањалучка екипа из Основне школе „Есад Миџић“ Анђелко Марјановић, педагог - психолог и директор ове школе, Јадранка Божић, педагог и Смиља Караџица, наставник географије, предухитрили су много јаче министарске екипе и провели анкету међу родитељима својих ученика и наставницима ове школе. Узорак је обухватио 30 родитеља и 30 наставника. Мада скроман и без претензија да дубоко анализира или прејудира неке закључке, сасвим је илустративан за једно вријеме и једну средину (бар кад је ова школа у питању).

Пошто позитивни и негативни одговори родитеља и наставника на шест питања у обје групе имају врло сличне вриједности, збирни подаци показују ово: од 60 испитаника, 49 је одговорило да је упознато са активностима око увођења вјеронаука у школе, а 11 - није. На питање - да ли вас разговори о овој теми иритирају, 22 их је рекло „да“ 19 их је равнодушно, 8 се радо укључују, а 11 ништа о томе не жели рећи. Од четири понуђене могућности при одлучивању о судбини вјерског образовања, 30 их је за одлучну забрану увођења вјеронаука у школе, троје је „за“, 22 је за вјерско образовање а не вјеронаук, а петоро их ставља ову одлуку у руке вјерских заједница. **О томе, да би овај вид наставе утицао на националну подвојеност ученика хетерогено националног становништва, њих 38 сматра да би сигур-**

● Ако вјеронаука као нови предмет и уђе у наше школе, сигурно је да неће доживјети судбину марксизма: неће бити омражен јер има своје присталице, нити претјерано амбициозан да за кратко вријеме створи новог човјека

Пише: Нада ПУВАЧИЋ

но до тога дошло, троје мисли да не би утицао, а 19 нема прецизан одговор. Такође, на питање да ли ће овај облик наставе непотребно јмачи процес политизације и идеологизације васпитно-образовног процеса њих 42 (од 60) је одговорило позитивно док 18 мисли да неће доћи до процеса политизације. И на крају, 42 испитаника сматра да је укупно образовање без религијског - потпуно, док 18 родитеља и наставника одговара да је - непотпуно.

ПОЧЕТАК
ИЛИ КРАЈ

Наставник Смиља Караџица, кроз искуство разредног старјешине, говори да би се вјерско образовање најбезболније могло увести у програм рада одјељенске заједнице гдје се са ученицима разговара о друштву, раду, личности, социјализацији, методама учења, естетском и моралном васпитању. Могућност види и у увођењу историје религија кроз редован програм предмета историје. Низ својих дилема своде на једноставна питања: ако сваки наставник по новом закону подлијеже повременим инспекцијској ошени, ко ће контролисати рад нових службеника у школи, у чијој су надлежности, уводи ли се нова наука само за прве разреде (свих нивоа) или за све ученике, какав је омјер наставних сати и програмских јединица, шта је са религијом мањинских народа, да ли ће „ученици“ једне владати тајнама друге вјере...

Можда праву специфичну тежину свему даје размишљање директора ове школе - Анђелка Марјановића: „Ово није 1945. година и држава не може рећи - нема Бога. Али, држава је оснивач школе, а не вјерска заједница. Зато и мора да се избори за онај модел религијског образовања које ће будуће генерације упознати са историјом и културом свих религија, проширујући могућност избора и сазнања.“

ПОВИЈЕСТ
ИЗУМРЛОГ
АМЕРИКАНЦА
(13)Пут у
изгубљену
слободу

Пише Велимир БОЈКО

Тешки услови живота у индијанским резерватима ● Оружани устанци у периоду 1881-1890. ● Један од узрока геноцида - непомирљив сукоб цивилизација

„Пут у изгубљену слободу“ назив је ове слике савременог умјетника Њумена Мираа (рођ. 1921.). Ово је призор колоне Индијанаца племена Нес Персе, коју предводи поглавица Џозеф. Након сукоба с бијелима у Орегону, те одбијања да иде у резерват, Џозеф је повео својих 430 људи на 400 километара дуг марш према Канади. Током пута, Индијанци су непрестано с бокова и са зачеља нападали коњаници. Коначно, наомак канадске границе, Џозефову скупину су пресјекле свјеже трупе, па је поглавица, да спаси жене и дјецу, морао положити оружје октобра 1877.

x x x x x

Послије битке на Литл Биг Хорну, Индијанци су се расули, да се више никада не окупе и уједине. Коњица их је систематски и брзо савладавала и отпремала у резервате. Ови заробљенички логори, у којима су услови били испод сваког људског достојанства, налазили су се на хладном сјеверу или на југу, у Новом Мексику и Аризони. Без својих буфала, која су им у животу давала све, у леденој Канади и безводним јужним пустињама, Индијанци су од зима, глади и болештина убрзо десетковани.

Ипак, у резерватима су ови храбри људи и касније дизали оружјане устанке. У периоду од 1881. до 1886. године, Коњица је имала велике главобоље да смири буне које су подигли Џозеф у Квебеку, те поглавице Кочиз и Џеронимо на југу. Посљедњу побуну Индијанаца организовао је поглавица Сијукса Велико Стопало 1890. године, када је дошло и до битке с

Коњицом у долини Вундид Ни. Овим побунама Индијанци су изгубили све, а нису добили ништа.

Коначно, кад је и посљедња стопа америчког тла припала бијелом човјеку, преостали Индијанци - њих свега неколико десетина хиљада - постепено су се претопили у Американце. Прихватили су њихов језик, школе, начин живота, обичаје и систем вриједности.

Прогони, изопација и геноцид Индијанаца били су, чини се, неизбјежни. У борби за територије и богатства која се на њима налазе, није могло бити нагодбе. Бијелци су били бројем и оружјем надмоћнији. Ипак, да и није било тако, био је то сукоб двије по свему опречне цивилизације, које се ионако никада не би могле наћи и сложити. Америчка нација онога времена, у своме хибридном стању без коријења и традиције, бијаше материјалистичка, моћна, а тиме и агресивна. Насупрот њој је била индијанска цивилизација, чији су модели остали уграђени у праантичким поступатима живљења и опстанка.

x x x x x

Остаје отворено питање - да ли би до оваквог срамног помора сјеверноамеричких Индијанаца уопште дошло да је којим случајем у тзв. „америчкој револуцији“ 1776. односно у борби за превласт над колонијама, победила Енглеска? Чему трагање за одговором, кад се то, уосталом, није догодило.

Прво повијесна збиља а потом и легенда. Далеки запад данас више не постоји нити у сјећању, јер интереси и узорци генерација су друге врсте. Можда су ови написи, уз све мањкавости, пропусте, па и неизбјежне субјективности, успјели бар дјелимично извући из историјске и духовне амнезије истину о посљедњем, јуначком и поносном Американцу. Јер, сваки мост између догађаја, мита и заборава, можда је и нека ерста дуга прошлости или завјештања будућности.

ОДРАВНОДУШНОСТИ
ДО СТРАХА

У овом тренутку, нико у школи не зна да ли ће нови предмет ући у

MJEŠOVITO - PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I PROMET
OSVJEZAVAJUĆIH PICA, SIRUPA I VOĆNIH SOKOVA

bosanka

● Banjaluka: Beogradska 24 ● Tel. 39-288 (centrala), 48-716 (prodaja),
34-832 (nabava) ● Telefax: 33-595 ● Diskontna prodaja: Vrbanja, tel.
45-336 Motel „Internacional“, tel. 32-777

MTP „MATEX“,
BANJA LUKA

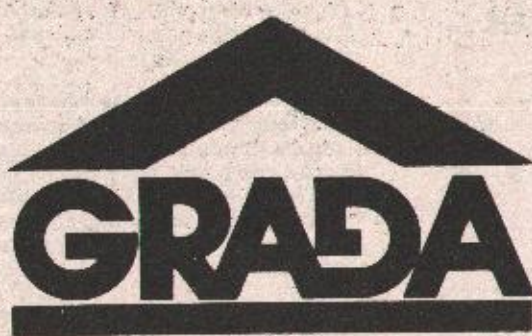
Čestitamo
VAM 8. mart
S poštovanjem
MATEX

BIS

INTERNATIONAL SERVICE P.O.

PP za međunarodnu špediciju, vanjsku i
unutrašnju trgovinu, organizovanje međunarodnih
sajmova.

usluge marketinga, sa p.o.
78000 Banja Luka, Veselina Masleše 20/III.
Tel. 078/12-880, 12-876 fax. 078/12-876.

TRGOVAČKO MJEŠOVITO
DIONIČARSKO DRUŠTVO
»GRADA« BANJA LUKA

SRETAN

VAM

8.

MART

Banjalučka pivara

Banja Luka

SVOJIM DRAGIM

SUGRAĐANKAMA

NAJLJEPŠE ŽELJE

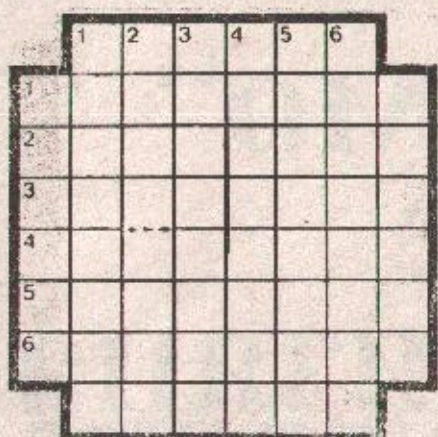
U POVODU

8. MARTA

ЅТП 6x8

А, ДА, КА, КА, ЛИЈ, МА, МАРТ, МИ, НА, НАК, ОС, РА, РО, РО, САС, СТИ, ТА, ТИ, ТО, ТОР

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

1. Сусрет с неким.
2. Међународни празник — Дан жена.
3. Оквир за растезање папира.
4. Слуга на броду, камарот
5. Име шахисте Карпова.
6. Вратна жила (грч.)

Ж. Петровић

МОЗАИЧНА
УКРШТЕНИЦА

У доњем попису налазе се ријечи разврстане по алфавитном реду и броју слова. Ваш је задатак да их правилно размјестите у мрежу доње укрштенице. Наравно, помоћи ће вам и Бањолучанке!

- 12 слова: ОДСТРАЊИВАТИ, ШАБАН ТРСТЕНА
10 слова: ЕСКАЛАЦИЈА
9 слова: АРИШЕВИНА, МИРА БАЊАЦ, ВАСКО ПОПА
8 слова: ПОСТОТАК, САТАРАШИ, ТЕНКИСТИ
7 слова: АУТОМАТ, ДИКЦИЈА, ЕТИЧАРИ, ГРАНАТА, ИНАЦИЈА, НАСТУПИ, ОПЕРЕТЕ, ТАНДЕМИ
6 слова: ИЈАЛЕМ, ИЛИНКА, МАТИЈА, НАИВАЦ, НАМИРА, РАМИЗА
5 слова: АМИРА, БАГРА, ЕСТЕР, ЕВАЛА, ИСТРА, ИТАНА, КАЛАН, ОСЕНА, ПЕТРА, СТРАН, ТЕРОР
4 слова: АГМА, АНАТ, АРАБ, ЕРПЕ, КНИД, КРДО, ОБОЛ, ПОЕН, РАЛО, ВОДЕ, ТИТО, ЗАНА
3 слова: АМА, АЊА, АРА, АРИ, БИТ, ДНА, ЕТА, ИТИ, КАТ, НИШ, НИТ, НРТ, ОРА, РОК, РУБ, ТАЈ, ТРИ, ТУП, ВАТ
2 слова: ГЈ, ИА, ИД, ИН, КУ, ОВ, ПА, РС, ТИ

Ж. Петровић

АФОРИЗМИ

— КАКВИ СУ НАМ ГЛАВНИ ПУТЕВИ ТЕШКО ЊЕМО ЊИМА СТИБИ ЕВРОПУ. СВЕ МИ СЕ ЧИНИ ДА ЊЕМО, ПО ОБИЧАЈУ, СМИСЛИТИ НЕКУ ЗАОБИЛАЗНИЦУ!
— КЛЕВЕТАЊЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ПО БЕЛОМ СВЕТУ ЈЕ УНОСАН ПОСАО. ШТЕТА ШТО ТЕ ДЕВИЗЕ НЕ СТИЖУ ДО ОНИХ КОЈИ СУ ОКЛЕВЕТАНИ!
— НЕКИ СУ ВЕЋ И БАВОЛУ ПРОДАЛИ СВОЈУ ДУШУ САМО ДА ОДУ У ЕВРОПУ. МИСЛЕ ДА ИХ ТАМО ЧЕКАЈУ МЕД И МЛЕКО!
— КАД ВЕЋ ТАКО ЖУРИТЕ У ДЕМОКРАТСКУ ЕВРОПУ, ГОСПОДО ПОНЕСИТЕ СА СОБОМ И СВОЈЕ ТЕКОВИНЕ!
— КОМУНИЗАМ ЈЕ ПАО. ХОЋЕ ЛИ ВЛАСТ ЗАБРАНИТИ ПРОИЗВОДЊУ ЦРВЕНОГ ВИНА?

— НОВА ПАРОЛА: ПИЈЕМ — ДАКЛЕ ПОСТОЈИ ДЕМОКРАТИЈА!
— ДРЖАВА СЕ ОПАМЕТИЛА: КУПУЈЕ ДЕВИЗЕ НА ЦРНО ЗА БЕЛЕ ПАРЕ!
— ЈАХАЊЕ НА СВОМ НАРОДУ ЈЕ ЊИХОВА УЖА СПЕЦИЈАЛНОСТ. ШТАЛИ ЈЕ ТЕК ШИРА?
— ЛОПОВЛУК ЈЕ ТЕШКО ОТКРИТИ ЈЕР СЕ ДАНАШЊИ ЛОПОВИ ВИШЕ НЕ КРИЈУ!
— ВРХОВНИК ЈЕ ТВРДОГЛАВ: ГЛАВОМ СВОГ НАРОДА ПРОБИЈА ЗИД ДЕМОКРАТИЈЕ!
— НИСМО МИ БРАЋА, НИ ПО МАТЕРИ НИ ПО ОРУЖЈУ!
— У ТОТОЛИТАРИЗМУ ЈЕ ПРОДАВАО КИКИРИКИ А У ДЕМОКРАТИЈИ ПРОДАЈЕ БОМБЕ БЕСПЛАТНО!
— КОД НАС ЈЕ СВЕ МОГУЋЕ: ЧАК И ПРОГЛАСИТИ ПОБЕДНИКА. ПОТРЕБНА СУ САМО ДВА ЖИВА СВЕДОКА!

— ВЕЛИКИ ВОЂА ЈЕ БИО ВЕЛИКИ ХЕМИЧАР: ЕКСПЕРИМЕНТИСАО ЈЕ И СА ДРЖАВОМ И НАРОДОМ!
— НЕКАД: НЕМА ХЛЕБА БЕЗ МОТИКЕ! ДАНАС: НЕМА ХЛЕБА БЕЗ МОТИКЕ, КУКЕ И ПАНЦИР—КОШУЉЕ!

KARLO WEREB

Петар Зеџ:

ИДЕМО
У ЛОВ

Кроз чаршију прође
режисерски вјетар
чу се само уздах:
То је био Петар!
Из Театра грми
Громогласни зов:
Идемо у лов!
Идемо у лов!

Црта и пише: Рајко ПУШИП

Слободан ЈАНКОВИЋ:

МАРТИЗМИ

Мушкарци су се радујемо толико за сложили да жене имају један свој дан у години, јер мање нису могли да им дају. х х х

Пожурите жене да вам честитам ваш празник — Осми март! Јер, већ идуће године ћете бити старије бар према календару за цијелу једну годину. х х х

Да ли је могуће да је број девет срећан за то што долази одмах иза осмице?

У брзини, човјек не стигне, али би и многим мушкарцима требало честитати Дан жена, Осми март. х х х

Да не знам колико будете пажљиви према жени Осмог марта, кад се развуче на 365 дана, девалвира. х х х

Не жалите букете цвијећа за љепши по! Идуће године за исте паре нећете моћи да купите ни киту! х х х

Жене су своје обавезе добиле од свог постанка, а Осми март смо им додали као још једну више. х х х

Једно питање: да ли се Осмог марта

радујемо толико за то што је већ сутрадан девети? х х х

Кита до ките... и то нису мушкарци — то је само један букет. х х х

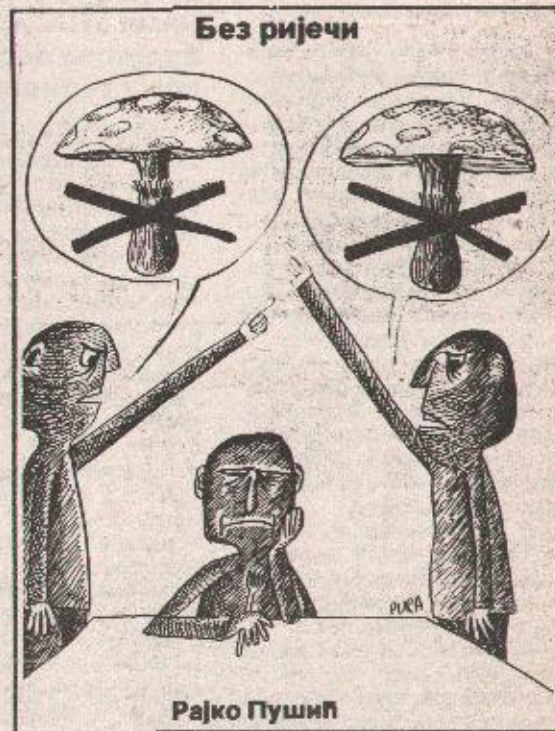
Није проблем што цвијеће поскупљује већ што је пажње и лијепих ријечи све мање. х х х

Увриједила се што сам је пољубио Осмог марта. У праву је, шта сам чекао годину дана. х х х

Осмом марту се од срца радују трговци. Мушкарци ће да им покупују робу коју нико други не би хтио. х х х

Открила ми је тајну на Осми март. Јао, како јој је лијепа тајна! Остали смо цијелу ноћ. х х х

Госпође, не забравите на неумитне законе тржишта: од ваше понуде зависиће наша потраживања!

Рајко Пушип

Анђелко Граовац: нове, велике обавезе у Борцу

БАЊА ЛУКА — Дуго најављиване смјене у ужем руковођству бањолучког фудбалског прволигаша Борца најзад су на годишњој клупској Скупштини обављене. На мјесто председника постављен је Анђелко Граовац, веома успјешан привредник, дуго година први човек бањолучког „Универзала“. Ранијих година максималног спортског опредјељења и сам један од оних који су стварали историју бањолучког фудбалског клуба БСК. Сада, након неколико година „стажирања“ у клупским форумима, постављен је за првог човека Борца.

У оном чисто организационом погледу, у Борцу за овако релативно кратко вријеме још нисам успио да сагледам све проблеме — истиче Граовац. — Знам само да сам захтијевао да ми се припреме материјали стања финансија, потраживања из уговора за рекламу и пропаганду, ситуацију са изнајмљеним и нелегитимираним пословним просторима на Градском стадиону, пресјек стања уговора са фудбалерима... Но најбитније ствари везане су за рјешавање статуса бивших првотимаца који су напрасно отишли у Сплит. Ту мислим на Богдана и Главаша.

У аманет сте добили не баш тако велике дугове?

— Плашио сам се да Борац много више дугује од оних шест милиона динара, колико је било апострофирано на Скупштини. То је, искрен да будем, подношљиво. Но помало страхујем да су износи дуговања према фудбалерима и то они из уговора, знатно већи, да је још негде „затурено“ шта и коме Борац дугује.

На који начин се убудуће борити против беспарице, хроничне Борчеве болести?

СА АНЂЕЛКОМ ГРАОВЦЕМ, НОВОИЗАБРАНИМ ПРЕДСЈЕДНИКОМ ФУДБАЛСКОГ КЛУБА БОРАЦ

„Пресликавамо“ дјеловање Звезде и Партизана

• У овом моменту најбитнији послови у Борцу везани су за рјешавање статуса бивших првотимаца Богдана и Главаша, који су напрасно отишли у Сплит • Дугови Борца нису велики, мада се сумња да је још негде „затурено“ шта и коме Борац дугује • Са организацијама ЈНА ускоро ће се морати наћи рјешење за изградњу прилаза будућим пословним просторима испод источне трибине на Градском стадиону

— Клуб има огроман капитал у пословним просторима. Њих, стога, у најскорије вријеме треба ставити у погон. Наравно, ревидирати оне неповољне и оне за које се прича да се уопште не наплаћују. Већ смо сачинили краткорочни оперативни план рада, али се ради и на стратешком, дугорочном програму развоја, програму, који би Борцу требао да осигура статус „тврдог“ прволигаша и обезбједио му право мјесто у Првој лиги. У том погледу успоставили смо контакте са најизраслијим југословенским клубовима Црвеном звездом и Партизаном, како би смо од њих „пресликавали“ клупску организацију и остварили сарадњу у погледу испомоћи у играчком кадру.

Некако пред сједницу клупске Скупштине најављиване су велике кадровске промјене у Борцу?

— Обавезно мора да дође до рационализације, поготово у такозваним заједничким службама. У ствари, у суштини морамо све подредити првом тиму, омладинској школи и Стручном штабу. Посљедњих мјесеци и буквално су нам побјегла два тренера. Сада мислим да имамо оптималан број стручњака у свим погонима и да ће они без већих проблема моћи да извршавају своје обавезе.

Дугогодишња размишљања о што тијешњој сарадњи са регионом Босанске крајине, сада се поново актуелизирају?

— Темељи Борца управо се морају градити на Босанској крајини као основном

фудбалском субјекту. Ту сви ми, поготово наши тренери, морамо бити још много агресивнији. Но осим Босанске крајине отварају нам се и подручја Баније, Кордуна, Книна... То су за нас нови простори, нове могућности. Бања Лука је у правом смислу ријечи центар ове регије, те се стога и у спортском погледу тако морамо одредити.

Даљи статус досадашњег председника Месуда Мулаомеровића?

— Мулаомеровић је веома заслужан за садашњи статус и укупан напредак Борца. Он

је у фудбалском смислу можда и најстручнији човек у БиХ. Цијели живот је у фудбалу. Ни ја, ни било ко други, и не помишља да га се, како се по Бањој Луци прича, ријешим. Вјерујем да ће ми максимално помагати и да ћемо успјешно сарађивати на обострано задовољство.

А Хуснија Фазлић?

— Мислим да и он добро ради свој посао. Зна се тачно шта су његове обавезе и компетенције и ту не би требало да буде никаквих проблема.

Борац као мало који клуб у Југославији нема довољан број помоћних терена?

— Током зиме и раног прољећа, због веома лоших временских услова, те обавезе да чувамо главни стадион, практично немамо гдје да тренирамо. Успоставили смо контакте са одговорним из бањолучких структура ЈНА, прије свега око испомоћи са тереном у „Борику“. Но почињемо разговоре и за добијање локације за нове травнате плохе у оквиру војних касарни уз наш стадион. Вјерујем да ћемо добити одобрења и локације и да ћемо овај стварно велики проблем скинути с дневног реда. Осим тога, морамо у најскорије вријеме с војним властима да договоримо регулацију прилаза источним трибинама, под којим планирамо изградњу бројних пословних простора, а због скучености стадиона другачије се до њих не може доћи.

Момо ЈОКСИМОВИЋ

СПОРТСКА СТАРИНАРНИЦА (522)

Ненадмашна „Јустина“

• Крајишници су силно поносни на бројне побједи, знане и незане, њихових грла, али се о грлу Јустини и сада испредају приче које се граниче с невјероватним, јер је Јустина у току своје бурне каријере однијела низ незаборавних побједи

Много се писало, а и писале се, о љубави љутих Крајишника према коњима и коњичким тркама. У књизи „Насеља и поријекло становништва“, коју је још 1925 године издала Српска академија наука и умјетности, у текст „Поуње у Босни“ говори се, поред осталог, баш о тој љубави, наклоности Крајишника, па се каже:

„Много је више „мерака“ за коњске трке у крајишким муслиманским селима него у средини Босне. У љето 1922. била је коњска трка у Бишаћу. Сусретао сам много „хаџа сиједи браде“ из села Крајине, гдје и по два дана пјешимце иду биједно обучени, да виде „обдуљу“. Најинтересантније их је посматрати на дурбин, кад коњи трче, како се „врпоље“, смију и с напрегнутом пажњом ишчекују који ће коњ утећи (Утекао је тада коњ Патића из Бужима). Сви се згрну око коња и воде га кроз Крајину као „побједника“. Вјероватно да је та њихова већа страст за тркама него у средњој Босни: што су генерацијама живјели четничким животом и што су у већини потомци коњичког народа.“

Историја још дугује одговор на питање када је на овим просторима била одржана прва истинска трка коња. Података вјероватно, о томе нема довољно, оскудијева се у грађи, али такво једно истраживање би сигурно довело до нових, битних сазнања. У пригодној, интересантној брожури „Љубав у седлу на крајишки начин“, аутор Бошко Марјановић спомине и једну трку на Бутмиру, крај Сарајева, која је одржана предалеке 1895 године. Она је за крајишки спорт интересантна по томе што се наводи како је „богат“ бега Пјанића из Тржца однио побједу на Бутмиру.

Између два свјетска рата није било вашара без надметања коња. Од прољећа до јесени, готово сваке недеље импровизованим хиподроми-

мачуо се топот коња, на огромно задовољство и усхићење Крајишника. Послије другог свјетског рата дошло је у једном раздобљу до застоја, трка је било мало, врло мало али су коњи поново постали страст и љубав људи на овим просторима. Многа су шампионска грла остала у незаборавном сјећању поклоника коњичког спорта у Босанској крајини. Тако се и данас роје приче о Вери, Апсолвенту, о ненадмашном Грому, брзоном Куриру, предивном Амору, убојитој Љутици, о побједнику у Загребу Клепи и дан-данас круже бројне приче, баш као и о Мачванину, Жиранту.

..... Прича о расним коњима у цазинском крају не може се завршити док се не сломене грла Јустина које је Цазину и Цазинској крајини донијело велики број побједи, а исто толико радости и великог славља...“

Када је дошло вријеме, Јустина је млађим грлима уступила своје мјесто на хиподрому, али је зато на свијет донијела сјајне потомке, хитра и чила грла Јуниор и Југа.

Јустина након тријумфа на београдском хиподрому.

п.п.

БОРАЦ ЖЕЛИ ПОДРШКУ

У ЗЕНИЦУ СА НАВИЈАЧИМА

• Борац организује бесплатан превоз са улазницом за навијаче који се одлуче да организовано крену у Зеницу на утакмицу између Челика и Борца

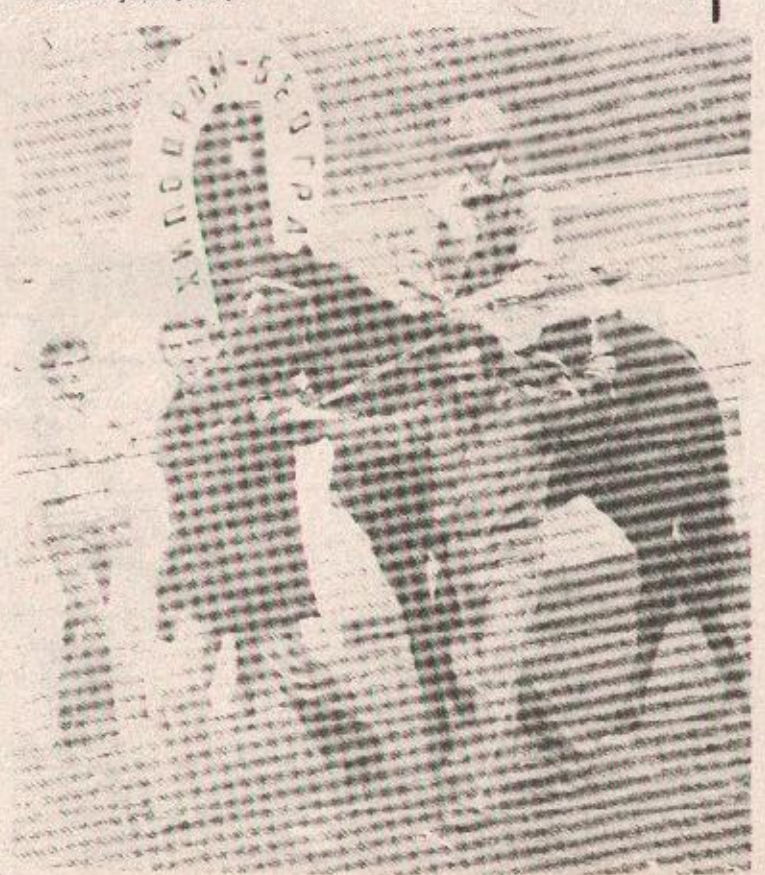
БАЊА ЛУКА — Кошаркаши Борца у уторак, 10. марта у Зеници играју дерби сусрет са Челиком. Тај меч у оба тabora сматра се пресудним, јер поражена екипа у даљој борби имаће само теоретске шансе да освоји једно од прва два мјеста на табели, а то значи директно избори пласман у ЈУБА лигу.

У Борцу су одлучили да у циљу што веће подршке у Зеници организовано поведу навијаче. Превоз и улазнице су бесплатне. Полазак је аутобусом у уторак у 14 сати, а повратак одмах након утакмице, што значи око 22 сата.

Сви они који желе путовати у Зеницу и посматрати меч требају се обавезно пријавити у клупске просторије до понедељка у 10 сати, лично, или преко телефона број 41-742. Пријаве су обавезне ради резервације мјеста у аутобусу.

Све детаљније информације могу се добити у канцеларији клуба, у Улици Драге Малића број 1 (насеље Анте Јакића).

Е.Г.

ПОСЛИЈЕ ЗИМСКЕ ПАУЗЕ ОЖИВИО РАД „ПЕТРА ДРАПШИНА“

ТУРНИР ДО ТУРНИРА

● До краја ове сезоне „Петар Драпшин“ ће бити организатор чак девет великих манифестација, а најзначајнији ће бити турнир за сениорско првенство Босне и Херцеговине

БАЊА ЛУКА — Терени Тениског клуба „Петар Драпшин“ већ двадесетак дана су од јутра од мрака запосједнути од младих, талентованих тенисера и тенисерки. Посјетили смо их за вријеме једног од бројних тренинга и разговарали с предсједником клуба Триво Вујићем и тренером Денисом Галијашом.

— Од седам терена, колико их имамо, за сада су два оспособљена, док се на осталим још не може играти. Током зиме могло се, како тако, вјежбати на једном од ових терена, јер смо га, за вријеме мразева, обавезно покривали и тако штитили и сачували — ријечи су предсједника клуба Триво Вујића.

Прекивање терена, како би били у служби играча, у „Петру Драпшину“ је постало традиција: већ три године тенисери нису прекидали сезону, баш захваљујући томе.

— Остали терени ће, током ове седмице, вјероватно бити оспособљени. Односно, морају бити јер су ускоро на програму бројни турнири. Тако ће 14. и 15. марта наш клуб угостити тенисере до 16 година из БиХ. Очекујемо, и поред постојећих неприлика, добар одзив босанско-ерцеговачких играча, јер ће то за сва њих бити прва провјера, након зимских дана и зимског мртвила. — каже предсједник клуба.

Два терена поодавно су овијетљена, што омогућава и „ноћно тренирање“. Интересовало нас је да ли ће и на ос-

талним бориштима бити неких „новитета“.

— Планирамо да терене „шест“ и „седам“, које још нисмо користили, асфалтирамо, што би нам добро дошло, нарочито зими. Та два терена ставили бисмо на располагање искључиво —

пионирима. Тако би најмлађи имали својкутак, гдје би увијек могли несметано да вјежбају — објашњава Триво Вујић.

Већ 12 година, и такмичарском плану, Петар Драпшин“ држи примат у Босни и Херцеговини. Прво је на

БОЈАНА ВУЈИЋА УСКОРО ОЧЕКУЈУ БРОЈНА ИСКУШЕЊА

Серија такмичења

БАЊА ЛУКА Крајем ове недјеље у Београду је почело јуниорско првенство Југославије у дворани, на којем је Бању Луку требало да представља Бојан Вујић.

Међутим, од његовог наступа на овом такмичењу нема ништа.

Наиме, Вујић се већ налази у Салцбургу, гдје је почео

ТУРНИРИ: БОЈАН ВУЈИЋ

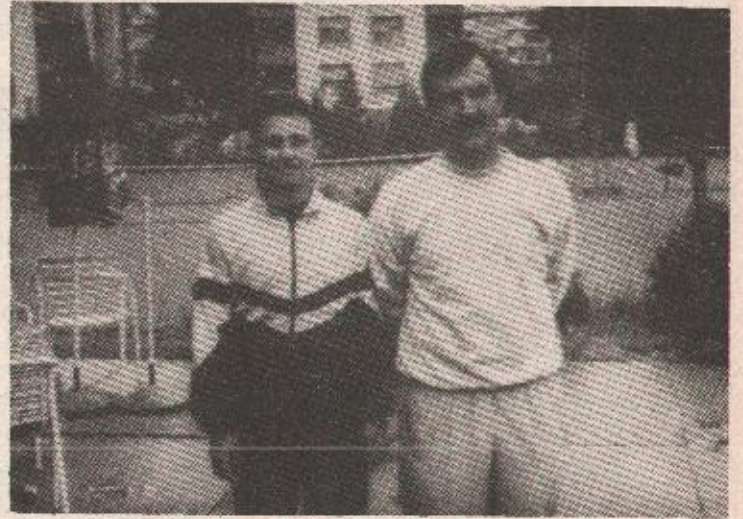
„Праис мани турнир“ (турнир с високим наградама фондом). Након тог наступа млади Бањолучанин се сели у Барселону, гдје ће од 13. до 20. марта учествовати на „Другом шпанском сателит-турниру“, који се бодује за свјетску сениорску ранг-листу.

Послије Шпаније, Вујић ће судјеловати на још једном „сателит-турниру“, овог пута у Португалу, средином априла. У мају га очекује циклус турнира на Флориди.

Поред многобројних такмичења широм свијета, Бојан Вујић ће се надметати и на домаћим теренима, прије свега у Бањој Луци. Планирано је да, поред осталог, наступи и на Отвореном првенству града, чији је организатор његов матични клуб „Петар Драпшин“.

У бањолучком клубу су нам саопштили занимљиву вијест.

— Све ћемо учинити да у мају у Бању Луку доведемо неког од квалитетних југословенских тенисера, прије свега мислимо на Слободана Бобу Живојновића. У том случају љубитељи тениса би могли да уживају у мечу Живојновић — Вујић! — обавијестио нас је Денис Галијаш, тренер тенисера.

Захировић и тренер Галијаш: Нова доказивања ове године

сцену ступио Игор Рађеновић, затим Дарио Биторајац, потом браћа Мујакић, Самир и Амир, да би се сада на југословенску и свјетску сцену пробио млађани Бојан Вујић.

— Он је одавно превазишао југословенске оквире, за своју категорију. Већ двије године професионално се бави тенисом и за сада заузима високо мјесто на јуниорској свјетској ранг-листи. Он је уједно и једини Бањолучанин који је наступио за сениорску репрезентацију Југославије, на Опел-купу (екипно првенство Европе) у Монте Карлу! — нагласио је Денис Галијаш.

Бојан Вујић стрелуто налази у Аустрији. Уколико не дође до већих проблема, ускоро би требало да наступи у Барселони, на сениорском турниру. Тај турнир се бодује за свјетску ранг-листу.

— Још млађи Мерид Захировић се, такође, може похвалити досадашњим резултатима. Прошле године био је међу нашим најбољим пионирима, али и међу десет најуспјешнијих у Европи! — каже Денис Галијаш.

Интересантно је навести да ће током 1992. године Тениски клуб „Петар Драпшин“ бити организатор чак ДЕВЕТ турнира, у свим конкуренцијама, од пионирске до сениорске. Тако ће се у „Борику“ одржати Сениорско првенство Босне и Херцеговине. Отворено првенство

ШКОЛА ТЕНИСА

Остајући вјеран традицији, ТК „Петар Драпшин“ организује школу тениса. Позивају се најмлађи, од шест до 12 година, који желе да похађају ову школу, да се јаве у клуб, од 16 до 20 сати, сваког дана. Просторије „Петра Драпшина“ налазе се у Спортском центру „Борик“.

Босанске крајине и Отворено првенство Бање Луке. Ако овоме додамо турнире које ће организовати Тениски клуб Младост, долазимо до интересантног податка: готово сваког викенда у Бањој Луци ће се одржавати тениска такмичења!

Татјана ПАПИЋ

ИЗ ОМЛАДИНСКЕ ФУДБАЛСКЕ ШКОЛЕ ЛИГАША СА ЧАИРА

СЛОГОМ ЗА БОЉЕ СУТРА

Цезад Агић

БАЊА ЛУКА — У бањолучком БСК-у већ сада не морају да брину за своју фудбалску будућност. Млади таленти Саша Кујунџић, Миркољуб Грбић и Бруно Марић укључени су у рад прве екипе. За остале њиховог учитеља Цезада Агића каже:

— У питању је изузетно напредна генерација послушних и вриједних момака. Њихово залагање и компактност при извршавању постављених задатака дају повода да редовно буде право задовољство.

Искусни тренер у раду са младима и њихова воља и жеља

за доказивањем дали су адекватне резултате.

Тачно је да јуниорски састав БСК-а, који сам доскора водио, у посљедњих неколико година не зна за пораз — истиче Агић. — Посебно је занимљиво то што су побједо оних момака неријетко изражене „рукометним“ резултатом.

Подсјетимо, ради се о дјецацима од 16 до 18 година, а такмичење се одвија у јуниорској конкуренцији Козаре (Босанска Градишка), Електробосне (Јајце), Рударска (Приједор), БСК-а... гдје узданице овога клуба већ дуже вријеме држе примат. О формули помало необичног успеха наш саговорник Цезад Агић каже:

— Све је плод тимског рада тренера, тако да подједнаке заслуге за успјех имају како тренер пионира Радујковић, Крапњици, Агић, тако тренер прве екипе Вукша.

Примјетно је да се посебан акценат жели дати јединству свих запослених у клубу. Сматрају да су једна кућа, у којој желе хармонију, а несобично залагање у раду са младима виде амортизовано у перспективи БСК-а.

Осим ових фактора, неоправдано је изоставити људе из управе и руководства клуба, који ниједног тренутка нису дозволени да будемо прелуштани себи. Њихов ентузијазам, несобично ангажовање

и људски приступ свим евентуалним проблемима од изузетног је значаја. — додаје Агић. При томе бих посебно истакао два члана нашег клуба задужена за омладинску лигу — Слободана Велимировића и Љупка Шајића.

Ослобођени пратећих проблема, што није случај с другим клубовима, овдје имају простора и за стварање сарадње ради побољшавања услова рада. Конкретно, са ОШ „Змај Јован Јовановић“ доброкомшијски односи реализовани су уступцима физкултурне дворане за повремених потребе клуба.

— Посебно ме радује да континуитет добрих игара и резултата није нарушен. У овој такмичарској полусезони јуниори БСК-а су, уз утакмицу мање, одиграли укупно седам мечева и забиљежили све побједо. Ово је важно стање — каже Агић — ако се узме у обзир неминовни осип играча због прерастања у годинама, ангажовања у раду са протинцима, ЈНА, и сам тренер Цезад Агић, поред најбоље жеље, из здравствених разлога, а и обавеза у породици, мораће накратко бити одвојен од терена. На његово мјесто руководиоца овог погона, који не зна за губитке, постављен је Крапњици, за кога Агић тврди:

— Има апсолутно повјерење у насљедника и не сумњам у наредне успјехе.

Дарко БАТКОВИЋ

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ФСЈ

ОСИМ СЕ СПРЕМА ЗА ХОЛАНДИЈУ

Београд — Тако до пријатељског међународног сусрета са репрезентацијом Холандије има још доста времена — утакмица се игра 25. марта у Амстердаму — савезни селектор Ивица Осим са сарадницима већ размишља о тој утакмици. Сада се већ зна да ће се позиву Осима одазвати сви „странци“, а има наговјештаја да би у „плавој“ селекцији поново могли да наступе и неки играчи који су се, због политичких догађаја, раније захвалили селектору на поајерењу.

Кончан списак Осим ће саопштити тек послје дербија између Црвене звезде и Партизана. До тада ће се пратити форма свих репрезентативаца, јер ће гостовање у Амстердаму бити прва проба пред Европски шампионат у Шведској.

КАЖЊЕН БУРЂЕВИЋ

Дисциплински судија ФСЈ Михајло Перишић казнио је због недјељног искључења у Нишу фудбалера ОФК Београда Дејана Ђурђевића је добио два жута картона, па је морао да напусти игру прије краја.

Стојковић поново у репрезентацији

Иако италијанској Верони слабо иде у националном првенству, њена прва ведета, Југословен Драган Стојковић, послје дужег времена добиће шансу да заигра у државном дресу. Савезни селектор Ивица Осим и Стојковић су се договорили да овај фудбалер игра у Амстердаму против Холандије, како би се видјело у каквој је форми бивши капитан „плавих“.

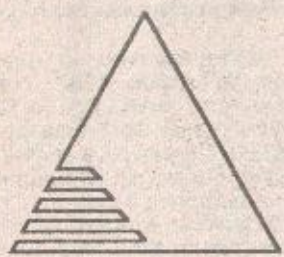
MTP NA VELIKO I MALO **boska** DD BANJA LUKA

NAŠIM DRAGIM POSJETITELJKAMA

ŽELIMO

SVE NAJLJEPŠE ZA DAN ŽENA!

DOO

„**ADRIA TRADE**“

Banja Luka

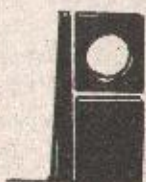
*Poštovanim
sugrađankama*

čestitamo

Dan žena

BETONSKI PROIZVODI

DRUŠTVENO PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU
BETONA I BETONSKIH PROIZVODA
78214 ZALUŽANI — Banja Luka
Ul. Viktora Bubnja br. 16

tel. (078) 35-820 756-511
Prodaja 756-507

Telefax 078 756 034

SVOJIM SUGRAĐANKAMA NAJLJEPŠE
ČESTITKE
ZA NJIHOV PRAZNIK

ufmp TRŽNICA
BANJA LUKA **dd.**

**SVOJIM POTROŠAČIMA
SRETNE
OSMOMARTOVSKE
PRAZNIKE**

Doo **ADRIA-IMPEX**
ZA PROMET ROBA NA VELIKO I MALO

PRODAJA: tel. 30-652
FINANSIJE: tel. 44-762
DIREKTOR: tel-fax 38-315

P. AVIJATIČARA 1 (Banjolučko polje)

SRETAN

8. MART

VETPROM

**NAJLJEPŠE ŽELJE
ZA 8. MART**

ТУЖНО СЈЕПАЊЕ

ЈОВАНКА СТЕФАНОВИЋ
рођена ПЕРИЋ

8.3.1976—8.3.1992

С тугом и љубављу њени најмилији

Дана 8.3.1992. године навршавају се четири тужне године од преране смрти нашег драгог супруга, тате, брата, амице и даице

АСИМА АРЕ МУНЏИЋА

Вјечно ожалошћена породица

00047

ТУЖНО СЈЕПАЊЕ НА

МИЛКУ РИСТИЋ
рођену ТЕШАНОВИЋ

15.3.1991—15.3.1992.

Породице Радић и Сарафин
43861

Дана 10. марта 1992. године навршава се 7 тужних дана од сахране нашег драгог и вољеног

РАДОСЛАВА (МИРКА) ПЕКЕЗА

Овом приликом изражавамо велику захвалност ЈНА, свим рођацима, пријатељима и комшијама који су се нашли уз нас у тим тешким тренуцима.

Дана 8. марта 1992. године у 10 сати даваћемо седмодневни помен на гробљу код Ребровачке цркве.

Ожалошћена мајка Роса, сестра Радослава, брат Југослав и многобројна родбина и пријатељи.

(000052)

Тужним срцем јављамо да је дана 7.3.1992. године у 60 години живота умро наш

ДУШАН (ЈЕФТЕ) ПЕЈАКОВИЋ

Сахрана ће се обавити на Српско-православном гробљу у Борику дана 9.3.1992. године у 15 сати. Ожалошћени: супруга Стојанка, кћерка Весна, брат Сретен и снаха Мирјана, сестре Деса и Ђуја, синовац Драган, зет Рајко, унучад Немања и Вања и остала родбина

41929

Јављамо тужну вјест свој родбини, комшијама и пријатељима да је дана 7. марта 1992. године у 29. години живота у саобраћајном удесу преминуо наш драги

МИХАЈЛО (ДАНИЛА) ТАМИНЏИЈА

Ожалошћени: супруга Силвана, син Марко, мајка Јела, отац Данило, сестре, браћа и остала родбина

(00048)

мам огласи
11-948
Бориса Кидрича 1
радно вријеме
од 7 до 15 сати

КУЉЕ — ЗЕМЉИШТА

Издајем пословни простор у Петошевцима, телефон 780—348 (ш 00028)

Продајем 4 дунума земље у Лакташима, поред главне цесте, 830—334 (ш 43948)

Продајем грил комплетно опремљен за рад код сластичарнице „Дулчина“, телефон 63—708 (ш 43972)

ПРОДАЈЕМ 12 дунума земље у Јакуповцима код Клашница, 58—591, Видаковић, 2-2

41923

РАЗНО

Продајем нову шиваћу машину „вишња“, телефон 49—329 (ш 00020)

СТАНОВИ—ПОНУДА

Издајем намјештену собу студентима или радници, телефон 49—546 (ш 00020)

Издајем намјештен стан, 40 м², у Бањој Луци, Петрићевац, телефон 43—369 (ш 43949)

Издајем двособан и трособан стан, 55—049, (ш 00030)

Издајем трособан празан стан, телефон 48—158, (ш 00031)

СТАНОВИ—ПОТРАЖЊА

Грчки студент тражи једнособан или двособан намјештен стан са телефоном, телефон 67—889, (ш 00027)

СТАНОВИ—ЗАМЈЕНА

Мијењам двособан стан за већи, телефон 47—527, после 16 сати (ш 00039)

Пула — Бања Лука
Мијењам у Пули двособан комфоран стан, 50 м², за одговарајући у Бањој Луци, телефон 11—221 (ш 00024)

Мијењам стан, 80 м², у Бихаћу за одговарајући у Бањој Луци, телефон 077/332—725 (ш 00029)
Мијењам кућу у Шибенику за Бању Луку, телефон 44—043, (ш 00032)

Мијењам кућу на спрат у Јајцу за сличну у Бањој Луци, телефон 070/35—833, (ш 00033)

Тузла — Бања Лука
Мијењам комфоран стан у Тузли, 82 м², за исти или мањи у Бањој Луци, телефон 35—983 (ш 00034)

Мијењам стан у Ријеци од 74 м² за одговарајући у Бањој Луци, информације на телефон 051/267—051 или телефон 813—592, Босанска Градишка, (ш 00037)

Мијењам кућу у Бјеловару, величине 9 x 11 метара, 730 ха земљишта, за сличну или мању у Босанској крајини, информације на телефон 078/813—691, после 16 сати (ш изв 21)

Дисконт, Залужани, Виктора Бубња 66
Тел. 756-431
од 8 до 22 сата
ДИСКОНТ, Бањалука, Улица 22.
априла.
Тел. 43-064 од 7 до 20 сати
Недјелом од 8 до 16 сати
• Велики избор воћа, поврћа, јужног воћа, сокова и прерађенина, те робе широке потрошње
• Специјална понуда: продаја сајеже-живе пастрмке

ТЕН SAN

• ИНЖЕНЈЕРИГ • КОНСАЛТИНГ • ТРГОВИНА • ПРОЈЕКТОВАЊЕ •

• ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И МАЛО
ВODOVODNE ИНСТАЛАЦИЈЕ
САНТАРИЈЕ
СЕНТРАЛНО ГРИЈАЊЕ, ВЕНТИЛАЦИЈА,
КЛИМАТИЗАЦИЈА, СОЛАРНА ТЕХНИКА,
СИСТЕМИ ЕНЕРГИЈЕ

• ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИЗВОДЕНЈЕ И ТЕХНИЧКИ НАДЗОР

• ЕКСПАНЗИОНЕ ПОСУДЕ
• РАДИЈАТОРСКИ ВЕНТИЛИ
• КУГЛАСТИ ВЕНТИЛИ
• КОТЛОВИ ЗА СЕНТРАЛНО ГРИЈАЊЕ ПО НАЈБОЉИЈИ

BANJA LUKA
U. Marina 100/50 54
телефон 078/ 55 937

ГРАДА ЕКОДОМ
BANJALUKA

Самска 48а Пула
Телефони 58-463 и 31-730
Факс 43-085

СТ. СТРОЈНА ЗАДРУГА
ЕКОДОМ
BANJALUKA

Гарантујемо најниже цијене, брзу и квалитетну услугу
Нудимо вам: цемент, креч, беомал, све врсте опекарских производа, водо и електричних материјала, столарну, керамику, паркет, санитарије, боје, лакове, фасаде и кровну конструкцију.
Чланови стамбених задруга имају све ово уз попуст до 43%.
За чланове наше задруге посебне погодности.
Радујмо сваки дан осим недеље од 8 до 17 сати.

БИЉНА АПОТЕКА

„МАТИЈА ПАУНОВСКИ — МОСТАР“

Ул. браће Пастрића 11, преко пута градског парка и такси-станице

Телефон 34-401

Нуди атестиране, заштићене и у пракси потврђене биљне препарате и чајеве најпознатије југословенске и у свијету признате траварке Матије Пауновски из Мостара.
Добите, стручни савет ће вам дати дежурни доктор медицине сваког радног дана од 8-20 сати, суботом од 8-14 сати

МЈЕШОВИТО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ ЛИЈЕКОВИМА И ДРУГОМ МЕДИЦИНСКОМ РОБОМ

КРАЈИНАЛИЈЕК

Телефон: централ (078) 38-370, прод. 30-995, 30-804
78000 БАЊА ЛУКА — В. ВИТЈУКА 6

ПРОМЕТ НА ВЕЛИКО

• пијекловима
• кемикалијама
• санитарским материјалом
• гумено-санитарском робом
• медицинском опремом
• ветеринарским пијек-

• вима
• ХТЗ опремом
• денталом
• производња санитарског материјала (Станчевина, бопеснички подлошци и др).

NOVO - EFIKASNO - KORISNO

Najefikasniju zaštitu od korozije vašeg automobila postizete ugradnjom elektronskog uređaja:

TIPA AKM-02

Informišite se, naručite, ali radi vašeg ljubimca obavezno kupite proizvode:

“ZAVODA DISTROFIČARA” dd
“Rudi Čajavec” mikroelektronika dd
BANJA LUKA

Adresa: Dušana Ivezića bb (kod SGC)
Telefoni: (078) 43-056; 39-208 i 48-864
Telefax: (078) 42-978
Cijena: 4500,00 din + pft troškovi

lesnina

IGM — PROMET
POSLOVNI CENTAR BANJA LUKA

TRN — LAKTAŠI
• Tel 784 — 402
TRN
Telefax: 784 — 395

Nudi širok asortiman:
• bakarni lim
• eternit
• tervol-staklena vuna
• željezna mreža
• stilopor
• ostali građevinski materijal

На основу одлуке Управног одбора број 134/92 МДД Хотела „Босна“, Комисија расписује

ОГЛАС

о продаји основних средстава и ситног инвентара јавним надметањем и то:

1. путничко возило „застава“ 125—П, година производње 1984, регистарски број БЛ 116—026“, — почетна цијена 120.000,00 динара.
2. теретно возило ТАМ 750, тип ТЗФ, година производње 1983, регистарски број БЛ 151—084, — почетна цијена 290.000,00 динара.
3. већи број основних средстава и ситног инвентара — угоститељске опреме: судопери, пултови, стопови, столице, пећнице итд.

Јавна лицитација ће се одржати дана 12.3.1992. године у 10 сати у хотелу „Босна“ — подрум.

У случају да прва лицитација не успије, друга ће се обавити 13.3.1992. године у 10 сати.

Прегледање возила и угоститељске опреме може се обавити 12.3.1992. године у времену од 9 до 10 сати.

Право учешћа имају сва правна и физичка лица уз обавезно учешће од 10 одсто од почетне цијене у готову.

Трошкове преноса власништва и порез на промет плаћа купац. Возила и угоститељска опрема и остали инвентар продају се у виђеном стању и накнадне рекламације се неће уважавати.

Купац је дужан да излицитирано возило, односно угоститељску опрему плати одмах.

МАЛИ ЕКРАН • МАЛИ ЕКРАН • МАЛИ ЕКРАН

КУДА?

КАКО?

КАДА?

• КИНА

КОЗАРА: МАНЕКЕНИ У АКЦИЈИ (амерички акциони) у 16.18 и 20 сати.

ВРБАС: ОСКАР ЈЕ КРИВ ЗА СВЕ (амерички филм) у 17 и 19 сати.

У 21 сат — ЉУБАВНИ МАРАТОН (амерички еротски)

ПАЛАС: велика сала — МОЈ БРАТ АЛЕКСА (историјска драма) у 10.16, 18 и 20 сати.

мала сала — ПУТ НАДЕ (амерички филм) у 17 и 19 сати у 10 и 21 сат — РАСПУШТЕНИЦА (амерички филм)

• МУЗЕЈ БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ

Стална поставка

• ДЕЖУРНА АПОТЕКА

Ноћу дежурна Централна аптека у Улици Владимира Назора број 19. Телефон 34-994.

• ДЈЕЧИЈЕ ПОЗОРИШТЕ

Представа „Јаје“ у 11 сати

• ГАЛЕРИЈЕ

УМЈЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА
Изложба под називом „Акварели и цртежи из фондуса Умјетничке галерије“

УМЈЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА „ПЕЛАГИП“

Заједничка изложба чланова Атељеа и сликара РКУД-а

СПОМЕН—ЗБИРКА ДРАГИЊЕ И ВОЈЕ ТЕРЗИГ

Налази се у Улици Владимира Назора број 19.

ГАЛЕРИЈА — АТЕЉЕ „ДАЦЕШИН“

Налази се у Алеји ЈНА број 16.

• ВАЖНИЈИ ТЕЛЕФОНИ

СУП 92. Ватрогасци 93, Хитна помоћ 94. Болница 33-723 (стара болница), 38-111 (Паприковац), Аутобуска станица 45-355. Жељезничка станица 31-229. Такси-станица 22-222 и 12-330, Инспекција 32-995. „Електробањалука“ 44-811 и 45-099. Сервис за хитне поправке у становима (до 15 сати — 45-552) и од 15 сати — 45-404. „Путник“ 43-900. „Компас“ — 42-454. „Атлас“ — 12-810. „Унистурист“ 41-576. „Туристбиро“ 23-143. „Славник-Копер“ 31-113. „Младост“ БИХ 39-835. „Континентал“ 35-629.

НАПОМЕНА: Због новонастале ситуације у Републици оградајуемо се од реда возње

• ДОЛАСЦИ ВОЗОВА ЗА (ПРИВРЕМЕНО)

САРАЈЕВО: 5.24, 12.30, 18.19.

МОСТАРИ ЧАПЉИНА: 12.30.

БИХАЋ: 5.00, 9.57, 20.20.

БОСАНСКИ НОВИ: 15.59 (веа за Бихаћ)

• ПУТНИЧКИ ВОЗОВИ:

БОСАНСКИ НОВИ: 5.00, 7.10.

ПРИЈЕДОР: 5.00, 7.10, 10.08, 14.40, 19.07.

ДОБОЈ: 4.25, 7.12, 10.20, 14.45, 22.25.

• ПОЛАСЦИ ВОЗОВА ИЗ (ПРИВРЕМЕНО)

САРАЈЕВО: 9.55, 20.17.

МОСТАРА И ЧАПЉИНЕ: 15.59.

БИХАЋ

ЕВО: 9.55, 20.17.

МОСТАРА И ЧАПЉИНЕ: 15.59.

БИХАЋ: 5.22, 12.30, 18.17.

БОСАНСКОГ НОВОГ: 5.29, 21.05.

ПРИЈЕДОРА: 6.18, 13.29, 18.46.

ДОБОЈА: 5.25, 9.28, 13.23, 17.42, 21.56.

• ПОЛАСЦИ АУТОБУСА ЗА (ПРИВРЕМЕНО)

САРАЈЕВО: 7.45, 12.00, 16.00.

МОСТАР: 6.00, 13.00.

КРАГУЈЕВАЦ: 6.00.

СРПСКА ЦРЊА: 13.00.

ШИБЕНИК: (ДО КНИНА): 7.30.

БЕОГРАД: 5.00, 6.00, 9.30, 10.10, 10.15, 12.00, 15.00, 17.30, 23.30.

НОВИ САД: 13.00.

БИХАЋ: 5.45, 7.20, 11.00, 13.00, 17.50.

ЗАГРЕБ: 12.00.

ТВ ПРОГРАМ

НЕДЈЕЉА 8. МАРТ 1992.

ПРВИ ПРОГРАМ

9.35 — Нинџа-корњаче — цртана серија

10.00 — Музички тобоган — програм за дјецу, 3/9

11.00 — Цртани филм

11.05 — Бразде — емисија за пољопривреднике

12.00 — Вијести

12.05 — Концерт у подне: Брамс и Шандоров: Концерт Београдске филхармоније

12.55 — Цртани филм

13.00 — Цртани филм

13.05 — Беверли Хилс — сер. филм, 8/8

13.50 — Вијести

14.00 — Ноћ и дан

16.05 — Послије 2000. научно-популарна серија

16.40 — Дневник 1

17.00 — „Секс и самостална дјевојка“ — амерички играни филм

18.50 — Шоу Душка Дугоушка — цртана сер. 3/26

19.15 — Причице за лаку ноћ

19.30 — Дневник 2

20.15 — Нушић: „Ожалошћена породица“ — играни програм

21.55 — Ла сет: Музеј „Орсе“ — докум. сер. 4/6

22.15 — Дневник 3

23.00 — Ноћ и дан

— Шоу Арсенија Хола — шоу-програм, 2/13

— Хоботница — играна серија, 12/13

ДРУГИ ПРОГРАМ

14.00 — МИС — спортско поподне

18.00 — Портрети писца Алберто Моравија

19.00 — ПЈ у фудбалу: Партизан — Раднички, пренос

Од 19.30 до 24.00 Сателитски програм ТВ—Београда. Телевизија задржава право измјене програма.

ТВ СУТРА

Понедељак, 9. марта

ПРВИ ПРОГРАМ

9.45 — Тест — 10.00 — Преглед програма — 10.05 — ТВ—Школа: разредна настава: програм за ученике 1 и 2 разреда — 11.05 — Школски програм — 12.00 — Вијести — 12.05 — Концерт у подне — Избор из образовног програма — 14.40 — Новости — 14.50 — Нушић: Мистер долар — драмски програм — 16.55 — Преглед програма — 17.00 — Дневник 1 — 17.20 — Музички интермецо — 17.30 — Образовни програм — 18.00 — Отвори прозор — програм за дјецу, 28./30 — 18.15 — Документарни програм: самостално привређивање — 19.15 — Причице за лаку ноћ — 19.30 — Дневник 2 — 20.20 — Драма — 21.20 — Директна линија — спољне политика — 21.50 — Дневник 3 — 22.10 — Ноћ и дан — Розен — хумористичка серија 12/23 — Коцкар — играна серија 1/6 — 23.40 — Преглед програма за уторак.

ДРУГИ ПРОГРАМ

15.40 — Тест — 15.55 — Преглед програма — 16.00 — Ноћ и дан — 18.00 — Хронике градова: Тузла — 19.30 — Дневник ТВ Београд — до 24.00 — Сателитски програм ТВ Београд. Телевизија задржава право измјене програма.

Недјеља, Први програм у 16.05

Послије

двиехиљадите

— научно-популарни програм

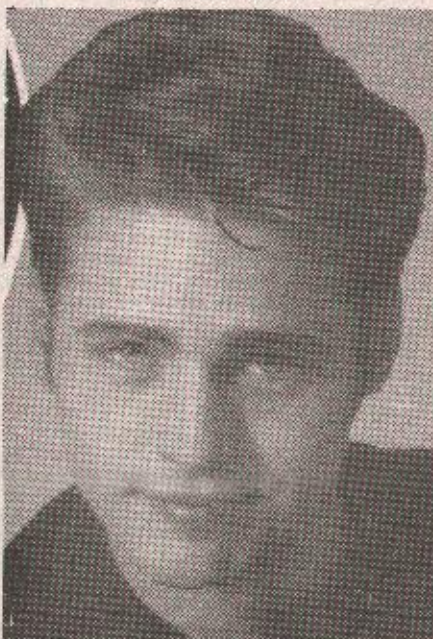
У 163. епизоди аустралијске научно-популарне серије биће представљен спектакуларни метод шпанског хирурга, који уградњом зубног ткива у око помаже слијепима да прогледају. Емисија скреће пажњу на запањујућу загађеност флоре и фауне Средоземља и, коначно, прати борбу научника да племенито гепарда извуку из опасне зоне опстанка.

Недјеља, Први програм у

13.05

БЕВЕРЛИ ХИЛС

— серијски филм

Џејсон Присли

Породица Волш подијељена је у два опозициона тора због могућности да напусте Беверли Хилс. Морају да одлуче да ли је Беверли Хилс мјесто које се зове дом, пошто је Џиму понуђен посао у Минесоти...

Недјеља, Први програм у 17.10

Секс и самостална дјевојка

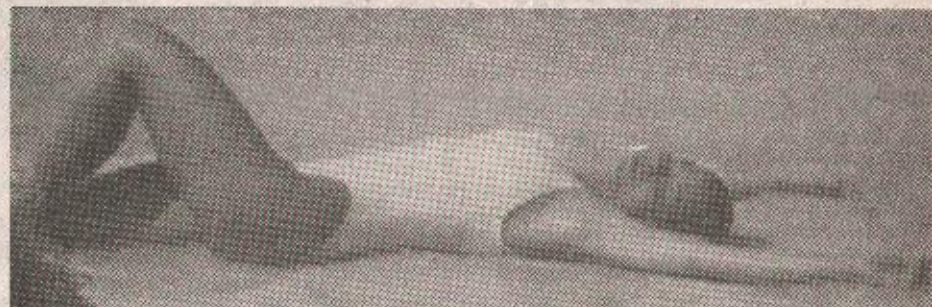
— амерички играни филм

Телевизијска премијера америчке комедије снимљене 1964. године у режији Ричарда Квина, главне улоге тумачили Тони Кертис, Натали Вуд, Хенри Фонда, Лорин Бекол, Мел Ферер, Френ Џефрис и Едвард Хортон.

Боб Вестон је млади уредник, жељан успјеха, па у том смислу преузима старомодни часопис „Стоп“ с намјером да га претвори у високотиражни часопис. Почетак те акције требало би да буде разговор с лекаром — психологом, стручњаком за секс и предбрачне односе...

Сцена из филма

EUROSPORT

9.00 — Међународни спорт — 10.00 — Тенис: АТП турнир — 12.00 — Недјељом уживо: Брзо клизање — Биатлон — Нордијско скијање — Скијање — 20.00 — Тенис: АТП турнир — 22.00 — Скијање свјетски куп — 23.30 — Бокс

САТЕЛИТСКА ТВ

Недјеља, 8. марта

SUPER CHANNEL

11.00 — Сат снаге — 12.00 — Микс — 13.00 — Свијет сутрашњице — 15.00 — Џорџ Вандерман — 15.30 — Туристички магазин — 16.00 — Спорт — 17.00 — Магазин за тинејџере — 17.30 — Свијет сутрашњице — 18.00 — Финансије и бизнис — 19.00 — Видео-мода — 20.00 — Играни филм — 21.50 — Спорт — 22.30 — Уживо — 23.30 — Европски филм — 00.00 — Микс.

НЕДЈЕЉА, ПРВИ ПРОГРАМ У 10.00

МУЗИЧКИ ТОБОГАН

У трећој емисији серије за дјецу дружићемо се са Момчилом Бајагићем Бајагом и такмичарским екипама основних школа „Чак Лајош“ из Бачке Тополе и „Славко Родич“ из Лазарева. Гостује школа „Светозар Марковић“ из Крагујевца...

— програм за дјецу

JUČE U BRISELU POČELA KONFERENCIJA O BiH

SUVERENITET TRI NARODA

● **Naša strategija na ovim pregovorima je jasna - da izdejstvujemo nezavisnost BiH. Izjavio je Alija Izetbegović pred početak konferencije u Briselu**

BRISEL, 7. marta (Tanjug) - U Briselu su danas počeli novi pregovori tri vodeće političke partije BiH. Pregovori se odvijaju u okviru konferencije o Bosni i Hercegovini, pod pokroviteljstvom Evropske zajednice, a predsjedava portugalski diplomata **Hoze Kutijero**. Delegacije triju partija predvode **Alija Izetbegović (SDA)**, **Radovan Karadžić (SDS)** i **Mate Boban (HDZ)**.

Naša strategija na ovim pregovorima je jasna - da izdejstvujemo nezavisnost Bosne i Hercegovine, izjavio je Alija Izetbegović neposredno pred početak konferencije. Kako je

rekao, najveći je problem oko unutrašnjeg uređenja BiH, jer je pitanje nezavisnosti riješeno na referendumu. Unutrašnje uređenje treba da se riješi na ovoj konferenciji, rekao je Izetbegović.

„**Namjeravamo da na ovom sastanku tražimo od predstavnika SDS da veoma detaljno izlože svoj stav**“, rekao je Izetbegović i dodao: „**Zahtijevamo da se oni precizno izjasne o geografiji i kompetencijama u BiH**. Ja mislim da BiH nije moguće podijeliti. Pošto SDS misli suprotno, neka nam sada pokažu i dokažu kako je to moguće, a da u isto vrijeme

budu svi zadovoljni“. Ova konferencija može da uspije samo pod uslovom da se prizna da u BiH žive tri naroda, sa tri religije, dva jezika i tri kulture, izjavio je lider SDS **Radovan Karadžić**. On je objasnio da se to može ostvariti ako se prizna realnost suvereniteta tri naroda u Bosni i Hercegovini. Pošto se ne može ostvariti jedinstvo, treba postići zajedništvo, rekao je Karadžić.

Mi insistiramo na konstitutivnosti naroda u Bosni i Hercegovini. Ovdje smo došli da se dogovorimo o najbitnijim elementima uređenja BiH, rekao je lider HDZ u Bosni i Hercegovini **Mate Boban**. Za nas je bitno da je hrvatski narod u BiH suveren narod. Bosna i Hercegovina je zemlja hrvatskog naroda prije svih, a sada svih koji u njoj žive.

BIHAĆ

Gripa uzela maha

BIHAĆ, 7. marta - Na području bihačke regije epidemija gripe uzela je veliki mah. Od početka februara ove godine od gripe je oboljelo ili pomoć od ljekara zatražio 2.101 pacijent, od čega su čak 1492 lica s područja bihačke opštine. Najveći broj oboljelih su mlada lica od sedam do 19 godina, ukupno 910. Na svu sreću, smrtnih slučajeva nije bilo, a ljekari preporučuju da se što više koriste vitamini, s ciljem povećanja otpornosti organizma.

F.P.

KOD MOSTARA ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ I DALJE U PREKIDU

Roba čeka transport

MOSTAR, 7. marta (Tanjug) - Već treći dan saobraćaj na željezničkoj pruzi između Mostara i Čapljine nalazi se u prekidu, zbog barikade koju su u Biletića Polju, u blizini Žitomislića, postavili tamošnji žitelji hrvatske nacionalnosti. Oni zahtijevaju povlačenje jedinica i teškog naoružanja JNA sa brdskog platoa na lijevoj obali Neretve. Takođe traže da na lice mjesta dođu čelnici vlasti Bosne i Hercegovine.

Zbog prekida u saobraćaju, veći broj teretnih vozila iz pravca Mostara i Ploča je blokiran. Roba i sirovine za bosansko-hercegovačku privredu čekaju na transport, zbog čega se stvaraju veliki gubici u proizvodnji.

UPOZORENJE ŠEVARDNADŽEA

MOGUĆ NOVI PUČ

MOSKVA, 7. marta (Tanjug) - Bivši sovjetski šef diplomatije **Enuar Ševardnadze** upozorio je danas da je „sasvim realna“ opasnost od novog puča. U intervjuu listu „Moskovska pravda“ Ševardnadze nije precizirao koje bi snage mogle da izvedu novi puč i kada.

Ševardnadze je danas prvi put jasno kritikovao „brzi raspad“ Sovjetskog Saveza. „Sudbina ogromne države koja je stvarana godinama ne može se rješavati za samo 24 časa“.

VRIJEME

SUNČANO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Prevladavaće sunčano vrijeme. Jutarnje temperature kreću se od -2 do 5 stepeni, najviše dnevne od 10 do 15 stepeni.

ZA BANJU LUKU: Ujutro prohladno, a tokom dana pretežno sunčano. Najviša temperatura oko 12 stepeni.

ZA NAREDNA DVA - TRI DANA: Prvi dan dva biće pretežno sunčano, odnosno malo do umjereno oblačno, a zatim će doći do povećanja oblačnosti, uz mogućnost slabe kiše.

VODOSTAJ: Una - Bihać 18 cm, bistra, temperatura vode 9 stepeni.

Sana - Sanski Most 163 cm, bistra, temperatura vode 8,5 stepeni. Vrbas - Banja Luka 112 cm, bistar. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

SVEČANA OBAVEZA MLADIH VOJNIKA JNA U SARAJEVU

Regruti ipak dolaze

SARAJEVO, 7. marta (Tanjug) - U minulim dramatičnim događajima u Sarajevu, a i šire - u Bosni i Hercegovini, Jugoslovenska narodna armija je još jednom dokazala da nije svrstana na stranu nijednog naroda. Ona je ulagala, a i ubuduće će ulagati napore da spriječi svaki mogući konflikt i doprinese dogovaranju i smirivanju ionako napete situacije“.

To je, između ostalog, rekao general-major **Vojislav Đurđević**, komandant Sarajevskog korpusa, na današnjoj svečanoj obavezi najmlađe generacije vojnika JNA u sarajevskoj kasarni „Slaviša Vajner Čiča“.

Pozdravljajući tek zavojnice ne momke, komandant jedinice potpukovnik **Enver Hadžihasanović** naglasio je da smo mi danas u situaciji da svoja patriotska osjećanja dokazujemo praktično svojom spremnošću i sposobnošću da se, ako ustreba, i oružjem brani domovina.

VANREDNA SJEDNICA BOSANSKOHERCEGOVAČKE VLADE

PREKINUTI PROPAGANDNI RAT

SARAJEVO, 7. marta (Tanjug) - Raspravljajući o bezbjednosnoj situaciji u Bosni i Hercegovini, na osnovu informacije MUP-a BiH, Vlada BiH je na današnjoj vanrednoj sjednici konstatovala da se jedino mirnim pregovorima, a ne oružanim sukobima, mogu rješavati sporovi i nesporazumi.

Vlada traži da se bezuvjetno izbjegavaju sve ishitrene i samovoljne akcije koje prijetu ugrožavanjem stanovištva i prekine propagandni rat koji se vodi glasinama i dezinformacijama.

Vlada je naložila MUP-u BiH da preduzme potrebne mjere radi smirivanja situacije i sprečavanja konflikata i sukoba. Vlada je odredila i svoje predstavnike uz zajedničkim ekipama koje će odmah otići na neuralgične tačke (Bosanski Brod, Čapljina i Travnik) sa ciljem da se putem pregovora nađu razumna i prihvatljiva rješenja.

BOSANSKI PETROVAC

Osnovano srpsko društvo „Prosvjeta“

BOSANSKI PETROVAC, 7. marta (Tanjug) - Na inicijativu velikog broja srpskih intelektualaca danas je u Bosanskom Petrovcu osnovano srpsko prosvjetno i kulturno društvo „Prosvjeta“.

Na osnivačkoj skupštini, kojoj je prisustvovao i sekretar Glavnog odbora „Prosvjete“ za Bosnu i Hercegovinu profesor **dr Mihajlo Jeremić**, za predsjednika petrovačke „Prosvjete“ izabran je profesor **dr Milan Dragičević**.

SASTANAK PRIVREDNIKA BIHAČKE I KORDUNSKÉ REGIJE

BRŽI PROTOK KAPITALA

VOJNIĆ, 7. marta - Juče je u Vojniću održan sastanak predstavnika privrednih organizacija bihačke regije i najviših organa vlasti kordunskih opština, na kojem se razgovaralo o ponovnom uspostavljanju privrednih veza između Korduna i susjednih opština Bosne i Hercegovine.

Ocijenjeno je da je prioritetni zadatak svih maksimalno se angažovati da se izvrši deblokada putnih pravaca koji povezuju bihačku i kordunsku regiju. Tako bi se omogućio protok ljudi, robe i kapitala.

LJ. ČIČA

„OSMOMARTOVSKA PONUDA“

KREIS AG BASEL

PRODAJA NA VELIKO POPUST OD 10%

— Specijalna ponuda kozmetičkih kolekcija, parfema i ženskog rublja: Dixon lime (kompletna njega kose), FA— kolekcija, francuski parfemi, Samantha kolekcija (ruževi i lakovi), žensko rublje „Lisca“, „Beti“ i erotsko žensko rublje. Sve ovo u Robnoj kući u Ulici fra Grge Martića, u suterenu „Jugobanke“.

KIB

USKORO
U BANJOJ LUCI

FIRST YU SWISS BANK

PRVA JUGOSLOVENSKO - ŠVAJCARSKA BANKA

KONTAKT TEL.: 078/47-487; 31-952

NAJVEĆI IZBOR SPORTSKE ODJEĆE SVJETSKE MODNE KUĆE

„BEST COMPANY“
„YPSILON“

„CHAMPION“
„OLIVER—VALENTINO“

COMPEX SYSTEMS

PRODAVNICA BENEŠOVA 16, ZGRADA URBANISTIČKOG ZAVODA

PRODAJA NA MALO I VELIKO

Satelitski TV sistemi

Ekskluzivni zastupnik japanske kompanije NEC za Jugoslaviju

„Rudi Čajavec“
Radar division
telefon: 078/756-091, FAX: 078/39-864

- 3122 HI-FI satelitski prijemnik (fiksni)
- 3122 HI-FI satelitski prijemnik (rotirajući)
- 5122 HI-FI satelitski prijemnik (rotirajući)

boska

- u subotu 7. marta radimo do 20 sati

Izborom proizvoda iz asortimana pripremljenog za prigodnu prodaju, ili kupovinom poklon bona, ukazaćete još veću pažnju

ŽENI

koju volite i poštujuete

Ukrasno pakovanje poklona na odjelu suvenirala

DRUŠTVENO PREDUZEĆE **MS - PRIMATRADE**

78418 NOVA TOPOLA

AGROAPOTEKE I PRODAVNICE POLJOPRIVREDNICI ZA VAS

- mineralna đubriva
- sjemena
- sredstva za zaštitu
- mašine i rezervne dijelove
- veleprodajne cijene sve robe

PO NAJPOVOLJNIJIM USLOVIMA
TEL. (078) 792-642, 792-687
TELEFAKS: (078) 792-283

PP EURO-8int

na veliku - na malo
Tvrdava „Kestel“
(kamen zgrada)
Telefon: 40-064

Najjeftiniji i najbolji izbor u gradu zidnih i podnih obloga

- litsoni
- tapisoni
- tepisi
- staze
- PVC topli pod
- topling (imitacija parketa i pločica)
- garniture za kupatila, auto-paloznice, sjedalice
- Radimo 8-20.

Vratimo porobljivanje i dostavu robe kući. Dajemo kredit na čekove (11-12)

AUTO — SKOLA

„VOLAN“

Tel: 60-688
Vi. Stanetić Jevto

SA VAMA

LEVITA

OD JUTRA DO SUTRA